

INTELLECTUAL PROPERTY LAW

POUŽÍVÁNÍ
OCHRANNÝCH ZNÁMEK
A CHRÁNĚNÝCH OZNAČENÍ
K OVĚŘENÍ VLASTNOSTÍ
VÝROBKŮ
VE STÁTECH
STŘEDOEVROPSKÉHO PROSTORU
(ČESKO, SLOVENSKO, RAKOUSKO,
POLSKO, MAĎARSKO, ITÁLIE, SLOVINSKO)

MICHAL ČERNÝ PH.D.

IURIDICUM OLOMOUCENSE O.P.S. EBOOK: 978-80-87382-95-0 (PDF)

POVINNÉ ÚDAJE

Vzor citace:

Černý, M. *Používání ochranných známek a chráněných označení k ověření vlastností výrobků ve státech středoevropského prostoru (Česko, Slovensko, Rakousko, Polsko, Maďarsko, Itálie, Slovinsko)*. Olomouc : Iuridicum Olomoucense, 2017. 178 s. (PDF)

CIP (Cataloguing-in-Publication)

KATALOGIZACE V KNIZE - NÁRODNÍ KNIHOVNA ČR
Černý, Michal Používání ochranných známek a chráněných označení k ověření vlastností výrobků ve státech středoevropského prostoru (Česko, Slovensko, Rakousko, Polsko, Maďarsko, Itálie, Slovinsko) / Michal Černý. -- Vydání první. -- Olomouc : Iuridicum Olomoucense o.p.s., 2017. -- 1 online zdroj Anglické resumé ISBN 978-80-87382-95-0 (online ; pdf)
347.772 * (437.3) * (4-191.2) * (048.8) - ochranné známky -- Česko - ochranné známky -- Evropa střední - monografie
347.7 - Obchodní právo. Finanční právo. Právo průmyslového vlastnictví. Patentové právo. Autorské právo [16]

Recenze: Prof. JUDr. Ivo Telec, CSc., Mgr. Tomáš Gongol, Ph.D.,

*Publikace je šířena pod licenci **Creative Commons 4.0, Attribution-NonCommercial-NoDerivatives**. Dílo je možné opakovaně používat za předpokladu uvedení jmen autorů a jen na nekomerční účely, přičemž není možné z díla ani z jeho jednotlivých částí vyhotovit odvozené dílo formou zpracování nebo jiných změn.*

Vydalo Iuridicum Olomoucense o.p.s. v roce 2017.

Vydání první.

© 2017 Michal Černý

ISBN: **978-80-87382-95-0** (PDF).

INTELLECTUAL PROPERTY LAW

POUŽÍVÁNÍ
OCHRANNÝCH ZNÁMEK
A CHRÁNĚNÝCH OZNAČENÍ
K OVĚŘENÍ VLASTNOSTÍ
VÝROBKŮ
VE STÁTECH
STŘEDOEVROPSKÉHO PROSTORU
(ČESKO, SLOVENSKO, RAKOUSKO,
POLSKO, MAĎARSKO, ITÁLIE, SLOVINSKO)

MICHAL ČERNÝ PH.D.

IURIDICUM OLMOUCENSE O.P.S. EBOOK: 978-80-87382-95-0 (PDF)

PŘEDMLUVA

Předkládaná e-kniha/e-book je výsledkem výzkumu v oblasti ochranných známek, zeměpisných označení a označení původu v roce 2017 - je specifickým výstupem vědy a výzkumu, který byl realizovaný autorem na Právnické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci.

Věřím, že tato publikace přispěje k odborné diskuzi nad tématy a všeobecně k rozvoji právní vědy práva duševního vlastnictví.

Tento výstup je vydán pouze jako e-kniha/e-book, v univerzálním formátu PDF (portable document format) a je optimalizován pro čtení na tabletech o velikosti displeje 7,9". E-kniha však může čtena být na jakémkoliv zařízení, které je vybaveno příslušným softwarem.

Zvažte, zda-li tuto knihu musíte tisknout. Pokud se rozhodnete k jejímu tisku, je možné zvolit nejen formát A4, ale také odpovídající zmenšené tiskové formáty (dle voleb příslušné tiskárny).

Tato e-kniha je veřejně zpřístupněna pomocí veřejných depozitářů či repozitářů elektronických knih, zejména pak [depozitáře vydavatele](#).

Ke vstupu do depozitáře můžete použít také QR kód níže na této stránce.

Olomouc, listopad 2017

Michal Černý, Ph.D.

OBSAH

<u>Obálka</u>	<u>1</u>
<u>Povinné údaje</u>	<u>2</u>
<u>Titulní stránka</u>	<u>3</u>
<u>Předmluva</u>	<u>4</u>
<u>Obsah</u>	<u>5</u>
<u>Autor</u>	<u>10</u>
<u>Prohlášení o výstupu projektu</u>	<u>11</u>
<u>Úvod</u>	<u>12</u>
<u>I. Obecně o užívání ochranných známek k označení výrobků nebo služeb se zvláštními vlastnostmi</u>	<u>14</u>
1. Úvod části první	15
2. Certifikační ochranná známka v Evropské unii a v právu členského státu obecně	19
2.1. Garanční funkce běžné ochranné známky	19
2.2 (Národní) certifikační ochranná známka (zejména v právu členského státu Evropské unie)	20
2.3. Certifikační ochranná známka Evropské unie	22
3. Certifikační známky nebo známky naznačující certifikaci (?)	29
3.1 Užití certifikačních známek na výrobcích jako projev globalizace obchodu	29
4. Rozsudek Soudního dvora C-689/15 (W. F. Gözze Frottierweberei GmbH, Wolfgang Gözze proti Verei Bremer Baumwollbörse)	33
4.1. Věc C-689/15 (a předcházející kauza)	33
4.2. Rozsudky Soudního dvora C-39/97 (Canon), C-206/01 (Arsenal Football Club) a C-409/12 (Backaldrin Österreich The Kornspitz Company)	38

4.3. K (předběžné) otázce možnosti prohlášení zapsané známky za neplatnou ve věci související s C-689/15 a dovození souvislostí	40
4.4. Střet práv a jeho řešení	41
5. Závěr části první	43
<u>II. O užívání ochranných známek v České republice k označování výrobků nebo služeb se zvláštními vlastnostmi</u>	
6. Úvod části druhé	46
7. Užívání ochranných známek pro “de facto certifikační funkci” v České republice	47
7.1. Známky Vinařského fondu - Svatomartinské	47
7.2. Známky Potravinářské komory České republiky (Český výrobek GARANTOVÁNO Potravinářskou komorou / Česká potravina GARANTOVÁNO Potravinářskou komorou)	48
7.3 Známky ve vlastnictví České republiky - ministerstva zemědělství (a KLASA / Česká potravina / Q CZ / Regionální potravina)	52
7.3.1. Ochranné známky “Regionální potravina”	54
Česká republika (zast. Ministerstvo zemědělství) je vlastníkem dvou tuzemských individuálních kombinovaných ochranných známek se slovním prvkem “Regionální potravina”.	54
7.3.2. Ochranné známky se slovním prvkem “Česká potravina”	57
7.3.3. Ochranné známky se slovním prvkem obsahujícím “KLASA”	60
7.3.4. Ochranné známky obsahující prvek “Q CZ”	64
7.4. Kombinované známky se slovním prvkem “CRA DVB T2 OVĚŘENO WWW.DVBT2OVERENO.CZ”	67
7.5. Ochranné známky de facto certifikující původ výrobku (případně služby) - “regionální produkt” / “originální produkt”	71
7.5.1. Ochranné známky a značky Asociace regionálních značek z.s. a jejích členů	71
7.5.2. Ochranné známky jiných vlastníků	76
8. Dílčí závěr k ochranným známkám s “de facto certifikační funkcí” v české praxi	79
9. Závěr části druhé	84

<u>III. Užívání ochranných známek k označení výrobků nebo služeb s ověřenou kvalitou ve vybraných zemích středoevropského prostoru (Itálie, Maďarsko, Polsko, Rakousko, Slovensko, Slovinsko)</u>	88
10. Úvod části třetí	89
11. Itálie	90
11.1. Obecný úvod kapitoly	90
11.2. Ochranné známky obsahující informaci o zeměpisném původu zboží v Itálii a jejich využívání pro označení výrobků s chráněnými označeními	91
11.3. Varia a dílčí závěr kapitoly	95
12. Rakousko	97
12.1. Obecný úvod kapitoly	97
12.2. Označování rakouských výrobků značkami kvality - ochranné známky	98
12.3. Ochranné známky chránící výrobky s označením původu nebo se zeměpisným označením	100
12.4. Ochranné známky zapsané pro certifikační služby a praxe jejich užívání v Rakousku	101
12.5. Varia - změny rakouského známkového práva ve druhé polovině roku 2017	103
12.6. Dílčí závěr kapitoly	103
13. Polsko	105
13.1 Obecný úvod kapitoly	105
13.2. Kolektivní garanční (záruční) známky v Polsku	107
13.2.1. Známky ve vlastnictví STOWARZYSZENIE POLSKA WÓDKA-POLISH VODKA ASSOCIATION.	107
13.2.2. Kolektivní garanční (záruční) známky ve vlastnictví jiných osob	109
13.2.3. Ochranná známka ŁĄCKA ŚLIWOWICA DAJE KRZEPEŃ KRASI LICA	110
13.3. Varia a dílčí závěr kapitoly	111
14. Slovensko	114

14.1	Obecný úvod kapitoly a národní ochrana označení původu a zeměpisných označení na Slovensku	114
14.2.	Užívání ochranných známek k označení výrobků se zvláštními vlastnostmi na Slovensku	116
14.2.1.	Známky “SK SLOVAKIA QUALITY FOOD ZNAČKA KVALITY”	116
14.2.2.	Logo “Slovenská potravina” a ochranné známky jej chránící	117
14.3.	Dílčí závěr kapitoly	120
15.	Maďarsko	122
15.1.	Obecný úvod kapitoly	122
15.2.	Maďarská označení původu a zeměpisná označení (národní rejstřík)	123
15.3.	Užívání ochranných známek k označení výrobků zvláštních vlastností v Maďarsku (certifikační i jiné ochranné známky)	129
15.4.	Maďarské známky obsahující chráněné označení	133
15.4.1	Známky obsahující označení PÁLINKA, Tokaj, Gyula, Csabai nebo jiné chráněné označení	134
15.5.	Varia a dílčí závěr kapitoly	140
16.	Slovinsko	144
16.1.	Obecný úvod kapitoly	144
16.2.	Chráněná označení zemědělských výrobků a potravin a další režimy jakosti slovinských výrobků	145
16.3.	Povinnost užívání loga při produkci slovinských výrobků s chráněným označením	148
16.3.1.	Označování slovinských zemědělských výrobků a potravin s evropsko-unijní ochranou (chráněné označení původu, chráněné zeměpisné označení, zaručená tradiční specialita)	148
16.3.2.	Logo chráněného označení jako součást specifikace a povinnost jeho užívání na výrobcích	149
16.3.3.	Logo chráněného označení nezobrazené ve specifikaci a povinnost jeho užívání dle specifikace na výrobcích s chráněným označením	150
16.3.4.	Ochrana označení původu a zeměpisných označení slovinských vín	153
16.3.5.	Ochrana zeměpisných označení slovinských lihovin	154

16.3.6. Ochrana zeměpisných označení slovinských řemeslných a průmyslových výrobků a ostatních (např. zvířat)	155
16.4. Varia a dílčí závěr kapitoly	156
17. Závěr části třetí	159
<u>Závěr</u>	<u>162</u>
<u>Použité prameny</u>	<u>169</u>
Odborné monografie (vč. komentářů zákonů)	169
Odborné příspěvky v časopisech, sbornících a on-line zdroje (kromě soudních rozhodnutí a údajů z veřejných rejstříků známkových či označení původu/zeměpisných označení)	171
Soudní rozhodnutí	172
On-line rejstříky (veřejné seznamy) ochranných známek nebo chráněných označení původu či chráněných zeměpisných označení, jakož i veřejně přístupné databáze údajů z těchto rejstříků (veřejných seznamů)	173
Ostatní zdroje	176
<u>Abstrakt a klíčová slova</u>	<u>177</u>
<u>Abstract & Key Words</u>	<u>178</u>

AUTOR

Michal Černý Ph.D. (*1973) je odborným asistentem na katedře soukromého práva a civilního procesu na Právnické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci, na které působí od roku 1996. Je rovněž členem výzkumné skupiny práva duševního vlastnictví na Právnické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci.

Ve výzkumné a publikační činnosti se zaměřuje na právo duševního vlastnictví (především na práva na označení) a na právo obchodních korporací.

Působí také na jiných vysokých školách v České republice a na Slovensku, v rámci pedagogické, oponentní či recenzní činnosti. Je rovněž evropským zástupcem ETMA + EDA (ochranné známky a (průmyslové) vzory) a patentovým zástupcem (M+D).

PROHLÁŠENÍ O VÝSTUPU PROJEKTU

Tento text je jedním z výstupů projektu autora kapitoly v rámci vnitřní soutěže “Krátkodobé vědecké zahraniční pobyty” (PF UP) v roce 2017.

Text druhé části je také rozšířenou a dále rozpracovanou verzí textu, který byl v roce 2017 již publikován také v zahraničí.¹

---

¹ Text s částečně totožným obsahem byl odevzdán k publikaci v rámci sborníku na Trnavské univerzitě, Právnické fakultě, v srpnu 2017 jako: Černý, M. Porušení (ne)smluvních povinností při užívání ochranné známky s de facto certifikační funkcí jako zdroj právní nejistoty. V této knize je text kapitoly přepracován a rozšířen, a to zejména v rámci podkapitoly 4.

ÚVOD

Tato kniha se zabývá především ochrannými známkami, které jsou používány k označení výrobků a služeb s konkrétními vlastnostmi. Primárně se zaměřuje na jednu z vedlejších funkcí ochranných známek, a to funkci garanční.

Základní hypotézou této práce je: “Ochranné známky mohou plnit garanční funkci vedle označení původu a zeměpisných označení”, vedlejší hypotézou pak: “Ochranné známky jsou nástrojem vhodnějším, než jsou označení původu a zeměpisná označení”. V rámci třetí části jde pak o provedení rešerší známkových rejstříků a i rejstříků označení původu/zeměpisných označení - evropsko-unijních a rovněž národních (pokud existují) a provedení srovnání přístupů a vyvození analytických závěrů ve smyslu doporučení.

Kniha je zpracována předně deskriptivně-analytickou metodou, doplnkově jsou však využity i metody jiné - předně právní komparatistika.

Kniha je členěna do tří samostatných částí. První z nich je věnována obecným otázkám s akcentem na právní úpravy (národní a evropsko-unijní) a používání známek pro jejich vedlejší funkci - garanční. Je rovněž analyzováno rozhodnutí Soudního dvora [C-689/15, W. F. Gözze Frottierweberei GmbH, Wolfgang Gözze proti Verei Bremer Baumwollbörse](#), jakož i některá další rozhodnutí Soudního dvora, která s prvně uvedeným souvisí. Tato část se také zabývá výskytem těchto známek na trhu obecně.

V druhé části jsou deskriptivně analyzovány případy českých ochranných známek, které jsou používány pro de facto certifikaci. Takových známek je přinejmenším několik desítek, jde ve všech případech o známky individuální a vlastníkem několika z nich je sama Česká republika. Ve většině případů jsou zapsány jako známky národní, pouze jedna známka je zapsána jako EUTM (ochranná známka Evropské unie).

Ve třetí části je pak věnována pozornost používání ochranných známek k de facto certifikaci ve vybraných státech středoevropského prostoru - na Slovensku, v Polsku, v Rakousku, v Maďarsku, ve Slovinsku a v Itálii. Toto území tvoří těžiště bývalého území Rakousko-Uherska, což byl autorův záměr jednotícího prvku při výběru zemí. V samostatných kapitolách je analyzována nejen národní známková úprava, ale také praxe vztahující se k takovým známkám. Současně je také zkoumána právní úprava ochrany označení původu a zeměpisných označení - protože primárním cílem těchto zvláštních předmětů práva je také označování výrobků se zvláštními vlastnostmi a poskytnutí garance vztahu mezi vlastnostmi a zeměpisným původem výrobku.

Ve středoevropském prostoru je využití ochranných známek pro certifikaci vlastností ve vztahu k zákazníkům relativně novým fenoménem. Pokud jde o literaturu, dosud se autoři zabývali ve vztahu k ochranným známkám především jejich základní funkci, případně také akcentovali zvláštnosti jiného typu ochranné známky - kolektivní známku. Z nadnárodní perspektivy se vybraní autoři zabývali v zásadě srovnáním vybraných právních úprav označení původu a zeměpisných označení (zejm. B. O'Connor, D. Ganjee). Analýze certifikačních známek je ve střední Evropě věnována pozornost až od přijetí pozměňujícího nařízení EU, které zakotvilo do právní úpravy ochranné známky Evropské unie možnost jejího zápisu jako zvláštního typu - známky certifikační. V zásadě první autoři začali referovat o tomto typu známek v roce 2016 - v české literatuře např. M. Boháček, Z. Slováková (časopisecké zdroje) a R. Horáček se spoluautory (ve 3. vydání Práva průmyslového vlastnictví, vydáno v Praze u C.H.Beck v létě 2017).

Od roku 2017 počíná docházet v reakci na změny v evropsko-unijním známkovém právu a v souvislosti s přijetím rozhodnutí [C-689/15 \(W. F. Gözze Frottierweberei GmbH, Wolfgang Gözze v. Verein Bremer Baumwollbörse\)](#) Soudním dvorem také k reflexi do národních právních úprav některých členských států (např. Rakousko).

I. OBECNĚ O UŽÍVÁNÍ
OCHRANNÝCH ZNÁMEK K
OZNAČENÍ VÝROBKŮ NEBO SLUŽEB
SE ZVLÁŠTNÍMI VLASTNOSTMI

1. ÚVOD ČÁSTI PRVNÍ

Tento text se zabývá deskriptivní analýzou certifikačních ochranných známek, ochranných známek s “de facto certifikační funkcí” a okrajově také některými vzájemnými souvislostmi s označeními původu/zeměpisnými označeními. Těžiště této části spočívá v zamyšlení nad otázkami právní (ne)jistoty, kterou může přinést užívání běžné ochranné známky pro de facto certifikaci na území, kde nejsou upraveny certifikační ochranné známky jsou zvláštní typ ochranných známek.

Označení původu a zeměpisná označení bývají vnímána nejen jako zvláštní předměty průmyslového vlastnictví (a v tomto rámci pak užší skupiny práv na označení), ale v novějším evropsko-unijním pojetí také jako nástroje politiky jakosti.² Svůj historický kořen mají zejména v úpravě francouzské (a v menší míře také v italské). Zapsané (či chráněné) označení tohoto druhu nepatří nikomu, právně jde o věc ničí.³ ⁴ V některých národních úpravách je tato skutečnost vyjádřena zvláštní konstrukcí “vlastnictví všech v komunitě”.⁵ Výsledek je prakticky vždy stejný.

Pokud právní úprava nezná věc nehmotnou, pak jde o “právo ničí”, resp. jakékoliv právo k označení odpovídá jen právu odvozenému - jako takové je zvláště relativní, absolutní právo ve smyslu výlučnosti nemá nikdo.

V mnoha státech je zapisované označení vyhrazeno jen pro výrobky, pouze několik států umožňuje zápis označení pro službu. Mezi ně teoreticky patří i Česká republika, žádné označení však dosud nebylo

---

² k tomu srov. zejm. úpravu v nařízeních, dále také Týč, V. - Charvát, R. *Zeměpisná označení v mezinárodních smlouvách a v právu Evropské unie*. Praha : Leges, 2017. S. 83 a násl.

³ za předpokladu, že právní úprava občanského práva upravuje věc nehmotnou

⁴ k pojetí označení jako věci ničí - srov. Telec, I. (2016)

⁵ srov. např. úpravu portugalskou, řeckou nebo rumunskou apod.

zapsáno. Jedno zeměpisné označení služeb je zapsáno v Brazílii,⁶ které je vyobrazeno níže.

V Evropské unii dochází ke stálému posilování vnitřního trhu. Nástroji jsou právní předpisy, kterými se stanoví jednotně určité požadavky na výrobky nebo služby.

Ve vztahu k výrobkům lze uvést např. jednotné požadavky na obsah výrobku, které se uplatňují např. u některých potravin. V tomto rámci jsou stanoveny podmínky označení mnoha výrobků, zejména potravin, v rámci celé EU jednotně (srov. např. máslo, jednotlivé druhy lihovin apod.). Tyto úpravy mají veřejnoprávní povahu, a proto musí být respektovány např. i v žádostech o zápis zvláštních označení (ZTS, rovněž platí také pro ChOP/ChZO). K tomu srov. rozhodnutí Tribunálu T-51/14 (“Pomazánkové máslo II”).⁷

Ve vztahu k některým výrobkům (vybrané potraviny) pak rovněž platí, že musí být uváděn jejich skutečný původ. Jde o některé druhy masa, med, čerstvá vejce apod.⁸

Pro určité kategorie výrobků (vybrané zemědělské výrobky a potraviny, vína, lihoviny, aromatizované vinné výrobky) jsou zavedeny zvláštní právní instituty (chráněná) zeměpisná označení resp. (chráněná) označení původu.⁹ Tyto zvláštní instituty představují

---

⁶ jde o zeměpisné označení *Porto Digital* pro služby informačních technologií (*uvedena grafická reprezentace, č. zápisu zeměpisného označení IG201103, datum zápisu 11.12.2012*).

⁷ Poznámka autora: Ve vztahu k pojmu “Pomazánkové máslo” předcházelo ještě řízení u Soudního dvora C-37/11 (Evropská komise v. Česká republika, nesplnění povinnosti státem, obchodní označení “máslo”, “mléčná pomazánka”, “pomazánkové máslo”, seznam výjimek). Toto rozhodnutí lze ve zkratce uvádět také jako “Pomazánkové máslo I”, neboť Česká republika se fakticky snažila o dosažení zvláštní výjimky oproti potravinovému právu EU, avšak poněkud nešťastným způsobem.

⁸ Pozn. autora: Tyto výrobky jsou vymezeny právními předpisy potravinového práva

⁹ Poznámka autorů: (Chráněná) označení původu jen pro zemědělské výrobky a potraviny, a dále pro vína. Evropsko-unijní prameny pro lihoviny a pro aromatizované vinné nápoje upravují pouze (chráněná) zeměpisná označení.

kromě předmětů průmyslového vlastnictví rovněž veřejnoprávní garanci zvláštních vlastností.¹⁰

V některých členských zemích a všeobecně i v mnoha jiných státech se pro fakticky stejný účel často používají certifikační ochranné známky.

Jako certifikační známky bývají často uváděné ochranné známky zapsané, které jsou často užívány zvláštním způsobem - pro certifikaci, zpravidla výrobků. Často bývá jako příklad certifikační známky uváděno tzv. “vlněné klubko Woolmark”.¹¹ Tato známka má přitom svůj historický kořen v Austrálii, odkud se její používání rozšířilo do světa. Známky s vlněným klubkem bývají užívány pro odlišení vlny určitých vlastností, výrobku z vlny s určitými vlastnostmi a tak např. pro pračky.

Protože jsou ochranné známky zapisovány vždy ve vztahu k určitému teritoriu, volí přihlašovatelé/vlastníci známek takové nástroje, které jsou dostupné dle práva platného v konkrétním území. Pokud existuje možnost zápisu certifikační ochranné známky, může být známka tohoto zvláštního typu zapsána. Pokud taková možnost právně neexistuje, jsou často využívány jiné možnosti - zápis individuální známky a uzavírání nevýlučných licenčních smluv na základě jasných kritérií.

---

¹⁰ Vztahem těchto předmětů k jiným předmětům duševního vlastnictví a rovněž aktuálním vývojem v této oblasti se podrobně zabývala např. Slováková, Z. Aktuální otázky označení původu a zeměpisných označení. In *Obchodní právo*, 2016, 10.381-392.

¹¹ Z nejnovějších děl připomíná uvedením této známky její certifikační funkci např. Grötschl, M. *Certification Trademarks in the European Union*. In *ECTA Bulletin*, 2016, June, s.26. Dostupné on-line na adrese: http://www.ecta.org/uploads/publications-flash/ECTA_E-bulletin.pdf

Pokud právní předpis nezná certifikační ochrannou známku, nelze ji jako zvláštní typ zapsat. Také přirozeně absentují ustanovení, která by obsahovala bližší vymezení práv a povinností stran závazkového vztahu - tedy vlastníka známky a uživatele. Tato absence se dá překlenout obsahově kvalitní licenční smlouvou. Licenční smlouva však není jediným právním institutem, kterým může vlastník známky udělit právo jejího užití třetí osobě. Je-li využit např. prostý souhlas, podpůrná ustanovení zákona absentují. To může být zdrojem významných právních nejistot v soukromoprávních vztazích.

V této části jsou zpracovány obecné otázky. Na tuto část pak navazuje část, která je věnována případovým studiím českých ochranných známek. Konečně třetí část je věnována právní úpravě a praxi označování výrobků ve vybraných zemích středoevropského prostoru (Slovensko, Polsko, Maďarsko, Rakousko, Slovinsko a Itálie).

2. CERTIFIKAČNÍ OCHRANNÁ ZNÁMKA V EVROPSKÉ UNII A V PRÁVU ČLENSKÉHO STÁTU OBEČNĚ

2.1. GARANČNÍ FUNKCE BĚŽNÉ OCHRANNÉ ZNÁMKY

V teorii bývají uváděny různé funkce ochranných známek. Kromě základní funkce funkce ochranné známky, kterou je rozlišení (tedy funkce rozlišovací), bývají uváděny i funkce další - jmenovitě propagační a garanční.

V obchodně-právní nauce uváděla tyto funkce např. Lochmanová,¹² s ní se aktuálně ztotožňuje Boháček (2016).¹³

Slováková (2006) uváděla rovněž funkci ochrannou, garanční, certifikační, soutěžní i stimulační.¹⁴

Garanční i propagační funkce záruční známky byly akceptovány dřívějšími soudními rozhodnutími a rovněž současná judikatura tuto funkci bez dalšího akceptuje.

Boháček uvádí několik rozhodnutí Soudního dvora - např. [C-10/89 HAG II](#), [C-487/07 L'Oreal](#) a konečně i [C-533/06 O2 Holdings](#). I když se dají v uváděných rozhodnutích Soudního dvora nalézt různé přístupy k pojetí garanční funkce ochranné známky (širší, užší), garanční funkci má v zásadě každá ochranná známka (nejen známka certifikační nebo garanční, známka individuální).

Bačárová¹⁵ uvádí funkce ochranných známek v rozhodnutích Soudního dvora i ve vztahu k reklamě a soutěži obecně¹⁶ - identifikaci původu výrobků a služeb, které jsou známkou označeny - tedy funkci individualizační a rozlišovací. Kromě toho dále uvádí i

---

¹² blíže viz. Lochmanová, L. *Práva na označení*. Praha : Orac, 1997. S.46.

¹³ srov. Boháček, M. Certifikační ochranná známka v ČR i v nové úpravě EU. In *Obchodní právo*, 2016, 12. S.444

¹⁴ srov. Slováková, Z. *Průmyslové vlastnictví. Druhé, doplněné a rozšířené vydání*. Praha : Lexis Nexis, 2006. S.129

¹⁵ Bačárová, R. Používání zhodných nebo podobných označení v reklamě z hlediska sůtažného práva (1.část). In *Dušečné vlastnictvo*, 2015, 3. S.17.

¹⁶ dle Bačárové zejména rozhodnutí Soudního dvora [C- 421/04 Matratzen Concord AG x Hukla Germany SA](#), [C-236/08 až C-238/08 Google France a Google](#), [C-323/09 Interflora](#)

garanční funkci ochranné známky, dále pak propagační a reklamní funkci a v neposlední řadě také komunikační a investiční funkci.

Garanční funkce ochranné známky spočívá v tom, že spotřebitel (nebo i jiný zákazník) očekává dodržení jemu známé kvality.¹⁷ To se vztahuje jak na známky individuální, tak i na známky kolektivní (zde je očekávána “jakost skupiny”).

Tyto funkce známka může zajišťovat na teritoriu, pro které je známka zapsána, neboť pro toto území je jí právním předpisem poskytována ochrana.

2.2 (NÁRODNÍ) CERTIFIKAČNÍ OCHRANNÁ ZNÁMKA (ZEJMÉNA V PŘÁVU ČLENSKÉHO STÁTU EVROPSKÉ UNIE)

Oproti shora uvedenému označování výrobků se zvláštními vlastnostmi zeměpisnými označeními existuje konkurenčně i jiné pojetí označování výrobků (a teoreticky i služeb) - ochrannými známkami. Základní funkcí ochranné známky je odlišit výrobky či služby označené ochrannou známkou od výrobků či služeb jiných výrobců nebo poskytovatelů služeb - tedy od výrobků substituovatelných. Tuto funkci má především individuální ochranná známka.

Existují však i další zvláštní typy ochranných známek - známky kolektivní a v neposlední řadě také známky certifikační, které někdy bývají synonymicky nazývány také známkami garančními. V tomto pojetí jsou upraveny v evropsko-unijním právu ochranných známek (srov. čl. 27 *směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2015/2436*).

Mezi ochrannými známkami certifikačními a ochrannými známkami garančními může být však také rozdíl stanovený v národní právní úpravě, pokud taková existuje.

Garanční známka může, ale nemusí být, např. odvozena od ochranné známky kolektivní. Kolektivní ochranná známka se zapisuje pro určitou právnickou osobu (spolek, svaz, asociace) nebo skupinu osob

---

¹⁷ shodně Slováková (2016), Lochmanová (1997) i Boháček (2016)

bez samostatné právnické osobnosti tohoto seskupení (v české známkové terminologii sdružení), přitom při zápisu musí mít členové této osoby nebo seskupení uspořádána práva k jejímu užití vzájemnou smlouvou. Vzájemný smluvní vztah je zvláštní podmínkou zápisu známky. Kolektivní ochranná známka může být užívána členem samostatně nebo ve spojení se známkou člena seskupení právnické osoby.

Pokud pramen práva rozeznává zvláštní podtyp garanční známky kolektivní, pak podmínkou užití takové známky členem je dodržení společných (alespoň minimálních) vlastností výrobků a/nebo služeb, pro které je známka zapsána, jak jsou stanoveny ve vzájemné smlouvě mezi členy. Toto sdružení má ve vlastním zájmu také dohlížet na jejich plnění, jinak může teoreticky hrozit i zrušení známky pro některý z důvodů uvedených v prameni práva. Důvody zrušení známky i důvody neplatnosti (známky) jsou mezi členskými státy Evropské unie harmonizovány (srov. čl. 5-7, a dále čl. 19-21 cit. směrnice). Tato směrnice zavazuje členské státy k úpravě známek kolektivních (čl. 29 cit. směrnice), úprava garančních nebo certifikačních známek je však volitelná (srov. čl. 27-28 cit. směrnice).

Podle čl. 27 písm. a) směrnice se „garanční nebo certifikační ochrannou známkou“ rozumí *ochranná známka, která je jako taková popsána v přihlášce a která je schopna rozlišit výrobky nebo služby, které vlastník ochranné známky certifikoval pro materiál, způsob výroby výrobků nebo poskytování služeb, kvalitu, přesnost nebo jiné vlastnosti, od výrobků nebo služeb, které takto certifikovány nejsou.*

Dle směrnice v případě, že právo členského státu upraví certifikační/garanční známku, může o její zápis požádat kdokoliv. Podmínkou však je, že “nevykonává podnikatelskou činnost zahrnující dodávání výrobků nebo poskytování služeb, které jsou certifikovány.” (čl. 28 odst. 2 druhý pododstavec cit. směrnice).

Na margo je nutno ještě upozornit, že směrnice ponechává členským státům ještě další možnosti. Národní úprava tak v případě umožnění zápisu certifikační/garanční známky může vyžadovat (veřejnoprávní)

způsobilost přihlašovatele pro provádění certifikace jako podmínku zápisu certifikační/garanční známky.

Členské státy mohou dále stanovit, že *“garanční nebo certifikační ochranné známky mohou tvořit i taková označení nebo údaje, které mohou sloužit v oblasti obchodu k označení zeměpisného původu výrobků nebo služeb.”* (čl. 28 odst. 4 cit.směrnice).

Konečně mohou členské státy pro certifikační/garanční známky upravit i další důvody zrušení nebo její neplatnosti nad rámec obecných důvodů zrušení a neplatnosti známky.

V poslední době je v Evropské unii a členských státech patrný vývoj právní úpravy certifikačních známek. Předně jde od roku 2016 o úpravu evropsko-unijní certifikačních ochranné známky Evropské unie, zavádění národních certifikačních ochranných známek a příslušné novelizace národních právních úprav se však vyskytují i v některých členských státech - od 01.09.2017 např. v Rakousku.¹⁸

2.3. CERTIFIKAČNÍ OCHRANNÁ ZNÁMKA EVROPSKÉ UNIE

Certifikační ochranná známka je na evropsko-unijní úrovni upravena v *nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2017/1001 o ochranné známce Evropské unie.* Možnost zápisu certifikační ochranné známky EU však připouštělo i dřívější nařízení Rady (ES) č. 207/2009, ovšem až v posledním změněném znění.¹⁹ ²⁰ O jejím zavedení referoval např. Grötschl²¹ nebo v tuzemsku Boháček.²²

---

¹⁸ Zákon byl publikován ve Spolkové sbírce Rakouské republiky dne 01.08.2017. č. 124/2017 (124.Bundesgesetz: Änderung des Markenschutzgesetzes 1970, des Patentgesetzes 1970, des Gebrauchsmustergesetzes, des Halbleiterschutzgesetzes, des Museterschutzgesetzes 1990 und des Patentamtgebührengesetzes (NR: GP XXV RV 1656 AB 1678 S. 190. BR: AB 9851 S. 70)

¹⁹ tzn. ve znění nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2015/2424

²⁰ zvláštní úpravu měla certifikační známka např. v ustanoveních čl. 74b (Pravidla pro užívání certifikační známky EU) nebo v čl. 154a (podrobnosti postupu mezinárodního zápisu známky založené na certifikační známce EU) - k nim pak byla některá pravidla stanovena na základě zmocnění v nařízení Komise

²¹ Grötschl, M. *Certification Trademarks in the European Union*. In *ECTA Bulletin*, 2016, June, s.26. Dostupné online na adrese: http://www.ecta.org/uploads/publications-flash/ECTA_E-bulletin.pdf

²² Boháček, M. Certifikační ochranná známka v ČR i v nové úpravě EU. In *Obchodní právo*, 2016, 12. S.444

Jako certifikační ochranná známka může být zapsána známka kteréhokoliv druhu - tedy v zásadě slovní, slovní grafická, obrazová, kombinovaná, trojrozměrná a další.

Pokud jde o *certifikační ochrannou známku EU*, pak se zapisuje podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2017/1001. Konkrétně je upravena v ustanoveních čl. 83 a násl. citovaného nařízení. *“Certifikační ochrannou známkou EU je ochranná známka EU, která je jako taková popsána v přihlášce a která je schopna rozlišit výrobky nebo služby, které vlastník ochranné známky certifikoval, pokud jde o materiál, způsob výroby výrobků nebo poskytování služeb, kvalitu, přesnost nebo jiné vlastnosti s výjimkou zeměpisného označení, a výrobky nebo služby, které takto certifikovány nejsou.”* Vlastník známky nesmí sám vyrábět výrobky ani poskytovat služby, pro které je certifikační známka EU zapsána. Může provádět pouze certifikaci. Vlastníkem certifikační známky EU se může stát jakákoliv fyzická nebo právnická osoba (soukromoprávní osoba, instituce, veřejnoprávní osoba).

O zápis certifikační ochranné známky EU se žádá přihláškou certifikační ochranné známky EU - známka musí být jako takový zvláštní typ již uvedena v přihlášce. Připomínky třetích osob proti zápisu certifikační ochranné známky mohou spočívat nejen na obecných důvodech (srov. čl. 45 ve spojení s čl. 5 a 7 nařízení 2017/1001), ale také na zvláštních důvodech zamítnutí přihlášky certifikační známky (dle čl. 86 ve vazbě na čl. 85 nařízení 2017/1001).

Pro certifikační ochrannou známku EU platí, že certifikace spočívá v ověření vlastností - např. materiálu, způsobu výroby výrobků nebo poskytování služeb, kvality, přesnosti nebo jiných vlastností s výjimkou zeměpisného označení.

Pokud by přihlašovatel tyto vlastnosti nesplňoval, přihláška by byla zamítnuta. Pokud by takové vlastnosti přestal splňovat vlastník zapsané certifikační ochranné známky EU, byl by dán zvláštní právní důvod zrušení certifikační známky.

Přihlašovatel certifikační ochranné známky EU je povinen zpracovat a EUIPO předložit do 2 měsíců od podání přihlášky *Pravidla pro užívání certifikační ochranné známky EU*. Obsah pravidel je normován ustanovením čl. 84 nařízení. Pravidla musí obsahovat vlastnosti výrobků/služeb, uvedení oprávněných osob (uživatelé), způsoby certifikace, certifikační orgán, podmínky pro užívání známky a sankce.

Podrobněji je požadovaný obsah pravidel pro užívání certifikační ochranné známky EU stanoven v ustanovení čl. 17 prováděcího nařízení Komise (EU) č. 2017/1431. Podle tohoto právního předpisu se vyžaduje následující:

- a) jméno přihlašovatele certifikační ochranné známky EU;
- b) prohlášení, že přihlašovatel splňuje požadavky stanovené v čl. 83 nařízení (EU) č. 2017/1001;
- c) ztvárnění certifikační ochranné známky EU;
- d) výrobky nebo služby, na které se certifikační ochranná známka EU vztahuje;
- e) vlastnosti výrobků nebo služeb, které mají být certifikační ochrannou známkou EU certifikovány, například materiál, způsob výroby výrobků nebo poskytování služeb, kvalita nebo přesnost;
- f) podmínky užívání certifikační ochranné známky EU, včetně sankcí;
- g) osoby oprávněné užívat certifikační ochrannou známku EU;
- h) způsoby, jimiž má certifikační orgán tyto vlastnosti testovat a dohlížet na užívání certifikační ochranné známky EU.

Pravidla pro užívání mohou být vlastníkem změněna, avšak je třeba změnu předložit úřadu. Pokud by změněná pravidla nevyhovovala ustanovením nařízení, úřad by změnu zamítl. Stejně tak by změnu zamítl i v případě, kdy by změněná pravidla obsahovala ustanovení odpovídající některému zvláštnímu důvodu zamítnutí přihlášky certifikační ochranné známky EU.

Pokud by pravidla pro užívání známky odporovala dobrým mravům nebo veřejnému pořádku, je to zvláštní důvod pro zamítnutí přihlášky certifikační ochranné známky EU (srov. čl. 85 odst. 1 nařízení 2017/1001). Dalším zvláštním důvodem pro zamítnutí certifikační známky je existence nebezpečí oklamání veřejnosti povahou nebo významem přihlášené certifikační známky (srov. čl. 85 odst. 2 nařízení 2017/1001). V obou těchto případech má však přihlašovat možnost pravidla změnit tak, aby vyhověl požadavkům nařízení. V takovém případě přihláška certifikační známky nebude zamítnuta, ledaže nastane jiný důvod uvedený v nařízení (k obecným důvodům zamítnutí přihlášky ochranné známky EU srov. čl. 41 a 42 nařízení 2017/1001).

Pokud jde o změnu pravidel užívání již zapsané certifikační ochranné známky EU, změna nabývá účinků vůči každému až zápisem změny do rejstříku ochranných známek EU (srov. čl. 88 nařízení 2017/1001).

Po zápisu certifikační ochranné známky EU je její užívání oprávněnými uživateli pro účely výkonu práva (a neexistenci důvodu zrušení známky pro neužívání) považováno za užívání známky vlastníkem (čl. 87 nařízení 2017/1001).

Ochranná známka může být převedena na jinou osobu, ta však musí splňovat podmínky vlastnictví certifikační známky - tedy zejména nesmí sama vyrábět výrobky ani poskytovat služby, pro které je certifikační známka zapsána (čl. 89 nařízení 2017/1001).

Převod (přeměna) certifikační ochranné známky EU na národní ochrannou známku je možný jen v tom případě, že národní zákon členského státu upravuje (národní) certifikační nebo garanční známku (čl. 93 nařízení 2017/1001).

Proti rušiteli může podat žalobu vlastník certifikační ochranné známky EU. Osoba odlišná od vlastníka jej může podat jen tehdy, pokud je k tomu vlastníkem zvláště zmocněná. Sám vlastník je přímo nařízením zmocněn podat žalobu o náhrady škod uživatelů vůči

rušiteli, pokud škoda vznikla v důsledku jednání rušitele (čl. 90 nařízení 2017/1001).

Certifikační ochranná známka EU může být zrušena z obecných nebo zvláštních důvodů. *Obecné důvody zrušení známky EU* jsou vymezeny v čl. 58 nařízení 2017/1001 a spočívají:

1. *neužívání známky bez řádného důvodu* - pokud po nepřerušené období pěti let nebyla ochranná známka v Unii řádně užívána pro výrobky nebo služby, pro které je zapsána, a pro neužívání neexistují řádné důvody; nikdo se však nemůže domáhat zrušení práv vlastníka ochranné známky EU, pokud v období mezi uplynutím této lhůty a podáním návrhu nebo protinávrhu začala být ochranná známka řádně užívána nebo bylo její řádné užívání obnoveno; k zahájení užívání nebo k pokračování v užívání, k němuž došlo ve lhůtě tří měsíců před podáním návrhu nebo protinávrhu, přičemž tato lhůta počíná běžet nejdříve po uplynutí nepřerušného období pěti let neužívání, se však nepřihlíží, pokud přípravy pro započetí užívání nebo pokračování v užívání nastaly až poté, co se vlastník dozvěděl o tom, že by mohl být podán návrh nebo protinávrh;
2. *zdruhování známky* - pokud se ochranná známka stala v důsledku činnosti nebo nečinnosti svého vlastníka označením, které je v obchodě obvyklé pro výrobek nebo službu, pro které je zapsána;
3. *obroženi veřejnosti možnou klamavostí známky* - pokud by v důsledku užívání vlastníkem nebo s jeho souhlasem pro výrobky nebo služby, pro které je zapsána, ochranná známka mohla klamat veřejnost, zejména pokud jde o povahu, jakost nebo zeměpisný původ těchto výrobků nebo služeb.

Zvláštní důvody zrušení certifikační známky jsou pak uvedeny v čl. 91. Uplatňují se samostatným návrhem nebo protinávrhem v řízení o porušení práv a spočívají v některém z těchto důvodů:

1. vlastník certifikační známky již nesplňuje požadavky stanovené v nařízení (čl. 83 odst. 2 nařízení 2017/1001);

2. vlastník certifikační známky EU nepřijal přiměřená opatření, aby zabránil užívání certifikační ochranné známky EU způsobem neslučitelným s podmínkami užívání stanovenými v pravidlech pro užívání známky, jejichž případná změna byla zapsána do rejstříku;
3. způsob, jakým byla certifikační ochranná známka EU vlastníkem užívána, měl za následek, že se stala způsobilou klamat veřejnost způsobem uvedeným v čl. 85 odst. 2 (nařízení 2017/1001);
4. změna pravidel pro užívání certifikační ochranné známky EU byla zapsána do rejstříku v rozporu s čl. 88 odst. 2 (nařízení 2017/1001), s výjimkou případu, kdy vlastník známky vyhoví požadavkům tohoto článku novou změnou pravidel pro užívání známky.

Certifikační ochranná známka EU může být *prohlášena za neplatnou*, a to také z obecných důvodů nebo zvláštních důvodů neplatnosti certifikační ochranné známky.

Obecné důvody prohlášení ochranné známky EU za neplatnou jsou vymezeny v čl. 59 a 60 nařízení 2017/1001.

1. zápis ochranné známky EU do rejstříku v rozporu s čl. 7 nařízení 2017/1001;
2. přihlašovatel nebyl v době podání přihlášky v dobré víře (resp. jednal ve zlé víře - podle např. anglického jazykového znění nařízení);
3. pokud existuje starší známka uvedená v čl. 8 odst. 2 nařízení 2017/1001 a jsou splněny podmínky stanovené v odstavci 1 nebo 5 uvedeného článku;
4. pokud existuje ochranná známka uvedená v čl. 8 odst. 3 nařízení 2017/1001 a jsou splněny podmínky stanovené v uvedeném odstavci;
5. pokud existuje starší právo uvedené v čl. 8 odst. 4 nařízení 2017/1001 a jsou splněny podmínky stanovené v uvedeném odstavci;

6. pokud existuje starší označení původu nebo zeměpisné označení uvedené v čl. 8 odst. 6 nařízení 2017/1001 a jsou splněny podmínky stanovené v uvedeném odstavci.

Obecný důvod prohlášení známky za neplatnou se uplatňuje na základě návrhu podaného u EUIPO nebo na základě protinávrhu v řízení o porušení práv.

Zvláštní důvod prohlášení neplatnosti certifikační ochranné známky EU je uveden v čl. 92 nařízení 2017/1001. Je jím zápis certifikační známky v rozporu s pravidly uvedenými v čl. 85. Certifikační známku EU lze prohlásit za neplatnou buď na základě samostatného návrhu nebo na základě protinávrhu podaného v řízení o porušení práv. Pokud však vlastník vyhověl změnou pravidel pro užívání a odstranil rozpor s čl. 85, nelze takovou známku prohlásit za neplatnou z tohoto důvodu.

Návrh na zrušení známky nebo na její prohlášení za neplatnou jsou upraveny v čl. 63 a následujících nařízení 2017/1001. Návrh musí být písemný, musí být odůvodněn a považuje se za podaný až po zaplacení správního poplatku (aktuálně 630 EUR dle položky 20 Přílohy I Výše poplatků Nařízení 2017/1001).

3. CERTIFIKAČNÍ ZNÁMKY NEBO ZNÁMKY NAZNAČUJÍCÍ CERTIFIKACI (?)

3.1 UŽITÍ CERTIFIKAČNÍCH ZNÁMEK NA VÝROBCÍCH JAKO PROJEV GLOBALIZACE OBCHODU

I na trhu v České republice se vyskytují zahraniční výrobky, které jsou běžně označeny zahraničními ochrannými známkami - ať již jde o některé dřevěné výrobky nebo ovoce či zeleninu (např. banány, výrobky z ananasu apod.).

V USA i některých dalších zemích jsou certifikační známky podle Týče a Charváta používány k nezávislému ověření některé z následujících skutečností:

1. “regionálního nebo lokalizovaného původu výrobku,
2. materiálu, způsobu zpracování, kvality nebo jiné charakteristiky výrobku,
3. skutečnosti, že výroba byla skutečně realizována členem svazu, který je oprávněn k používání této známky.”²³

S tímto závěrem lze souhlasit, je však nutno upozornit na odlišnosti více typů ochranných známek - certifikačních známek od známek kolektivních záručních, které mohou být obsaženy v konkrétní právní úpravě. Zatímco u certifikační známky je proces ověření vlastností (certifikace) oddělen od výroby či poskytování služby, u známek kolektivních záručních (“svazové” v pojetí shora uvedených

---

²³ Týč, V. - Charvát, R. *Zeměpisná označení v mezinárodních smlouvách a v právu Evropské unie*. Praha : Leges, 2017. S. 44 a násl.

autorů) se fakticky jedná o uplatnění samoregulace, kde se nemusí nutně uplatnit oddělení výroby či poskytnutí služby od ověření vlastností. Bez ohledu na tento dílčí závěr je však faktem, že v důsledku globalizace obchodu ve světovém měřítku se lze i v ČR setkat s množstvím zboží, které je označeno různými logy či značkami, přičemž jen některé z nich zpravidla bývají zapsány jako ochranné známky. To je důsledkem historické fakticity a teritoriality ochrany známek. Výrobce zpravidla není nucen vynakládat finanční prostředky k zápisu nové známky na menším území (jednotlivý stát), nebo je zapisuje k ochraně jen pro klíčové trhy. Pokud označení nepůsobí klamavě na konkrétním trhu, kde není zapsáno jako známka, nebo není jeho užití contra legem z jiného důvodu, nelze proti takové praxi ničeho namítat. Pokud má konkrétní výrobce nebo dovozce známku zapsanu jen pro některé teritorium, zpravidla neužívá úřední značku ®, čímž je pro něj situace obchodně soutěžně jednodušší.

V důsledku shora uvedeného pak jen některé z fakticky užívaných označení (zahraničních známek) požívají známko-právní ochrany v ČR, ať již cestou mezinárodního zápisu nebo jako ochranné známky Evropské unie. Z jejich slovního kmene může být patrná certifikace nebo souvislost s ní, ale také nemusí být. Příkladem lze uvést např. známky vlastníků Fairtrade Labelling Organizations International e.V.²⁴ nebo Rainforest Alliance.^{25 26}

---

²⁴ Ochranných známek se slovním kmenem FAIRTRADE je zapsána více, nejstarší z nich Německu od 19.05.2003 (číslo mezinárodního zápisu 806431), a další známky pak s pozdějšími prioritami a daty zápisů pod čísly zápisů 1001027 (domovskými DE), dále pak tyto známky Společenství s mezinárodním zápisem do dalších zemí - čísla mez.zápisů 1067687, 1070822, 1077402, 1198340, resp. nejmladší známka domovskými německá s číslem mez.zápisu 1196042 - veškeré údaje získány z databáze ROMARIN, kterou provozuje Světová organizace duševního vlastnictví (WIPO) se sídlem v Ženevě prostřednictvím internetových stránek na adrese www.wipo.int

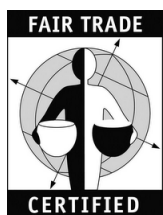
²⁵ Rainforest Alliance má ve více různých zemích zapsány své ochranné známky, v Evropské unii má zapsanou kombinovanou ochrannou známku (černobíle) se slovním prvkem RAINFOREST ALLIANCE CERTIFIED EST 1987 (zápis v roce 2005 pod číslem 2805307), resp. známka se slovním prvkem RAINFOREST ALLIANCE CERTIFIED (zápis v roce 2010 pod číslem 8962391) - všechny informace získány z databáze TMVIEW na adrese tmdn.org

²⁶ Známkou se slovním kmenem RAINFOREST ALLIANCE VERIFIED je zapsána pouze ve Spojených státech amerických (číslo zápisu 4260612, zápis v roce 2012), a to pouze pro služby. Naproti tomu jiné známky tohoto vlastníka, zapsané v různých teritoriích, které obsahují ve slovním prvku slovo "CERTIFIED", jsou zapsány pro různé výrobky

Pokud jde o známky americké, jsou často zapsány jako certifikační ochranné známky. V případě zápisů známek EU jsou zapsány jako známky běžné, neboť certifikační ochranné známky lze přihlašovat v EU jako známky EU až od roku 2016.

Slovo FAIRTRADE je však také součástí kmenů několika národních amerických či japonských známek, která však mimo USA resp. Japonsko ochranu nemají.²⁷

Konečně ve vztahu ke známkám obsahujícím logo stromu a slovní prvek FSC se dá uvést, že většina z nich má vlastníka FOREST STEWARDSHIP COUNCIL A.C.^{28 29} Domovské (mexické) zápisy nejsou evidovány jako známky certifikační, ale jako známky individuální.

V zemích Evropské unie jsou jako samostatný typ certifikační známky národním právem upraveny např. ve Spojeném království Velké Británie a Severního Irska, kde je také několik takových ochranných známek zapsáno. Příkladem může být kombinovaná

---

²⁷ vlastníkem americké známky je TransFair USA (zápis známky od r.2004, číslo zápisu 2868219, resp. známka se zápisem od roku 2015 číslo zápisu 4773175), resp. japonské národní známky vlastníka トランスフェア ユーエスエー デイビーエ se zápisem od roku 2015 - čísla zápisů 5530058, 5803461

²⁸ nejstarší jsou známky mexické (více známek, nejméně 9, každá zapsaná nezávisle pro výrobky nebo služby v jedné třídě - např. č.zápisu 534981, všechny s prioritou 11.09.1996), dále pak známka americká (priorita 1.12.1998, číslo zápisu 2570559), ze zemí evropských pak známka finská (priorita 10.03.1999, číslo zápisu 218589)

²⁹ vlastníkem známek je FOREST STEWARDSHIP COUNCIL, A.C., se sídlem Oaxaca, Mexico. Obdobně vypadající známky má tento vlastník i v jiných zemích - např. v Korei, Brazílii apod. Ve většině evropských teritorií, kde měl dříve zapsány národní známky, již jejich doba ochrany vypršela (např. Rakousko, země Beneluxu)

známka se slovním prvkem SHETLAND WOOL CERTIFIACION TRADE MARK.^{30 31}

Ze shora uvedených příkladů plyne, že praxe je dosud i ve světovém měřítku poměrně různorodá, což je zřejmě způsobeno tím, že jako samostatný typ byla dosud certifikační známka zapisována jen v některých zemích (typicky např. Spojené státy americké, také Spojené království Velké Británie a Severního Irska),³² zatímco pro jiná teritoria se jedná o právní institut nový (např. Evropská unie jako celek ve vztahu k certifikační ochranné známce EU).

---

³⁰ tuto známku uvádí jako příklad certifikační známky např. Slováková, Z. Aktuální otázky označení původu a zeměpisných označení. In *Obchodní právo*, 2016, 10.

³¹ tato ochranná známka je zapsána u Úřadu průmyslového vlastnictví Spojeného království Velké Británie a Severního Irska, zapsaná od 27.10.1988 - aktuálně rozdělená do 4 známek (pro různé výrobky a služby z různých tříd), a to pod čísla zápisu UK000013622392, UK000013622395, UK000013622396 a UK000013622397 - k tomu srov. databázi úřadu dostupnou na adrese <https://trademarks.ipo.gov.uk/ipo-tmtext>

³² podrobnosti o zapisování certifikačních známek jako zvláštního typu ochranných známek uvádí např. Svejkský, V. In Zdvihalová, M. a kolektiv. *Rozlišovací způsobilost ochranných známek. Individuální, kolektivní a certifikační známky*. Praha : Metropolitan University Prague Press, 2016. S. 158-168. Rovněž na dalších stranách se autor věnuje také zápisům tohoto typu známek v Austrálii a Japonsku (s. 168-172 odkazovaného díla).

4. ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA C-689/15 (W. F. GÖZZE FROTTIERWEBEREI GMBH, WOLFGANG GÖZZE PROTI VEREIN BREMER BAUMWOLLBÖRSE)

4.1. VĚC C-689/15 (A PŘEDCHÁZEJÍCÍ KAUZA)

Dne 08.06.2017 vydal II.senát Soudního dvora rozsudek ve věci C-689/15, W. F. Gözze Frottierweberei GmbH, Wolfgang Gözze proti Verein Bremer Baumwollbörse. V tomto rozsudku se Soudní dvůr zabýval klíčovými právními otázkami řádného užívání individuální známky v právním smyslu, pokud je taková známka fakticky užívána jako “značka kvality”.

Soudní dvůr se zabýval předběžnými otázkami, které vznesl Oberlandesgericht Düsseldorf (vrchní zemský soud v Düsseldorfu). Řízení před německými soudy bylo zahájeno v prvním stupni před *Landgericht Düsseldorf* - Zemském soudu v Düsseldorfu, - a jeho podstatou je spor mezi Verein Bremer Baumwollbörse (dále jen “VBB”) jako žalobcem a společností W. F. Gözze Frottierweberei GmbH a jejím jednatelem Wolfgangem Gözzem.

Z dokazování v řízení u prvního stupně vyplynulo, že VBB je vlastníkem ochranné známky EU, zapsané do rejstříku u EUIPO dne 22.05.2008 pro různé výrobky, zejména pak textilie (jde o ochrannou známku obrazovou (nazývanou v rozhodnutí jen “Bavlníkový květ”).

Toto označení bylo dle rozhodnutí používáno před zápisem známky EU několik desetiletí členy VBB k osvědčení složení a kvality výrobků členů VBB.

Známka Bavlníkový květ byla zapsána jako individuální známka EU, nikoliv jako známka kolektivní. VBB od zápisu uzavíral na její užití se

svými členy licenční smlouvy, které dovozovaly užití známky jen pro výrobky z bavlněných vláken. VBB mělo možnost provádět kontroly plnění závazku.

Společnost W. F. Gözze Frottierweberei GmbH (dále jen “společnost Gözze”) nebyla členem VBB. Vyráběla a do tržního oběhu uváděla ručníky, které označovala visačkou, na jejíž zadní straně bylo použito označení obdobné ochranné známce Bavlníkový květ.

VBB se domáhalo proti společnosti Gözze ochrany své známky proti narušování, které spatřovalo v tom, že společnost Gözze používala na visačce svých výrobků motiv, který se obvykle lišil pouze v barevném provedení od ochranné známky Bavlníkový květ.

Žalovaná společnost Gözze se v řízení bránila protinávrhem, kterým se domáhala prohlášení známky Bavlníkový květ za neplatnou ke dni jejího zápisu (22.05.2008) nebo alternativně na zrušení známky (ke dni 23.05.2013) z důvodu jejího neužívání.

Podle společnosti Gözze byla známka čistě popisné, a proto postrádající rozlišovací způsobilost. Tímto argumentem společnost Gözze odůvodnila svůj návrh na prohlášení známky za neplatnou. Alternativní obrana - návrh na zrušení, - byl pak založen na tvrzené absenci skutečného řádného užívání známky pro výrobky na trhu.

Soud prvního stupně žalobě vyhověl a protinávrh společnosti Gözze zamítl. Společnost Gözze podala odvolání k *Oberlandesgericht Düsseldorf* - Vrchnímu zemskému soudu v Düsseldorfu.

Tento odvolací soud se v otázce podobnosti užívaného označení se zapsanou ochrannou známkou Bavlníkový květ ztotožnil s názorem soudu prvního stupně. V ostatním se však závěry odvolacího soudu rozcházel s názory soudu prvního stupně. Odvolací soud měl za to, že „užívání označení Bavlníkový květ ze strany společnosti Gözze pro totožné výrobky nutně nezakládá opodstatněnost žaloby na porušení, kterou podalo VBB. Podle jeho názoru veřejnost toto označení, jakož i ochrannou známkou Bavlníkový květ, vnímá především jako „značku kvality“. Za těchto podmínek lze mít za to, že užívání uvedeného označení a uvedené ochranné známky nepředává žádnou zprávu o původu příslušných výrobků. To může vést k závěru, že práva VBB k ochranné známce Bavlníkový květ musí být zrušena z důvodu nedostatku „řádného užívání“ ve smyslu čl. 15 odst. 1 nařízení č. 207/2009, a dále že se společnost Gözze nedopustila porušení práv.”

Odvolací soud se dále zabýval otázkou, zda za takových skutkových okolností, jaké byly v řízení prokázány, „musí být na ochrannou známkou nahlíženo tak, že by mohla klamat veřejnost ve smyslu čl. 7 odst. 1 písm. g) tohoto nařízení. V tomto případě totiž VBB pouze výjimečně kontroluje kvalitu výrobků, které uvádí do prodeje držitelé jeho licence.”

Odvolací soud měl konečně za to, že by případně „bylo možno uvažovat o tom, že se užívání takové individuální ochranné známky Evropské unie, jako je ochranná známka Bavlníkový květ, postaví na roveň užívání kolektivní ochranné známky Evropské unie. To by umožnilo dospět na základě zásad použitelných pro kolektivní ochranné známky k závěru, že umístění takové ochranné známky na výrobky slouží jako označení původu, pokud veřejnost spojuje takovéto umístění s očekáváním kontroly kvality prováděné majitelem ochranné známky. Jestliže by Soudní dvůr přijal tuto argumentaci, bylo by následně možno uvažovat o přiměřeném užití čl. 73 písm. a) nařízení č. 207/2009, podle něhož je třeba zrušit ochrannou známkou, pokud její majitel nepřijme vhodná opatření, aby

zabránil užívání ochranné známky, které neodpovídá podmínkám užívání stanoveným pravidly pro užívání.”

Proto odvolací soud přerušil řízení a Soudnímu dvoru předložil tyto předběžné otázky:

1. Může být užívání individuální ochranné známky jakožto značky kvality považováno za užívání jako ochranné známky ve smyslu čl. 9 odst. 1 a čl. 15 odst. 1 nařízení č. 207/2009, pokud jde o výrobky, pro něž je tato značka užívána?
2. Bude-li na první otázku odpovězeno kladně: je třeba v souladu s čl. 52 odst. 1 písm. a) ve spojení s čl. 7 odst. 1 písm. g) nebo při užití *mutatis mutandis* čl. 73 písm. c) nařízení č. 207/2009 prohlásit neplatnost této ochranné známky nebo ji zrušit, pokud majitel ochranné známky nezaručuje pravidelnými kontrolami kvality u držitelů jeho licence soulad s očekáváními ohledně kvality, která veřejnost spojuje s tímto označením?“

Soudní dvůr se v řízení zabýval předloženými otázkami, provedl argumentaci a dovedl ve svém rozsudku následující závěry (výroky):

1) *Článek 15 odst. 1 nařízení Rady (ES) č. 207/2009 ze dne 26. února 2009 o ochranné známce Evropské unie musí být vykládán v tom smyslu, že umístění individuální ochranné známky Evropské unie na výrobky jakožto značka kvality, majitelem nebo s jeho souhlasem, není užíváním jako ochranná známka spadajícím pod pojem „řádné užívání“ ve smyslu tohoto ustanovení. Umístění uvedené ochranné známky však představuje řádné užívání, jestliže spotřebitelům také současně zaručuje, že tyto výrobky pocházejí z jediného podniku, pod jehož kontrolou jsou vyráběny a kterému lze přisuzovat odpovědnost za jejich kvalitu. V posledně uvedeném případě je majitel této ochranné známky oprávněn zakázat na základě čl. 9 odst. 1 písm. b) tohoto nařízení umístění podobného označení třetí osobou na totožné výrobky, pokud toto umístění u veřejnosti vyvolává nebezpečí záměny.*

2) *Článek 52 odst. 1 písm. a) a čl. 7 odst. 1 písm. g) nařízení č. 207/2009 musí být vykládány v tom smyslu, že individuální ochrannou známku*

nelze na základě společného použití těchto ustanovení prohlásit za neplatnou z důvodu, že majitel ochranné známky nezaručuje pravidelnými kontrolami kvality u držitelů jeho licence soulad s očekáváními ohledně kvality, která si veřejnost s touto ochrannou známkou spojuje.

3) Nařízení č. 207/2009 musí být vykládáno v tom smyslu, že jeho ustanovení týkající se kolektivních ochranných známek Evropské unie nelze mutatis mutandis použít na individuální ochranné známky Evropské unie.

Jednotlivé výroky jsou podrobně popsány v rámci důvodů, které vedly Soudní dvůr k jejich vydání.

K otázce, zda-li lze “umístění individuální ochranné známky na výrobcích jako značky kvality” lze vnímat jako “řádné užívání” (nutné pro udržení známky), když k tomu umístování docházelo jen u nabyvatelů licence, Soudní dvůr dovodil, že takové umístování samo o sobě není řádným užíváním.

Taková praxe však může být považována za řádné užívání, pokud je současně splněno i to, že “spotřebitelům také současně zaručuje, že tyto výrobky pocházejí z jediného podniku, pod jehož kontrolou jsou vyráběny a kterému lze přisuzovat odpovědnost za jejich kvalitu.”

Soudní dvůr argumentoval, že primární funkcí individuální ochranné známky je způsobilost odlišit výrobky vlastníka - identifikovat původ výrobku, aby měl zákazník možnost jej odlišit od výrobků hospodářsky zaměnitelných. Teprve sekundárně může zajišťovat také jiné funkce.³³ Soudní dvůr akcentoval zejména to, že absence primární funkce je sankcionována zrušením známky. Symbolické užití nepostačí k udržení známky. Soudní dvůr se v těchto otázkách odkázal na svá dřívější rozhodnutí.³⁴

---

³³ v této otázce se Soudní dvůr odkázal v citovaném rozsudku na své dřívější rozsudky ve věcech [C-487/07 \(L'Oréal a další\)](#), [C-323/09 \(Interflora a Interflora British Unit\)](#)

³⁴ v bodě 37 citovaného rozsudku na rozhodnutí ve věcech [C-40/01 \(Ansul\)](#), [C-234/06 \(Il Ponte Finanziaria v. OHIM\)](#), [C-149/11 \(Leno Merken\)](#)

Ohledně původu výrobků “v jednom podniku, který zajišťuje také kontrolu kvality” se Soudní dvůr rovněž odkázal na své dřívější rozsudky.³⁵

4.2. ROZSUDKY SOUDNÍHO DVORA C-39/97 (CANON), C-206/01 (ARSENAL FOOTBALL CLUB) A C-409/12 (BACKALDRIN ÖSTERREICH THE KORNSPITZ COMPANY)

Ve věci C-39/97 (Canon) Soud dovodil, že: *“Na základě významu čl. 4 odst. 1 písm. b) První směrnice Rady č. 89/104/EHS ze dne 21. prosince 1988 ke sblížení práv členských států k ochranným známkám, rozlišovací charakter starší známky, zejména pokud jde o její pověst., musí být vzata v úvahu, je-li určováno, zda-li podobnost mezi výrobky a službami pokrytými oběma známkami je dostatečná pro to, aby vyvolala nebezpečí záměny.*

Nebezpečí záměny ve smyslu čl. 4 odst. 1 písm. m) směrnice 89/104/EHS může existovat i tehdy, pokud je veřejností vnímána tak, že výrobky nebo služby mají odlišná místa výroby. Naopak, taková pravděpodobnost neexistuje, pokud se nezdá, že se veřejnost může domnívat, že výrobky nebo služby pocházejí od stejného podniku nebo případně od hospodářsky propojených podniků.”

Ve věci C-206/01 se Soudní dvůr zabýval otázkou výlučného práva vlastníka ochranné známky. Ve věci, u které byly předloženy předběžné otázky, šlo kauzálně o spor vlastníka ochranné známky (Arsenal Football Club) s prodejcem suvenýrů (Matthew Reed). Matthew Reed byl prodejce suvenýrů, prodával jak suvenýry (šály) “oficiální”, tak i suvenýry s motivy obdobnými (šály s uvedením slova Arsenal”). Navíc důsledně upozorňoval, které výrobky jsou “oficiální” a které “oficiální nejsou”.

V této věci pak Soudní dvůr dovodil, že: *“V situaci, která nespadá pod čl. 6 odst. 1 první směrnice Rady 89/104/EHS ze dne 21. prosince 1988, kterou se sblíží právní předpisy členských států o ochranných známkách, kdy*

---

³⁵ v bodě 41 citovaného rozsudku na dřívější rozsudky SD ve věcech [C-39/97 \(Canon\)](#), [C-206/01 \(Arsenal Football Club\)](#) a [C-409/12 \(Backaldrin Österreich The Kornspitz Company\)](#)

třetí osoba užívá v obchodním styku označení totožné s platně zapsanou ochrannou známkou pro výrobky totožné s výrobky, pro které je ochranná známka zapsána, může se majitel ochranné známky v takovém případě, jako je případ věci v původním řízení, bránit proti tomuto užívání v souladu s čl. 5 odst. 1 písm. a) uvedené směrnice. Tento závěr nemůže být zpochybněn skutečností, že uvedené označení je vnímáno v rámci tohoto užívání jako projev podpory, oddanosti nebo náklonnosti vůči majiteli ochranné známky.”

Ve věci C-409/12 se Soudní dvůr zabýval otázkou Vnímání slovního označení ‚KORNSPITZ‘ prodejci na straně jedné a konečnými spotřebiteli na straně druhé, resp. významem ztráty rozlišovací způsobilosti pouze z pohledu konečných spotřebitelů.

V této věci Soudní dvůr dovodil, že: “1) Článek 12 odst. 2 písm. a) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/95/ES ze dne 22. října 2008, kterou se sblíží právní předpisy členských států o ochranných známkách, musí být vykládán v tom smyslu, že v takové situaci, jako je situace dotčená v původním řízení, mohou majiteli ochranné známky zaniknout práva přiznaná touto ochrannou známkou ve vztahu k výrobku, pro který je zapsána, pokud se tato známka v důsledku činnosti nebo nečinnosti jejího majitele stala označením obvyklým pro tyto výrobky pouze z pohledu jejich konečných spotřebitelů.

2) Článek 12 odst. 2 písm. a) směrnice 2008/95 musí být vykládán v tom smyslu, že za „nečinnost“ ve smyslu tohoto ustanovení lze považovat skutečnost, že majitel ochranné známky nepobízí prodejce k tomu, aby ve větším rozsahu používali tuto ochrannou známku za účelem prodeje výrobku, pro který je uvedena ochranná známka zapsána.

3) Článek 12 odst. 2 písm. a) směrnice 2008/95 musí být vykládán v tom smyslu, že předpokladem rozhodnutí o zániku práv přiznaných majiteli ochranné známky není posouzení otázky, zda pro výrobek, pro který se ochranná známka stala v oblasti obchodu obvyklým označením, existují jiná označení.”

4.3. K (PŘEDBĚŽNÉ) OTÁZCE MOŽNOSTI PROHLÁŠENÍ ZAPSANÉ ZNÁMKY ZA NEPLATNOU VE VĚCI SOUVISEJÍCÍ S C-689/15 A DOVOZENÍ SOUVISLOSTÍ

Soudní dvůr dovodil, že ochrannou známku je možné prohlásit za neplatnou nejen tehdy, pokud je schopná klamat veřejnost, ale ve všech případech, kdy došlo k jejímu zápisu v rozporu s příslušným ustanovením právního předpisu (tehdy čl. 7 nařízení č. 207/2009). Skutečnost, zda-li Ne/došlo ke klamání veřejnosti je významná pro to, že pokud by ke klamání veřejnosti nedošlo, zapsaná známka by musela být prohlášena za neplatnou v případě, že by došlo k jejímu zápisu “v rozporu s jedním z dalších důvodů pro zamítnutí” přihlášky, jak byly stanoveny v právním předpisu (tehdy v uvedeném článku 7 nařízení č. 207/2009). Nebezpečí klamání znamená v řízení prokázat, že zde již 1) existuje klamání veřejnosti nebo existuje 2) dostatečně vážné nebezpečí klamání veřejnosti - tedy dostatečně vážné ohrožení chráněného práva.³⁶

Soudní dvůr provedl právní zhodnocení stavu a odpověděl na předložené předběžné otázky. Dovození souvislostí pak bude na předkládacím soudu, resp. na soudech SRN.

V otázce zrušení známky pro její neužívání bez řádného důvodu bude klíčové, nakolik bude v řízení před německými soudy prokázáno, že VBB svědčí faktické užívání jejími členy jako řádné užívání vlastníkem známky v tom smyslu, zda-li lze VBB přičíst kontrolu na původem a kvalitou výrobků nabyvatelů licence. Pokud toto prokázáno nebude, pak užívání známky nabyvateli licenci nebude dostačující pro udržení individuální známky.

Soudní dvůr se také nepřímou vyjádřil (naznačil) k tomu, nakolik by takové užívání bylo přípustné jako užívání kolektivní známky nebo známky certifikační (viz. bod 50 rozsudku [C-689/15 \(W. F. Gözze Frottierweberei GmbH, Wolfgang Gözze v. Verein Bremer Baumwollbörse\)](#)). Vzhledem k tomu, že se ale v případě známky

³⁶ i zde Soudní dvůr odkázal na své dřívější rozsudky ve věcech [C-87/97 \(Consorzio per la tutela del formaggio Gorgonzola\)](#) a [C-259/04 \(Emanuel\)](#)

Bavlníkový květ jedná o známku individuální, nemůže být užívání samo o sobě dostačující pro uznání řádného užívání známky, pokud neexistuje kontrola nad původem a kvalitou výrobků nabyvateli licence (jako by byly výrobky z jednoho podniku).

Pokud by totiž taková kontrola nad původem a kvalitou nebyla prokázána, nebyla by zajištěn základní účel individuální ochranné známky, a totiž zajištění rozlišení výrobků označených známkou od jiných výrobků téhož druhu.

Nevykonávání pravidelných kontrol kvality vlastníkem známky nad výrobky nabyvatelů licencí není samo o sobě důvodem prohlášení individuální známky za neplatnou. Což však nemá význam ve vztahu ke

- 1) faktické ztrátě některých práv ze známky (nemožnost se domoci práva zakázat užití označení podobného známce třetí osobě), a event. dále
- 2) případnému riziku zrušení známky v důsledku ztráty rozlišovací způsobilosti, tedy jejímu zdruhování - pokud by byl podán návrh na zrušení.

Zejména v těch případech, kdy si již veřejnost nespojí výrobky označené individuální ochrannou známkou s jejím vlastníkem.

4.4. STŘET PRÁV A JEHO ŘEŠENÍ

Z rozhodnutí Soudního dvora [C-689/15 \(W. F. Gözze Frottierweberei GmbH, Wolfgang Gözze v. Verein Bremer Baumwollbörse\)](#) vyplývá, že tento soud při poměrování práv dovozuje o jako silnější právo veřejnosti (zákazníků) nebýt klamán resp. být informován o původu zboží a jeho kvalitě a mít ze známky záruku kontroly původu a kvality zboží nad absolutním právem vlastníka známky (na její vlastnictví). Soudní dvůr akcentoval, že si vlastník známky způsobil fakticky tuto situaci sám, když přihlásil známku jako individuální, sám ji však nepoužíval při své činnosti jinak, než užíváním svými členy na základě licenčních smluv. Pokud by známka byla zapsána jako kolektivní, nebylo by hodnocení soudu

nad “kontrolou produkce a jakosti” vlastníkem známky aplikováno tak přísně.

Soudní dvůr totiž ve svém rozhodnutí rovněž zakázal vztáhnout ustanovení o kolektivní známce na známku individuální, která je pouze fakticky užívána jako známka kolektivní.

Soudní dvůr v této věci rozhodoval proto, že mu byly předloženy předběžné otázky, které se týkaly známky Evropské unie. Soudní dvůr na tyto otázky odpověděl.

Ve vztahu k ochraně práva této známky, resp. i žalobním návrhům, které uplatnila žalovaná strana jako protinávhrhy v řízení vedeném u německých soudů, budou rozhodovat opět německé soudy.

Je otázkou, nakolik z provedeného dokazování vyplyne splnění předpokladů stanovených právním předpisem pro ochranu práv na straně jedné resp. pro zrušení známky na straně druhé.

Pokud bude prokázáno, že vlastník známky v důsledku faktického užívání jen prostřednictvím třetích osob, avšak při absenci skutečně vykonávané kontroly nad produkcí a kvalitou, dopustil nastalé tzv. rozmělnění nebo tzv. zdruhovění své individuální ochranné známky, může dojít i ke zrušení známky z některého z těchto důvodů.

Na důsledky bude nutno počkat až do pravomocného rozhodnutí německého soudu.

5. ZÁVĚR ČÁSTI PRVNÍ

V rámci první části byla popsány a analyzovány obecné otázky ochranných známek, zejména s akcentem na známky plnící funkci nezávislého ověření vlastností výrobků (případně služeb). V důsledku globalizace se zákazník často může na různých teritoriích setkat s navenek totožně vypadajícími, právně však odlišnými ochrannými známkami - neboť vlastníci jsou nuceni reagovat na rozdíly právních úprav a tomu přizpůsobit svou praxi ve snaze o maximalizaci dosažené ochrany.

Shora zmíněné “vlněné klubko Woolmark” je v některých státech zapsáno jako certifikační známka - tam, kde je umožněn zápis takové známky jako zvláštního typu. Pokud není možné dosáhnout zápisu takového typu známky, bývá známka zapsána zpravidla jako známka individuální a její využívání třetími osobami bývá zpravidla odvozeno od práv vlastníka - tedy na základě udělené licence nebo soukromoprávního souhlasu. Obdobná situace je i u jiných známek certifikačních nebo plnících de facto certifikační funkci, pokud jsou používány globálně (např. známky se slovním prvkem FairTrade a další).

Pokud jde o Evropskou unii, je již možný zápis certifikační známky Evropské unie u Úřadu Evropské unie pro duševní vlastnictví (EUIPO). Nezávisle na této právní možnosti přijal v řízení [C-689/15 \(W. F. Gözze Frottierweberei GmbH, Wolfgang Gözze v. Verein Bremer Baumwollbörse\)](#) Soudní dvůr rozsudek, ve kterém vymezil (resp. spíše velmi podstatně omezil) možnosti užívání individuální známky pro de facto certifikační účely. Pro individuální známku zůstává základem rozlišovací funkce na trhu, přičemž ono rozlišení nemá být ve vztahu ke konkrétní kvalitě výrobku, ale ve vztahu k vazbě na vlastníka známky a rozlišení jeho výrobků či služeb od výrobků či služeb na trhu zastupitelných (tedy soutěžních). Pokud vlastník známky sám známku neužívá pro označování svých výrobků či služeb, je to již hraniční a užívání oprávněnými nabyvateli licence je hraniční. Takový způsob nakládání s ochrannou známkou může

vést až k jejímu výmazu z důvodu zrušení pro neuvádění bez řádného důvodu.

II. O UŽÍVÁNÍ OCHRANNÝCH
ZNÁMEK V ČESKÉ REPUBLICE
K OZNAČOVÁNÍ VÝROBKŮ NEBO
SLUŽEB SE ZVLÁŠTNÍMI
VLASTNOSTMI

6. ÚVOD ČÁSTI DRUHÉ

Národní prameny českého známkového práva dosud certifikační známku jako zvláštní typ neupravují, a proto není možné v České republice dosáhnout zápisu takové známky. Zápis známky individuální či známky kolektivní pochopitelně možný je.

Uzavření licenční smlouvy k užívání ochranné známky je možné v případě známky individuální, nikoliv však známky kolektivní. Toto je zcela v souladu se *směrnicí Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2015/2436 ze dne 16.prosince 2015, kterou se sbližují právní předpisy členských států o ochranných známkách* (srov. čl. 29 a násl.).

V této části bude provedena deskriptivní analýza různých ochranných známek, které požívají v České republice ochrany a současně jsou prokazatelně užívány k označení výrobků či služeb určitých vlastností. Na těchto případových studiích budou popsány způsoby užívání a identifikována rizika, která z takového způsobu užívání plynou pro vlastníka známky a/nebo pro třetí osoby.

7. UŽÍVÁNÍ OCHRANNÝCH ZNÁMEK PRO “DE FACTO CERTIFIKAČNÍ FUNKCI” V ČESKÉ REPUBLICE

Následující podkapitola uvádí případové studie některých českých ochranných známek, které jsou používány de facto pro certifikaci. Nejde přitom o *pravé certifikační známky*, protože český národní zákon tento zvláštní typ známky³⁷ dosud neupravuje.

V případových studiích jsou analyzovány způsoby užití známek a je také poukázáno na některá rizika, která mohou být spojena s tímto způsobem užití ochranných známek.

7.1. ZNÁMKY VINAŘSKÉHO FONDU - SVATOMARTINSKÉ

Vinařský fond je právnickou osobou zřízenou zákonem č. 321/2004 Sb., o vinohradnictví a vinařství. Ustanovení § 31 stanoví, že se jako právnická osoba zřizuje Vinařský fond, který má sídlo v Brně. Vinařský fond má vlastní majetek, se kterým hospodáří. Předmět činnosti je určen také přímo zákonem a patří do něj mimo jiné “marketing vína, prodej produktů, ochrana označování vína podle zeměpisného původu”.

Vinařský fond je vlastníkem nejméně 12 zapsaných ochranných známek, z nichž jedna je zapsána jako známka EU, ostatní jsou české národní známky. Na několika z nich je vyobrazen “svatomartinský motiv”, a to buď slovem “SVATOMARTINSKÉ”, ve formě stylizovaného jezdce na koni v kruhu nebo v kombinaci obou těchto prvků.³⁸

---

³⁷ pojem “typ ochranné známky” používá pro zdůraznění odlišnosti certifikační známky od běžných typů ochranných známek (tedy v zásadě známky individuální či známky kolektivní) v české literatuře např. Horáček, R. In Horáček, R. - Čada, K. - Hajn, P. *Práva k průmyslovému vlastnictví. 3.vydání.* Praha : C.H.Beck, 2017. S. 7 [citováno dle www.beck-online.cz]

³⁸ Oba tyto prvky jsou obsaženy např. v kombinované ochranné známce č.zápisu 280581 (právo přednosti od 14.10.2005)

Posledně uvedená známka je licencována výlučnou licencí, jejímž nabyvatelem je Národní vinařské centrum o.p.s. Tento nabyvatel licence pak každoročně předem podmínky užití pro vína z aktuálního roku sklizně hroznů. Hodnocení vzorků je nezávislé a je prováděno anonymně degustátory s příslušnými zkouškami. Pokud hodnocený vzorek dosáhne v hodnotící komisi hodnocení vyššího než 78 bodů ze 100 možných, je výrobce vína oprávněn užít při prodeji vína na trhu ochrannou známku Svatomartinské, a to na základě krátkodobé podlicenční smlouvy. Podmínkou je podřízení se jednotnému manuálu. Tato “společná propagační akce” je zpravidla vyhlašována ke konci měsíce srpna.³⁹

Na rozdíl od dále uvedených příkladů jiných známek jiných vlastníků, v případě známky “Svatomartinské” je zapsána udělená licence a na jejím základě jsou pak uzavírány podlicenční smlouvy. To svědčí o tom, že užívání této známky může zajistit obdobný účinek jako certifikační známka (ve spojení se stanoveným systémem “standardů, systém testování jejich dodržování a sankcí”)⁴⁰ - jinými slovy známka je užívána jako “de facto certifikační”. Takový faktický systém může obstát i při poměrování “kontroly nad produkcí a jakostí” ve smyslu rozhodnutí Soudního dvora [C-689/15 \(W. F. Gözze Frottierweberei GmbH, Wolfgang Gözze v. Verein Bremer Baumwollbörse\)](#).

7.2. ZNÁMKY POTRAVINÁŘSKÉ KOMORY ČESKÉ REPUBLIKY (ČESKÝ VÝROBEK GARANTOVÁNO POTRAVINÁŘSKOU KOMOROU / ČESKÁ POTRAVINA GARANTOVÁNO POTRAVINÁŘSKOU KOMOROU)

---

³⁹ bližší informace jsou dostupné na internetových stránkách Vinařského fondu na adrese www.wineofczechrepublic.cz

⁴⁰ Boháček, M. Certifikační ochranná známka v ČR i v nové úpravě EU. In *Obchodní právo*, 2016, 12. S.448

Ač název této právnické osoby vyvolává představu jejího propojení s Českou republikou, právně jde o zájmové sdružení právnických osob, které je zapsáno ve Spolkovém rejstříku u Městského soudu v Praze.^{41 42} Je nutno ji striktně odlišovat od Agrární komory České republiky, která byla jako právnická osoba zřízena zákonem č. 301/1992 Sb.

Potravinářská komora České republiky (dále případně jen také jako “PK” nebo “PK ČR”) je vlastníkem více než 10 národních ochranných známek, mezi nimi také kombinované ochranné známky Český výrobek GARANTOVÁNO Potravinářskou komorou ČR (č.zápisu 318005, priorita 02.11.2010) a kombinované ochranné známky Česká potravina GARANTOVÁNO Potravinářskou komorou (č.zápisu 318006, priorita 02.11.2010). Tyto známky jsou zapsány jako individuální ochranné známky a z rejstříku ochranných známek není patrné, že by byla vlastníkem známky pro kteroukoliv z nich uzavřena licenční smlouva se třetí osobou na užití známky.

Potravinářská komora České republiky provozuje své internetové stránky na adrese www.foodnet.cz Na těchto stránkách jsou dostupné pouze obecné a poměrně zavádějící informace o možnosti využívat některou z těchto známek.⁴³ Nepřímo si lze představit systém udělování na základě uveřejněného oznámení Potravinářské komory ČR ze dne 09.03.2015, ve kterém tato jako vlastník známky informuje o tom, že “PK ČR odebrala odstoupila od smlouvy k

⁴¹ zápis je pod spisovou značkou L.58921. Tato právnická osoba vznikla 12.07.1995. Ve spolkovém rejstříku podle zákona č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob, *nejsou uváděni členové právnické osoby* zapsané ve spolkovém rejstříku.

⁴² Poznámka autora: Z listin uložených ve sbírce listin rejstříkového soudu ve vložce této právnické osoby bohužel není patrné, kdo je jejím členem. V zápisu z poslední valné hromady (leden 2016) jsou uvedeny pouze počty přítomných hlasů, ale absentuje jmenný seznam členů nebo podpisový arch.

⁴³ k obecnému srov. např. oznámení na této adrese: <http://www.foodnet.cz/slozka/?jmeno=Značka+%22Český+výrobek%22&id=1086>

využívání značky Český výrobek - garantováno PK ČR uzavřené se společností VČELPO, s.r.o.”⁴⁴ Patrně má být uzavírána licenční smlouva, ovšem z rozporu údajů uvedených v rejstříku ochranných známek a internetových stránek vlastníka těchto známek je jasné, že není dodržován zákon - ať již jde o zákon č. 441/2003 Sb., o ochranných známkách (dále též jen “ZOZ”) nebo o Občanský zákoník. Licenční smlouva je dle § 18 odst. 3 ZOZ účinná vůči třetím osobám až zápisem do rejstříku ochranných známek⁴⁵ a totéž stanoví i ustanovení § 2358 odst. 3 OZ.

Shora uvedený stav nepřispívá k právní jistotě nikoho. Mezi účastníky licenční smlouvy je tato přirozeně platná i účinná (při zachování předpokladu uzavření správným postupem a k tomu způsobilými zmocněnci/zástupci). Ovšem ve vztahu ke třetím osobám není vyloučeno, že by mohlo dojít ke klamání veřejnosti v důsledku užívání známky nabyvatelem (licenčního) práva. Rovněž není jisté, zda-li by v případném řízení o zrušení ochranné známky pro její neužívání uznal úřad za užívání nabyvatelem licence, které má z hlediska užívání známky podmiňující její trvání stejné účinky, jako by známku užíval vlastník známky sám (k tomu srov. § 13 odst. 3 ZOZ ve spojení s ustanovením § 31 odst. 1 písm. a) ZOZ).

Kromě toho nabyvatel (licenčního) práva se patrně v období do zápisu licence do rejstříku ochranných známek nemůže ani dovolávat sám ochrany proti rušiteli jeho práva ve smyslu ustanovení § 2 odst. 1 zák. č. 221/2006 Sb., o vymáhání práv z průmyslového vlastnictví.⁴⁶

---

⁴⁴ Zpráva je dostupná na této adrese <http://www.foodnet.cz/polozka/?jmeno=PK+ČR+odebrala+odstoupila+od+smlouvy+k+využ%C3%ADv%C3%AD+značky+Český+výrobek+-+garantováno+PK+ČR+uzavřené+se+společnost%C3%AD+VČELPO%2C+s.+r.+o.&id=37400>

⁴⁵ správněji by mělo být ve známkovém zákoně uvedeno ve veřejném seznamu ochranných známek - z důvodu souladu terminologie z OZ, - ovšem tento text se drží známkovo-právní terminologie, podle které v souladu s dikcí zákona existuje *rejstřík ochranných známek*

⁴⁶ samostatné vymáhání práva nabyvatelem licence je podmíněno buď souhlasem vlastníka (známky) nebo nečinností vlastníka (známky) - když vlastník do 1 měsíce od doručení oznámení o porušení nebo ohrožení práva nezahájí řízení k ochraně sám

Tato situace není na základě hodnocení autora ideální. Je zřejmé, že systém “poskytování známky” je zaměřen spíše na dodržování určitých kvalitativních kritérií, není však dle autora tohoto textu dostatečně transparentní a je přinejmenším pojmově matoucí. Pokud se má dle úmyslu stran jednat o licenční smlouvy, pak účastníci - zejména pak vlastník známky, - přinejmenším nečiní dlouhodobě ničeho, aby byla litera zákonů plně respektována. Nabyvatel (licenčního) práva je ve zbytečné právní nejistotě ohledně svého postavení, což mu může znemožnit vlastní obranu a jeho postavení je objektivně oslabeno. Vlastník známky se kromě toho vystavuje riziku možného výmazu známky pro její neužívání. Konečně veřejnost může být klamána užíváním známky třetí osobou, o které se z veřejného seznamu (rejstříku ochranných známek) nemůže dozvědět o existenci vzájemné vztahu vlastníka a nabyvatele a výrobky označené známkou může považovat případně i za napodobeniny či padělky, neboť případně uzavřená licenční smlouva není vůči veřejnosti účinná v důsledku nezapsání licence do onoho veřejného seznamu.

Podle údajů o podmínkách užití známek, které jejich vlastník uveřejnil (byť tento způsob v zásadě kritizují, jde však o kritiku obsahu a nesouladu s dikcí zákonů, nikoliv o kritiku systému odlišování ev. ověřování (tzn. certifikace) jako takovou. Pro právní jistotu všech účastníků i veřejnosti by bylo dle mého názoru lepší, pokud by taková ochranná známka byla přihlášena jako certifikační a i takto pak užívána. Pokud to podle stávající dikce ZOZ není možné, nabízí se možnost přihlášení certifikační známky EU.

V řízení o potenciální přihlášce by bylo úřadem EUIPO zkoumáno dodržení právního předpisu, který mimo jiné vylučuje z možnosti zápisu taková označení, která jsou konfliktní se státními symboly (jsou chráněné dle čl. 6 ter Pařížské unijní úmluvy). Není tedy vyloučeno, že by mohlo dojít k zamítnutí přihlášky i z tohoto důvodu.

Shora uvedená fakticita však nepřekonává pochybnosti ohledně postavení “oprávněných” z certifikátu, ani otázku “skutečného

užívání známky vlastníkem”, pokud by byla hodnocena v intencích rozhodnutí Soudního dvora C-689/15 (W. F. Gözze Frottierweberei GmbH, Wolfgang Gözze v. Verein Bremer Baumwollbörse). Skutečnost, že v rejstříku ochranných známek není zapsána žádná licenční smlouva, ač se v podmínkách užití hovoří o “podlicenční smlouvě” nepůsobí příliš přesvědčivě ve vztahu k systému užívání, ve kterém by vlastník známky vykonával kontrolu nad produkcí a její jakostí. Na druhou stranu ovšem existenci takového systému není možné vyloučit.

7.3 ZNÁMKY VE VLASTNICTVÍ ČESKÉ REPUBLIKY - MINISTERSTVA ZEMĚDĚLSTVÍ (A KLASA / ČESKÁ POTRAVINA / Q CZ / REGIONÁLNÍ POTRAVINA)

Česká republika je stát a jako takový je mimo jiné i soukromoprávní právnickou osobou. Při výkonu práv za něj jednají orgány moci veřejné, do jejichž působnosti a pravomoci řešení určitých otázek spadá podle právního řádu ČR. Vždy je nutno pamatovat na ustanovení čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, podle kterého *“Státní moc lze uplatňovat jen v případech a v mezích stanovených zákonem, a to způsobem, který zákon stanoví.”*

Ministerstvo zemědělství je zřízeno podle § 1 bodu 11 zák. ČNR č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky a kompetence tohoto ministerstva jsou vymezeny ustanovením § 15 cit.zák.

Podle obsahu rejstříku ochranných známek je Česká republika (zast.ministerstvem zemědělství) vlastníkem několika ochranných známek, a to přinejmenším národních známek slovních grafických či známek obrazových. Mezi neznámější patří známky se slovním prvkem obsahující slovo “klasa”,⁴⁷ nejde však o jedinou známku.

Česká republika (v zast. ministerstvem zemědělství) je rovněž vlastníkem dvou známek se slovním prvkem “regionální

---

⁴⁷ jde o známky č.zápisů 261310, 261321, 291167 a 269290

potravina”,⁴⁸ dvou kombinovaných ochranných známek se slovním prvkem “česká potravina”⁴⁹ a konečně o tři známky se slovním prvkem “Q CZ”.⁵⁰ Kromě toho má ve vlastnictví i další známky - např. kombinované známky eAGRI nebo voda.gov.cz, které používá pro označení svého internetového portálu resp. jako adresu jednoho ze svých internetových portálů.

Tento text se však omezuje na vybrané otázky jen těch známek, které Česká republika (v zast. ministerstvem zemědělství) používá k označení výrobků určitých vlastností - tedy klasa, regionální potravina, česká potravina a Q CZ. Je přitom pravidlem, že žádný z těchto výrobků nevyrobí ani na trhu neuvádí sama Česká republika, ale výlučně třetí osoby. Z tohoto ohledu lze tedy uzavřít, že i v těchto případech plní tyto známky de facto certifikační funkci.

Česká republika - ministerstvo zemědělství, - shora uvedené známky prezentuje na svých vlastních internetových stránkách jako “značky kvality potravin”, a to bez odlišení mezi ochrannými známkami od veřejnoprávních značek (mezi kterými uvádí jak národní Bioznačku, tak i symboly Unie pro chráněná označení původu, chráněná zeměpisná označení a zaručené tradiční speciality).⁵¹

Tamtéž jsou prezentována některá pravidla pro použití těchto ochranných známek, a to konkrétně známky “česká potravina”.⁵² Pravidla pro užití známky klasa jsou dostupná na portálu Státního

⁴⁸ jde o známky č.zápisů 314108, 314109

⁴⁹ jde o známky č.zápisů 358215, 358217

⁵⁰ jde o známky č. zápisů 352770, 352771 a 352772

⁵¹ srov. informace uvedené na internetových stránkách ministerstva zemědělství na portálu eAGRI na adrese: <http://eagri.cz/public/web/mze/potraviny/znacky-kvality-potravin/>

⁵² dostupné zde: <http://eagri.cz/public/web/mze/potraviny/znacky-kvality-potravin/ceska-potravina/>

zemědělského intervenčního fondu,⁵³ resp. pro známku regionální potravina na stránkách s neuvedenou identifikací na adrese: <http://www.regionálnípotravina.cz>

7.3.1. Ochranné známky “Regionální potravina”

Česká republika (zast. Ministerstvo zemědělství) je vlastníkem dvou tuzemských individuálních kombinovaných ochranných známek se slovním prvkem “Regionální potravina”.⁵⁴

Z pravidel pro “udělování značky regionální potravina” plyne, že tuto “značku” uděluje ministr zemědělství, a to na základě

⁵³ dostupné na internetových stránkách Státního zemědělského intervenčního fondu zde: <http://www.szif.cz/cs/marketingova-podpora-trhu/klasa>

⁵⁴ známky č. spisů 476258 a 476259, zapsány pro výrobky a služby takto: (5) kojenecká a dětská výživa a další potraviny pro zvláštní výživu spadající do této třídy; (16) propagační a informační materiály jako obálky, štítky, formuláře, tiskopisy, dopisní papíry, pořadače, psací potřeby, obaly na spisy, samolepky, kancelářské potřeby, obtisky, plakáty, fotografie, katalogy, reklamní tiskoviny, inzertní listy, etikety, prospekty, novoročenky, vizitky, pohlednice, kalendáře, periodické a neperiodické publikace, papírové obaly, obaly z umělých hmot zařazené ve tř. 16; (29) maso a masné výrobky, ryby a rybí výrobky, ostatní vodní živočichové včetně výrobků z nich, drůbež a zvěřina včetně výrobků z nich, ovoce a zelenina konzervované, sušené, vařené, kandované, mražené nebo jinak zpracované, ovocné a zeleninové saláty, výrobky z brambor, džemy, marmelády, želatina, vejce a vaječné výrobky, mléko a mléčné výrobky, oleje a jedlé tuky, polévky, bujóny, hotová jídla z masa, ryb, drůbeže, zvěřiny nebo luštěnin, studené omáčky, dehydratované výrobky, zmrazené potraviny zařazené do této třídy; (30) káva, čaj, kakao, cukr a ostatní přírodní sladidla, rýže, kávové náhražky, nápoje kávové a kakaové, nápoje kávové a kakaové, nápoje na bázi čaje, mouka a výrobky z mouky, těstoviny, chléb, pečivo, cukrářské výrobky, cukrovinky, želé, čokoláda a čokoládové výrobky, čokoládové nápoje, zmrzliny a smetanové krémy, omáčky, směsi pro přípravu hotových pokrmů, krémů, dezertů, dresinků a plev, zmrzlinové prášky, ovesné vločky a jiné obilniny pro osobní konzumaci, med a výrobky z medu, droždí, prášky do těsta, sůl, hořčice, ocet, koření, ochucovadla, škrob a škrobové výrobky, zmrazené potraviny zařazené do této třídy; (31) výrobky zemědělské určené ke spotřebě člověkem v nezměněném stavu jako jídlo nebo nápoj neuvedené v jiných třídách, čerstvé ovoce a zelenina, luštěniny a olejiny, suché skořápkové plody, houby, konzumní brambory; (32) minerální a pramenité vody, šumivé nápoje včetně sycených a jiné nápoje nealkoholické, prášky na přípravu šumivých nápojů, nápoje a šťávy ovocné a zeleninové, sirupy, koncentráty a jiné přípravky ke zhotovování nápojů, piva; (33) vína, lihoviny a ostatní alkoholické nápoje, ovocná vína a medovina; (35) propagační a reklamní činnost zaměřená na kvalitní regionální zemědělské výrobky a potraviny; **(42) nezávislé posuzování a osvědčování jakosti a původu zemědělských a potravinářských výrobků**; (44) konzultační a poradenská činnost v oblasti posuzování kvality a původu zemědělských a potravinářských výrobků.

doporučení hodnotitelské komise - vítězi soutěže. Výrobky jsou rozděleny do 9 kategorií. Pravidla upravují obecné podmínky, specifické podmínky a konečně i formální podmínky. Dle pravidel je vítězům udělen certifikát a vítěz musí do 6 měsíců zahájit označování vítězného výrobku “značkou”.

V těchto pravidlech není vůbec zmíněno uzavírání licenčních smluv a ani z rejstříku ochranných známek není patrné, že by byla licenční smlouva na použití ochranné známky “regionální potravina” někdy v minulosti uzavřena.

Vyhlášení vítěze a udělení certifikátu “vítězi” je tak formálním potvrzením souhlasu vlastníka známky s jejím užíváním, přičemž souhlas představuje právní důvod řádného užívání - tedy absenci protiprávnosti jednání osoby, která na základě souhlasu svůj výrobek takto známkou označila.⁵⁵

Oprávněný (slovy pravidel “držitel značky”) má souhlas poskytnut na dobu 4 let. Tato doba oprávněného užívání známky by měla být počítána bez ohledu na nezveřejnění vůči třetím osobám (samotný souhlas ne nezveřejňuje).⁵⁶

Kromě toho má oprávněný v pravidlech uloženo množství povinností ve vztahu k vlastníku známky. Po období, na které je vydáván souhlas, je pravidly stanovena ještě zvláštní doplňková doba 6 měsíců, během které musí být “regionální potravina” odstraněna z obalů. Tato lhůta má zřejmě sloužit k možnosti doprodeje zásob již vyrobených výrobků.

---

⁵⁵ k obsahu souhlasu viz. Telec, I. - Tůma, P. *Autorský zákon (EVK)*. 1.vydání. Praha : C.H.Beck, 2007. S.501-505.

⁵⁶ obdobně dle závěrů rozhodnutí **NS 30 Cdo 4514/2007**: **Citace dle Beck-online.cz**: “Pro platnost smlouvy o pronájmu loga a užívání obchodního jména není podstatné, zda měla být o předmětu užívání uzavřena licenční smlouva a že nebyla zapsána jako licenční smlouva do rejstříku ochranných známek. Dovolací soud, bez ohledu na posouzení obsahu smlouvy soudem druhého stupně, poukazuje na NS 32 Cdo 1817/2008, kde vyložil, že souhlas s užíváním ochranné známky (podle zákona č. 137/1995 Sb.) může její majitel poskytnout i jiným způsobem než uzavřením licenční smlouvy a že licenční (či jiná) smlouva je pro smluvní strany účinná dnem uvedeným ve smlouvě (zpravidla dnem podpisu smlouvy) a nabyvatel je oprávněn ochrannou známkou užívat od účinnosti licenční (jiné) smlouvy, nikoli až ode dne jejího zápisu do rejstříku ochranných známek.”

Je nesporné, že uzavření licenční smlouvy není jediným možným titulem poskytnutí práva, je možné i poskytnutí prostým souhlasem vlastníka práv vůči “oprávněnému”.⁵⁷

Ustanovení § 2358 odst. 2 písm. b) OZ vyžaduje, aby licenční smlouva k užití ochranné známky byla uzavřena písemně. Protože OZ i ZOZ shodně požadují zápis licence udělené licenční smlouvou do veřejného seznamu (rejstříku ochranných známek), případná absence zákonem požadované formy by měla být hodnocena jako rozpor s veřejným pořádkem. Z toho by pak vyplývalo, že jinak než písemně uzavřená licenční smlouva na užití ochranné známky by byla neplatná absolutně. Tento názor však není jediný možný - např. Hulmák a kol. jsou ve svých závěrech opatrnější, odkazují na obecná ustanovení o právních jednáních a důvodech neplatnosti a akcentují i možnost zhojení neplatně uzavřené licenční smlouvy. Toto ovšem uvádí jako ideální teoretický případ. Obávám se, že praktická aplikace nebude na situaci řešenou v tomto textu fakticky možná pro rozpor zájmů mezi účastníky - vlastníkem známky a (ne)oprávněným.

Právní postavení oprávněného je však ještě slabší, než by se zdálo na první pohled a než by bylo postavení nabyvatele licence - například pro obranu proti rušení či ohrožení práva třetí osobou. Oprávněný uživatel této známky se nemůže samostatně bránit proti porušení či ohrožení svého práva, neboť z dikce pravidel nelze dovodit, že by mělo jít o licenční smlouvu. A není-li nabyvatelem licence, pak není ani osobou aktivně legitimovanou k bránění svého práva ve smyslu shora uvedeného zák.č. 221/2006 Sb.

Hulmák a kol. k tomu uvádějí: “ *Od poskytnutí licence smlouvou je zapotřebí odlišit jen prostý souhlas vlastníka práva s jeho užitím druhým. Problémem může být, že tam, kde je poskytnutí licence zapisováno do veřejného seznamu, je souhlas dán jen pro vztah vlastníka a uživatele, nikoli s účinky pro třetí osoby, právo uživatele předmět práva užívat tak může být napadáno třetími osobami a může být zpochybňována aktivní legitimace uživatele je bránit*

---

⁵⁷ k tomu srov. rozhodnutí NS 31 Cdo 1817/2008. Právní věta citována dle Beck-online.cz: “Souhlas s užíváním ochranné známky ve smyslu § 14 odst. 1 zákona č. 137/1995 Sb., o ochranných známkách, může její majitel poskytnout i jinak než licenční smlouvou.”

a domáhat se například ve sporu o ochranu proti nekalé soutěži případných nároků proti porušovateli práva. Uživatel tak musí své oprávnění užívat právo opakovaně prokazovat.“ (Hulmák a kol., 2016)

Na druhou stranu je však nesporné, že i tato známka je používána ke specifickému odlišení mezi výrobky různých kategorií a současně že výrobcem žádného z výrobků, které jsou známkou fakticky označovány, není vlastník známky. Lze tedy uzavřít, že i tato známka plní de facto certifikační funkci.

Konečně i u této známky existuje riziko jejího možného výmazu pro neužívání, neboť i kdybychom uvažovali o velmi široké interpretaci “pravidel” jako o návrhu licenční smlouvy, k jejímuž uzavření dojde na okamžikem doručení “certifikátu” vítězi - “držiteli značky”, v rejstříku ochranných známek se žádná z těchto ocenění nezapisují a ani vlastník známky nikdy neměl vůli takové právo jako licenci zapsat. Toto lze dovodit jednoduše - z obsahu rejstříku ochranných známek, neboť ve vztahu k této známce není zapsána žádná udělená licence. Užívání známky oprávněným uživatelem/“držitelem značky” tak zřejmě nelze přičíst vlastníku.

Shora uvedená fakticita však nepřekonává pochybnosti ohledně postavení “oprávněných” z certifikátu, ani otázku “skutečného užívání známky vlastníkem”, pokud by byla hodnocena v intencích rozhodnutí Soudního dvora [C-689/15 \(W. F. Gözze Frottierweberei GmbH, Wolfgang Gözze v. Verein Bremer Baumwollbörse\)](#).

7.3.2. Ochranné známky se slovním prvkem “Česká potravina”

Česká republika (v zast. ministerstvem zemědělství) je vlastníkem dvou ochranných známek se slovním prvkem “Česká potravina”.⁵⁸

---

⁵⁸ jde již o shora zmíněné známky č.zápisu 358215 (s prioritou 31.07.2015) a č.zápisu 358217 (s prioritou 24.08.2015)

Rovněž u těchto známek není v rejstříku ochranných známek zapsána žádná uzavřená licenční smlouva.

Ministerstvo zemědělství zveřejnilo ve Věstníku ministerstva zemědělství č.1/2016 pod č.j. 8507/2016-MZE-18122. Pravidla pro dobrovolné označování “Česká potravina” a použití loga.⁵⁹

Podle těchto pravidel se jednalo o dobrovolné označení výrobků, pro které byly vlastníkem známky vyhrazeny určité formální i materiální podmínky, a dále rovněž grafický manuál pro použití. Z obsahu stručných pravidel je patrné, že se neorganizovala žádná soutěž, neuzavírala se žádná smlouva s vlastníkem známky ani uživatel označení nebyl povinen vlastníku známky její užití oznamovat.

Tato pravidla však quasi normovala také použití výrazu “vyrobeno v České republice”, tedy v podstatě výrazu regulovanému v obecné rovině pouze mezinárodními dohodami (zejména obecně Pařížskou unijní úmluvou na ochranu průmyslového vlastnictví a Madridskou dohodou o potlačování klamavých a falešných údajů o původu). Ačkoliv lze chápat snahu ministerstva zemědělství o normování této otázky, lze mít oprávněné pochybnost o možnosti potenciálního výkonu takové povinnosti, neboť Věstník ministerstva zemědělství není právní předpis a dle Listiny základních práv a svobod lze povinnosti ukládat pouze zákonem a v jeho mezích (srov. *Nikdo nesmí být nucen činit to, co mu zákon neukládá...*). To se však týkalo pouze časového období před 1.1.2017, neboť od tohoto data nabyl účinnosti zákon č.180/2016 Sb., který novelizoval zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích.

S účinností od 1.1.2017 je tedy užívání ochranné známky “česká potravina”, nebo jinou informací naznačující, že zemí původu je ČR,

---

⁵⁹ dosud dostupné na této adrese: eagri.cz/public/web/file/453753/Vestnik_1_2016.pdf

stejně jako užití sousloví “vyrobena v České republice” regulováno ustanovením § 9b odst. 1 a odst.2 zák.č. 110/1997 Sb. Toto ustanovení odkazuje i na prováděcí předpis, kterým je vyhláška ministerstva zemědělství č. 417/2016 Sb., o některých způsobech označování potravin. V její příloze je grafický manuál, ve kterém jsou m.j. stanoveny podmínky použití “symbolů”, kterými jsou shora uvedené ochranné známky se slovním prvkem “česká potravina”.

Oprávněným uživatelem označení totožného s ochrannou známkou je každý, kdo po právu výrobky spadající do věcného vymezení pojmu “potravina” dle cit. zákona vyrábí. Zákon č. 110/1997 Sb. je předpis veřejnoprávní. Oprávněný uživatel je ve zcela jiném postavení. Naprosto absentuje jakýkoliv smluvní (licenční) vztah mezi vlastníkem známky a uživatelem. Je pojmově vyloučeno, aby byla uzavřena licenční smlouva, neboť na užívání je veřejnoprávním předpisem poskytnuto veřejné subjektivní právo. Je však otázkou, zda-li by takové řešení obstálo při případném řízení o zrušení ochranné známky z důvodu jejího neužívání, neboť vlastník známky ji zcela zjevně neužívá a fakticky ani nemůže užívat pro označování výrobků, pro které byla zapsána. Uživatelé pak opět nejsou nabyvateli licencí, a proto opět existuje riziko, že jejich užívání známky (z de iure dvou známek) nebude možno vlastníku známky přičíst jako jeho vlastní užívání pro účely udržení práva.

Toto veřejné subjektivní uživatelské právo se ve svém režimu velmi blíží užívání chráněných označení a s nimi spojených symbolů Unie pro chráněná označení původu/chráněná zeměpisná označení, neboť i na ně vzniká veřejné subjektivní uživatelské právo. Objektivně však existuje i několik odlišností. Předně užití označení “česká potravina” je dobrovolné, zatímco užití symbolů Unie je pro výrobce některých výrobků s chráněným označením povinné (to se týká např. zemědělských výrobků a potravin vyrobených v EU, v podrobnostech viz. příslušná nařízení, která upravují tyto otázky v evropsko-unijním právu).

Specifikace konkrétního chráněného označení je de facto nahrazena dikcí ustanovení § 9b zák. č. 110/1997 Sb. U výrobků s označením

“česká potravina” také neprobíhá ověřování specifikace, avšak následné kontroly ano. Nemusí však být pravidelné.

Z materiálního hlediska jsou obě kategorie označení rovněž podobné. Obě totiž slouží k označení výrobků s určitými vlastnostmi ve vazbě na určité území. Zatímco však u chráněných označení (původu nebo zeměpisných) jde o splnění komplexních podmínek, které jsou stanoveny různě pro různé kategorie výrobků - vždy však musí mít určité zvláštní vlastnosti vázané na určitou zeměpisnou oblast, - u výrobků s označením “česká potravina” jde o formální vazbu na jakékoliv místo na území ČR ve spojení se 100% nebo 75% objemu/množství zpracovaných surovin, které musí pocházet z ČR. Jde tedy o formální vlastnosti vstupů, nikoliv o zvláštní vlastnosti výrobků s označením, jako je tomu u výrobků s chráněným označením (původu nebo zeměpisným).

Ve vztahu k oběma známkám se slovním prvkem “česká potravina” jsou bezpochyby užívány k odlišení výrobků určitých vlastností od zaměnitelných výrobků bez těchto vlastností. Funkce těchto známek je opět de facto certifikační, certifikace je však vykonávána opět zcela jiným způsobem, než u jiných známek stejného vlastníka, jak byly shora uvedeny.

Shora uvedená fakticita však nepřekonává pochybnosti ohledně postavení “oprávněných” z certifikátu, ani otázku “skutečného užívání známky vlastníkem”, pokud by byla hodnocena v intencích rozhodnutí Soudního dvora [C-689/15 \(W. F. Gözze Frottierweberei GmbH, Wolfgang Gözze v. Verein Bremer Baumwollbörse\)](#).

7.3.3. Ochranné známky se slovním prvkem obsahujícím “KLASA”

Ochranných známek, které obsahují slovní prvek “KLASA” je ve vlastnictví České republiky hned několik.⁶⁰ Historie tohoto označení však sahá do 90.let minulého století, původně se používalo jako známko-právně nezapsané označení na základě zvláštního systému, který založilo usnesení vlády České republiky.⁶¹

Protože jsou tyto formálně nezávislé známky používány na trhu de facto jako známka jedna, dále v tomto textu bude pojednáváno o známce “KLASA” v tom rozsahu, v jakém je to pro formálně nezávislé 4 ochranné známky nejvíce možné.

Podle informací na internetových stránkách České republiky (ministerstva zemědělství) - portál eAGRI.cz je správce značky (tedy zřejmě i ochranných známek KLASA) Státní zemědělský a intervenční fond. Ten na svých internetových stránkách uvádí KLASU jako “KLASA NÁRODNÍ ZNAČKA KVALITNÍCH POTRAVIN”.⁶² Pro propagaci výrobků nesoucích toto označení (známku) provozuje zvláštní portál www.eklasa.cz

Podmínky pro užívání známky KLASA jsou shrnuty ve 3 dokumentech, kterými jsou:

- Metodika pro udělování značky KLASA,
- Vodítka KLASA,

---

⁶⁰ jde o ochranné známky č.zápisů 261310 (priorita 03.06.2003), 261321 (priorita 03..06.2003), 291167 (priorita 05.06.2003) a konečně 269290 (priorita 28.04.2004). Grafická podoba je stejná, první tři jsou zapsány jako černobílé, poslední jako barevná. Navzájem se také liší se v seznamech výrobků a služeb. Vlastníkem všech těchto národních známek je Česká republika (v zast. ministerstvem zemědělství).

⁶¹ Boháček uvádí, že národní známka kvality KLASA je udělována od roku 2003. Blíže viz. Boháček, M. Certifikační ochranná známka v ČR i v nové úpravě EU. In *Obchodní právo*, 2016, 12. S.448.

⁶² <http://www.szif.cz/cs/marketingova-podpora-trhu/klasa>

- Grafický manuál pro držitele značky KLASA.

Všechny dokumenty jsou dostupné na internetových stránkách eklasa.cz.⁶³ Systém je nastaven tak, že výrobce potravin splňující veškeré podmínky může “o udělení značky požádat” a pokud je jeho žádost formálně vyhovující a hodnocené vzorky jeho výrobků jsou vyhodnoceny jako splňující podmínky uvedené v metodice, pak je hodnotitelskou komisí rozhodnuto o “udělení značky KLASA”, případně o “udělení značky KLASA s podmínkou”. V případě, že hodnotící komise shledá výrobek či výrobce nesplňujícím požadavky, pak rozhodne o “zamítnutí žádosti”.

Samotné “udělení značky” je ovšem naplněno až doručením certifikátu podepsaného ministrem zemědělství. Podle pravidel výslovně nejde o výsledek správního řízení, což je přirozené. Licenční smlouva se neuzavírá - resp. z metodiky nelze dovodit, že by úmysl vlastníka známky byl tento. Naopak lze dovodit, že má jít opět jen o zvláštní formu souhlasu k užití známky, neboť pravidla obsahují také několikeroé důvody pro “odejmutí certifikátu” - což nelze hodnotit jinak, než odvolání souhlasu. Mnohé jsou značně nekonkrétní a znamenají významnou právní nejistotu oproti situaci, kdy by byla řádně uzavřena licenční smlouva a stranám by pak byla poskytována opora ustanoveními Občanského zákoníku (zejména o licenční smlouvě, ale rovněž obecnými ustanoveními závazkového práva).⁶⁴

Certifikát - tedy právně souhlas, - je vydáván na dobu 3 let a držitel může podat i před uplynutím novou žádost a dosáhnout tak

---

⁶³ <http://www.eklasa.cz/vyrobcu/jak-ziskat-klasu/metodika/>

⁶⁴ důvody pro “odejmutí certifikátu” jsou v pravidlech stanoveny takto: (1) Nečestné chování držitele značky, které poškozují její jméno. (2) Závažné zjištění porušení požadavků potravinového práva Státní zemědělskou potravinářskou inspekcí nebo Státní veterinární správou. (3) Nedodržování stanovených pravidel, resp. Metodiky pro značku „KLASA“. (4) Uvedení neúplných nebo nepravdivých údajů v žádosti a související dokumentaci, které neodpovídají aktuálnímu stavu. (5) Výrobky, jejichž název, značka nebo způsob prodeje jsou v konfliktu s marketingovou filozofií a cíli značky „KLASA“. (6) Užívání značky „KLASA“ v rozporu s logo manuálem. (7) Ukončení výrobní činnosti podniku, případně ukončení výroby nebo uvádění na trh oceněného výrobku nesoucího značku „KLASA“. (8) Neoznámení změny ve složení a vlastnostech výrobku, nebo změny technologie výroby, technologického postupu, která vede k významné změně konečného charakteru výrobku oceněného značkou „KLASA“. - citováno dle metodiky, článek 2, odstavec 3. Dostupná na adrese: http://www.eklasa.cz/filespace/content/klasa_2017_metodika.pdf

možnosti nepřetržitého užívání na následující období. Po období, na které je vydáván souhlas, je pravidly stanovena ještě zvláštní doplňková doba 6 měsíců, během které musí být KLASA odstraněna z obalů. Tato lhůta má zřejmě sloužit k možnosti doprodeje zásob již vyrobených výrobků.

Oprávněný (formálně dle pravidel “držitel značky”) ve stejně nejistém právní postavení, jako je uvedeno shora u oprávněného k užívání značky (známky) “regionální potravina. I ve vztahu ke známce KLASA lze uzavřít, že zatímco vlastníku ochranných známek zůstávají zachována všechna práva vlastníka a může se tedy velmi účinně bránit soudní cestou (dle zák.č. 221/2006 Sb.) nebo požádat “sám sebe” o správní ochranu v boji proti padělkům, oprávněný (“držitel značky”) je v nerovném postavení vůči vlastníku známky. Pokud by byla řádně uzavřena smlouva (licenční, případně podlicenční - pokud by známku např. spravoval nabyvatel licence), pak by spory o (ne)oprávněné užívání ochranné známky rozhodoval soud. Protože licenční smlouva není uzavírána, bude oprávněný čelit v soudním řízení vlastníku, kterému svědčí absolutní majetková práva.

V neposlední řadě se pak oprávněný (“držitel značky”) může jen velmi obtížně bránit sám proti potenciálním padělkům svých výrobků třetí osobou. Pokud by byla uzavřena licenční smlouva, byl by po uplynutí 1 měsíce od oznámení vlastníku známky sám aktivně legitimován k podání žaloby dle zák. č. 221/2006 Sb. Protože licenční smlouva uzavřena není, jsou možnostmi obrany oprávněného proti porušení nebo ohrožení jeho práva (a ekonomicky podnikání) omezené na žaloby z titulu nekalé soutěže, případně dále na některé nástroje práva veřejného, zejména správního (v zásadě zejm. podnět k zahájení řízení odpovídající způsobu porušení). Může však narazit na obtíže s dokazováním své aktivní legitimace k užití známky.

I ve vztahu k ochranným známkám KLASA (souhrnně, avšak nepřesně, značce KLASA) lze uzavřít, že její skutečné užívání se velmi blíží způsobu, k jakému jsou užívány certifikační ochranné známky. V důsledku absence zákonné úpravy těchto zvláštních

známek v národním ZOZ je ovšem ochrana oprávněného oslabena, když mu nemohou svědčit neexistující ochranná ustanovení. Protože ve stávající praxi není ani uzavírána licenční smlouva, nechrání jej ani ustanovení závazkového práva. K ochraně pak zbývají pouze obecná ustanovení § 1-14 OZ. To ponechává prostor k budoucímu judikatornímu nalezení práva, ovšem do jeho nalezení ponechává oprávněné i veřejnost ve zbytečné právní nejistotě.

K povaze známky “a KLASA” Boháček uvádí, že tato známka “nabyla povahy známky certifikační”⁶⁵ v důsledku rozhodnutí Nejvyššího správního soudu sp.zn. 7 As 26/2015-28 (a rozhodnutí prvoinstančního Městského soudu sp.zn. 8 A 59/2011-34).⁶⁶

Shora uvedená fakticita však nepřekonává pochybnosti ohledně postavení “oprávněných” z certifikátu, ani otázku “skutečného užívání známky vlastníkem”, pokud by byla hodnocena v intencích rozhodnutí Soudního dvora [C-689/15 \(W. F. Gözze Frottierweberei GmbH, Wolfgang Gözze v. Verein Bremer Baumwollbörse\)](#).

7.3.4. Ochranné známky obsahující prvek “Q CZ”

Česká republika (v zast. ministerstvem zemědělství) je rovněž vlastníkem několika národních ochranných známek se slovním prvkem “Q CZ”.⁶⁷ U žádné z těchto známek není v rejstříku ochranných známek zapsaná žádná licence.⁶⁸

⁶⁵ Boháček, M. Certifikační ochranná známka v ČR i v nové úpravě EU. In *Obchodní právo*, 2016, 12. S.448.

⁶⁶ věcně se jednalo v první instanci o rozhodnutí o zamítnutí žaloby na zrušení rozhodnutí předsedy ÚPV o zamítnutí přihlášky ochranné známky Klasa, před NSS pak byla projednávána kasační stížnost proti rozhodnutí správního soudu v první instanci. Důvodem rozhodnutí ÚPV (prvoinstanční i rozkladové) byla právě existence “označení KLASA” jako značku kvality, přičemž dle Boháčka je “právo ji užívat, odvozené od jeho dříve zapsané, popř. i všeobecně známé známky KLASA” - srov. Boháček, M. Certifikační ochranná známka v ČR i v nové úpravě EU. In *Obchodní právo*, 2016, 12. S.448.

⁶⁷ jde o slovní ochrannou známku Q CZ - č.zápisu 352770 (priorita 16.11.2015), dále slovní grafickou známku č.zápisu 352771 (priorita 16.11.2015) a konečně kombinovanou známku č.zápisu 352772 (priorita 16.11.2015). Známkou č.zápisu 352772 je barevnou variantou známky č.zápisu 352771, která je zapsána černobíle.

⁶⁸ k době uzavření tohoto textu

Ačkoliv jsou tyto známky zapsány pro různé výrobky a služby v několika třídách, podle informací dostupných na internetových stránkách ministerstva zemědělství je zatím fakticky vyhrazeno užívání pouze pro vysoce jakostní mléko a vysoce jakostní mléčné výrobky.⁶⁹ Je vytvořen zvláštní režim jakosti, do kterého se může producent mléka nebo mléčných výrobků dobrovolně zapojit.

Kvalitativní podmínky jsou uveřejněny ve Věstníku ministerstva zemědělství.⁷⁰ Systém jakosti není primárně určen jen pro udělování značky, jeho primárním účelem je použití pro poskytování dotací výrobcům syrového kravského mléka nebo výrobcům mlékárenských výrobků.

Po vstupu producenta do systému jakosti je uzavřena smlouva se Státním veterinárním ústavem v Olomouci,⁷¹ který po uzavření smlouvy vydá potvrzení o účasti v systému. Informace jsou veřejně dostupné v databázi ústavu.⁷² Sledovaným obdobím je 12 kalendářních měsíců následujících po měsíci, ve kterém se žadatel zapojil do režimu jakosti. Po tuto dobu je producent zapojený do režimu jakosti sledován, resp. jsou vyhodnocovány vzorky jeho produkce na kvalitativní vlastnosti Státním veterinárním ústavem v Olomouci.

Po 12 měsících plnění kvalitativních vlastností výrobků je výrobcí udělen certifikát jakosti.

Logo jakosti “Q CZ” - tedy užití jedné z ochranných známek, - je možné opět až po udělení certifikátu. Podmínkou dalšího užívání je

---

⁶⁹ blíže viz. informace na internetových stránkách ministerstva zemědělství na adrese: <http://eagri.cz/public/web/mze/tiskovy-servis/aktualne/navod-na-strankach-ministerstva-pomaha.html> jakož i dále odkazovaný zvláštní dokument (manuál) z těchto stránek, dostupný na adrese: http://eagri.cz/public/web/file/459440/Manual_DT_19_a_20_22_04_2016.pdf

⁷⁰ pod č.j. 15786/2016-MZE-17210 , Věstník ministerstva zemědělství je na internetu dostupný prostřednictvím portálu eAGRI.cz ze stránky na adrese: <http://eagri.cz/public/web/mze/ministerstvo-zemedelstvi/legislativa/vestniky-mze/>

⁷¹ podle informací na internetových stránkách ústavu je tento akreditovaná zkušební laboratoř č. 1144 a současně certifikačním orgánem pro produkty č. 3235

⁷² dostupná na adrese: http://www.svuolomouc.cz/databaze_potvrzeni_o_vstupu_do_rezimu_jakosti

setrvání v programu a plnění kvalitativních vlastností výrobků.⁷³ Certifikát je udělován na 5 let, jeho platnost je však podmíněna “průběžným posuzováním shody v rámci periodického dozoru.”

Státní veterinární ústav vede také veřejně přístupnou databázi udělených certifikátů,⁷⁴ zpřístupněné jsou ovšem jen základní údaje a druh výrobku není možné zjistit.⁷⁵

Při neplnění podmínek je možné udělený certifikát bez dalšího odejmout. O novou účast v systému může pak výrobce znovu požádat až po uplynutí 1 roku od odejmutí certifikátu.

Ve vztahu k tématu tohoto textu lze uzavřít, že pro užívání značky Q CZ (některé ze známek Q CZ) jsou zřejmě nastavena nejpropracovanější certifikační pravidla a konkrétní vlastnosti výrobku. Samotný certifikát je opět jen dokladem souhlasu vlastníka známky a potenciálně tedy důkazem pro případ sporu.

Na druhou stranu ovšem výrobce je soukromoprávně v obdobně nejistém postavení, v jakém jsou oprávnění k užívání shora analyzovaných známek (značek). Není uzavírána licenční smlouva, právo k užití je udělováno v rámci ad hoc systému. Možnost soukromoprávního řešení sporu mezi vlastníkem známky a jejím uživatelem je prakticky velmi omezena až takřka vyloučena. Zatímco vlastník známky známky má veškerá absolutní práva, oprávněného soukromoprávně chrání opět jen ustanovení § 1-14 OZ. Rovněž možnost obrany proti zásahu do jeho práv je omezena na využití žaloby z nekalé soutěže, aktivně legitimovaným z titulu vymáhání práv z průmyslového vlastnictví dle zák. č. 221/2006 Sb. však není.

Je nesporné, že známky Q CZ nejsou vlastníkem přímo užívány pro výrobky a služby, pro které jsou zapsány. Pokud jsou užívány, pak jako certifikační, ovšem tento typ ochranných známek český ZOZ

---

⁷³ Podmínky jsou uvedeny ve Věstníku ministerstva zemědělství č. 3/2016, vydaném 7.11.2016, a to konkrétně obsahově v č.j. 15786/2016-MZE-17210 (v Praze dne 25.03.2016) “Zpřesnění pravidel certifikace produktů v režimu jakosti Q1 u producentů a zpracovatelů zemědělských produktů”

⁷⁴ dostupná na stránkách ústavu na adrese: http://www.svuolomouc.cz/databaze_certifikatu

⁷⁵ což se přirozeně vztahuje jen k mlékárenským výrobkům (M2), nikoliv ke kravskému mléku (M1)

nezná. I u těchto známek tedy trvá právní nejistota ohledně jejich udržení, neboť je otázkou, zda-li jsou tyto známky na trhu skutečně užívány ve smyslu ZOZ. Dle mého názoru i u nich trvá riziko možného zrušení pro neužívání po dobu 5 let, neboť ZOZ připouští kromě užívání vlastníkem pouze užívání nabyvatelem licence.

Shora uvedená fakticita však nepřekonává pochybnosti ohledně postavení “oprávněných” z certifikátu, ani otázku “skutečného užívání známky vlastníkem”, pokud by byla hodnocena v intencích rozhodnutí Soudního dvora [C-689/15 \(W. F. Gözze Frottierweberei GmbH, Wolfgang Gözze v. Verein Bremer Baumwollbörse\)](#).

7.4. KOMBINOVANÉ ZNÁMKY SE SLOVNÍM PRVKEM “CRA DVB T2 OVĚŘENO WWW.DVBT2OVERENO.CZ”

Společnost České Radiokomunikace a.s. historicky přihlásila několik kombinovaných ochranných známek, jejichž slovní prvek zní “CRA DVB T2 OVĚŘENO WWW.DVBT2OVERENO.CZ”.

První takovou známku přihlásily k zápisu České Radiokomunikace a.s. (dále také jen “ČRA”) pod č. spisu 533160 s právem přednosti dne 11.08.2016, přihláška této ochranné známky však byla zamítnuta.⁷⁶

S právem přednosti ke dni 19.07.2017 pak České Radiokomunikace a.s. přihlásily spolu se zahraniční osobou DVB Project⁷⁷ celkem 3

---

⁷⁶ Tato známka byla přihlášená (po provedeném omezení) pro následující seznam výrobků a služeb: (9) přístroje sloužící pro zpracování a výpočet dat, přístroje pro poskytování služeb elektronických komunikací; (35) reklama; (42) testování výrobků, testování, analyzování a hodnocení zboží a služeb druhých pro účely certifikace, kontroly kvality a testování, poradenských služeb vztahujících se k testování výrobků.

⁷⁷ celou identifikací: DVB Project, Ancienne route 17A, Le Grand-Saconnex, Švýcarsko

ochranné známky⁷⁸ s totožným slovním prvkem, a to opět pro výrobky v třídě (9) a službách v třídách (35) a (42).⁷⁹

Akciová společnost České Radiokomunikace a.s. má podle aktuálního výpisu z obchodního rejstříku povoleno podnikání v poměrně širokém okruhu činností.⁸⁰ Protože se však veřejnoprávní kategorizace činností pro účely regulace podnikání významně odlišuje od Niceského třídění, které se povinně používání pro zápisy ochranných známek, nelze objektivně posoudit, nakolik se tyto činnosti vzájemně překrývají.

Podle údajů na internetových stránkách, které jsou provozovány na adrese www.dvbt2overeno.cz je provozovatelem těchto internetových stránek právě společnost České Radiokomunikace a.s. Z obsahu stránek je pak na první pohled patrné, že právě tato společnost provádí nezávislé posuzování souladu/kompatibility technického zařízení (televize, přijímač - tzv. set-top-box) s normou, ve které bylo v České republice zahájeno televizní vysílání ve standartu DVB-T2.⁸¹ Popis celého ověřování = certifikace je obsažen v dokumentu, který je dostupný přímo na odkazovaných stránkách.⁸² Podle obsahu

⁷⁸ Jde o známky č. spisu O541097, O541098 a O541099

⁷⁹ Seznam výrobků a služeb přihlášených známek je: (9) přístroje pro záznam, ukládání, převod nebo reprodukci dat, zvuku nebo obrazu včetně přístrojů sloužících pro zpracování a výpočet dat a přístroje pro poskytování služeb elektronických komunikací; (35) propagační činnost, reklama; (42) služby testování, služby ověřování a služby kontroly kvality, včetně testování přístrojů, testování zařízení, testování výrobků, testování, analyzování a hodnocení zboží a služeb druhých pro účely certifikace, kontroly kvality a testování, poradenských služeb vztahujících se k testování výrobků.

⁸⁰ konkrétně jde nejen o 1) živnost ohlašovací volnou (výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona), ale nad tento rámec také pro 2) podnikání v elektronických komunikacích, 3) projektová činnost ve výstavbě, 4) výroba, instalace, opravy elektrických strojů a přístrojů, elektronických a telekomunikačních zařízení a 5) montáž, opravy, revize a zkoušky elektrických zařízení

⁸¹ <http://www.dvbt2overeno.cz/storage/app/media/dost-o-ziskani-certifikatu.docx>

⁸² <http://www.dvbt2overeno.cz/storage/app/media/proces-certifikace-dvb-t2-overeno.pdf>

postupu si musí budoucí žadatel (výrobce, dovozce, prodejce zařízení) provést vstupní posouzení souladu s normou (D-Book) sám. Poté požádá ČRA o nezávislé ověření - certifikaci, uhradí požadovanou odměnu a doručí výrobek, který má být podroben certifikaci.

V případě, že je při certifikaci ověřen soulad se standardem DVB-T2 (H.265 HEVC), vystaví ČRA žadateli o ověření “certifikát” a výsledek uvede v databázi, kterou zpřístupňuje pomocí internetu.⁸³ Výrobce je pak dle podmínek certifikace, které společnost ČRA bezpochyby zavazují, oprávněn u certifikovaných modelů použít “logo certifikace”. Tím ČRA zřejmě rozumí shora uvedené přihlášené ochranné známky. Výrobce / dovozce, který nechal výrobek certifikovat u ČRA s pozitivním výsledkem (dále také jen “Oprávněný”) pak může “logo certifikace” používat přímo na certifikovaných výrobcích - připojením nebo zobrazením na zařízení nebo jeho obalu, dále pak v propagačních materiálech (vč. internetových stránek) a konečně také v marketingové komunikaci a při obchodní korespondenci. Oprávněný může toto “logo certifikace” poskytnout také svým obchodním partnerům.

Je otázkou, nakolik se může společnost ČRA zbavit odpovědnosti za případná nekalá jednání třetích osob, prohlášením v dokumentu “*Proces certifikace zařízení pro příjem DVB-T2 (“DVB-T2 ověřeno”)*” se o to ale snaží, když uvádí: “*Společnost České Radiokomunikace a.s. nenese odpovědnost za nesprávné použití tohoto loga či užití loga vyvolávající klamavý dojem.*”⁸⁴

Dle názoru autora tohoto textu by měli (po předpokládaném zápisu shora uvedených známek do rejstříku ochranných známek) oba spoluvlastníci ve vlastním zájmu bránit svá práva “vlastníka známky” ve vzájemné shodě, protože v opačném případě by v důsledku

---

⁸³ srov. obsah databáze na adrese: <http://www.dvbt2overeno.cz/overeni> nebo přímo celý soubor s obsahem databáze na adrese: http://www.dvbt2overeno.cz/storage/app/media/devices_import/devices.csv

⁸⁴ cit. dle <http://www.dvbt2overeno.cz/storage/app/media/proces-certifikace-dvb-t2-overeno.pdf>

faktického rozmělnění mohlo dojít až ke zdruhovění, což je jeden ze zákonných důvodů zrušení známky.

Autor tohoto textu považuje za nesporné, že v případě kladného výsledku řízení o zápisu shora uvedených ochranných známek, které byly společně přihlášeny společností České Radiokomunikace a.s. a DVB Project, budou takové známky používány přesně takovým způsobem, jako by se jednalo o certifikační ochranné známky, pokud by byly v českém národním známkovém právu upraveny.

Protože však český zákon č. 441/2003 Sb., o ochranných známkách, nezná zvláštní typ “certifikační ochrannou známku”, jsou reálná veškerá rizika, která jsou uvedena shora u jiných českých známek jiných vlastníků, které jsou rovněž používány s de facto certifikační funkcí. Výjimkou jsou pouze známky “Svatomartinské”, neboť u nich je uzavřena nejen licenční smlouva, ale také následně nevýlučné podlicenční smlouvy.

Je však možné, že ČRA si fakticky mohou dovolit od těchto rizik odhlédnout. Ochranná známka je zapisována na 10 let a důvod “neužívání známky bez řádného důvodu” musí trvat 5 let, aby se stal zákonným důvodem pro zrušení známky (srov. § 31 odst. 1 písm. a) zák. č. 441/2003 Sb.⁸⁵). Ostatní důvody - tedy zdruhovění známky (§ 31 odst. 1 písm. b) ZOZ) nebo klamavost známky (§ 31 odst. 1 písm. c) ZOZ) však nemusí trvat po dobu 5 let. V řízení však existence některého z těchto zákonných důvodů musí být prokázána. Veškeré tyto důvody jsou nalézány v řízeních návrhových.⁸⁶

Proces přechodu na digitální vysílání standartu DVB-T2 má trvat od roku 2017 (spouštění prvních sítí vysílačů právě v DVB-T2) do let

---

⁸⁵ zákon č. 441/2003 Sb., o ochranných známkách je také uváděn jen ve zkratce “ZOZ”

⁸⁶ stejně je tomu i u posledního důvodu zrušení známky - z důvodu pravomocně rozsouzené nekalosoutěžnosti známky - dle § 31 odst. 2 ZOZ

2010 nebo 2021 (ukončení vysílání posledních vysílačů v dosavadním DVB-T).⁸⁷

Ve vztahu k přihlašovaným známkám nelze dále hodnotit fakticitu ve vztahu k rozhodnutí Soudního dvora [C-689/15 \(W. F. Gözze Frottierweberei GmbH, Wolfgang Gözze v. Verein Bremer Baumwollbörse\)](#), neboť nelze vyloučit, že po zápisu známek do rejstříku (spolu)vlastníci zavedou systém založený na licenčně-smluvním základě. Před zápisem známek do rejstříku nelze zapisovat licenční smlouvy, neboť je nelze v pravém slova smyslu uzavírat, když dosud právně neexistují věci - ochranné známky. Bylo by sice možné uzavírat licenční smlouvy ve vztahu k přihlášeným označením (v podstatě logům), avšak licenční smlouvy uzavřené k užívání takových předmětů by se do rejstříku ochranných známek nezapisovaly.

7.5. OCHRANNÉ ZNÁMKY DE FACTO CERTIFIKUJÍCÍ PŮVOD VÝROBKU (PŘÍPADNĚ SLUŽBY) - “REGIONÁLNÍ PRODUKT” / “ORIGINÁLNÍ PRODUKT”

7.5.1. Ochranné známky a značky Asociace regionálních značek z.s. a jejích členů

V rejstříku ochranných známek jsou zapsány i další známky, jejichž cílem je zřejmě doložit splnění určitých vlastností výrobků či služeb jimi označených. V tomto ohledu by takové známky mohly splňovat jeden z alternativních účelů, který zmiňují Týč a Charvát - totiž regionální nebo lokalizovaný původ výrobku.⁸⁸

---

⁸⁷ ačkoliv Technický plán přechodu na DVB-T2 nebyl v ČR dosud přijat, Český telekomunikační úřad již v Telekomunikačním věstníku začal s oznamováním ukončení vysílání některých vysílačů, které dosud šířily televizní vysílání v v DVB-T. Vypnutí vysílačů z této první skupiny musí nastat nejpozději 31.12.2017, protože je nelze ze zákonných důvodů po 31.12.2017 dále provozovat. Srov. Opatření obecné povahy “část plánu využití rádiového spektra č. PV-P/10/09.2017-7 pro kmitočtové pásmo 470-960 MHz (č.j. ČTÚ-34 355/2017-619), In *Telekomunikační věstník*, 12/2017, s. 2187 (příloha č. 3). Dostupný on line na adrese: <https://www.ctu.cz/sites/default/files/obsah/ctu/telekomunikacni-vestnik-castka-12-z-20.zari-2017/obrazky/tv-2017-12.pdf>

⁸⁸ Týč, V. - Charvát, R. *Zeměpisná označení v mezinárodních smlouvách a v právu Evropské unie*. Praha : Leges, 2017. S. 44 a násl.

Jako příklady by mohly sloužit mnohé kombinované ochranné známky se slovními prvky “originální produkt” nebo “regionální produkt”. Také tyto známky jsou zpravidla zapsány jako známky individuální a také u nich zpravidla nejsou zapsány žádné licenční smlouvy.

Vlastníky těchto známek jsou v mnoha případech zapsané spolky (některé ještě pod starými názvy - jako občanská sdružení), případně obecně prospěšné společnosti. Jde nejméně o kombinované známky “JESENÍKY originální produkt”,⁸⁹ “KRKONOŠE originální produkt”,⁹⁰ “ŠUMAVA originální produkt”,⁹¹ “ORLICKÉ HORY originální produkt”,⁹² “ZÁPRAŽÍ originální produkt”,⁹³ “HANÁ regionální produkt”,⁹⁴ “MORAVSKÝ KRAS regionální produkt”,⁹⁵ “GÓROLSKO SWOBODA regionální produkt”.⁹⁶

---

⁸⁹ č.zápisu 317487, vlastník známky: MAS Horní Pomoraví o.p.s., Hlavní 137, Hanušovice, 78833, Česká republika

⁹⁰ č.zápisu 280532, vlastník známky: Místní akční skupina Krkonoše, z. s., Prostřední Lánov 39, Lánov, 54341, Česká republika

⁹¹ č.zápisu 280533, vlastník známky: Regionální rozvojová agentura Šumava, o.p.s., Stachy 422, Stachy, 38473, Česká republika

⁹² č.zápisu 293557, vlastník známky: Místní akční skupina POHODA venkova, z.s., č.p. 26, Val, 51801, Česká republika

⁹³ č.zápisu 331453, vlastník známky: MAS Říčansko o.p.s., Roklanská 805, Říčany, 25101, Česká republika

⁹⁴ č.zápisu 311021, vlastník známky: Moravská cesta (Litovelsko-Pomoraví), o.s., Svatoplukova 16, Červenka, 78401, Česká republika

⁹⁵ č.zápisu 293919, dále č.zápisu 341340, vlastník obou známek: MAS Moravský kras z.s., č.p. 221, Sloup, 67913, Česká republika

⁹⁶ č.zápisu 296231, vlastník známky: Polský kulturně-osvětový svaz v České republice, Místní skupina Jablunkov, Mariánské náměstí 18, Jablunkov, 73991, Česká republika

Dále jsou příklady takových známek kombinované ochranné známky “MORAVSKÉ KRAVAŘSKO regionální produkt”,⁹⁷ “VYSOČINA regionální produkt”,⁹⁸ “POLABÍ regionální produkt”,⁹⁹ “PODKRKONOŠÍ regionální produkt”,¹⁰⁰ “PRÁCHEŇSKO regionální produkt”,¹⁰¹ “BROUMOVSKO regionální produkt”,¹⁰² “ŽELEZNÉ HORY regionální produkt”,¹⁰³ “MORAVSKÁ BRÁNA regionální produkt”,¹⁰⁴ “KRUŠNOHOŘÍ regionální produkt”,¹⁰⁵ “KRAJ PERNŠTEJNŮ regionální produkt”.¹⁰⁶

---

⁹⁷ č.zápisu 298143, vlastník známky: MAS Regionu Poodří, z.s., Bartošovice č.p. 1, 74254, Česká republika

⁹⁸ č.zápisu 296736, vlastník známky: ZERA - ZEMĚDĚLSKÁ A EKOLOGICKÁ REGIONÁLNÍ AGENTURA, o.s., V. Nezvala 977, Náměšť nad Oslavou, 67571, Česká republika

⁹⁹ č.zápisu 300806, vlastník známky: MAS Podlipansko, o.p.s., Tř. Jana Švermy 141, Pečky, 28911, Česká republika

¹⁰⁰ č.zápisu 306112, vlastník známky: Podchlumí o.s., Holovousy 39, Hořice, 50801, Česká republika

¹⁰¹ č.zápisu 322076, vlastník známky: Místní akční skupina LAG STRAKONICKO, o.s., Palackého náměstí 1090, Strakonice, 38601, Česká republika

¹⁰² č.zápisu 322451, vlastník známky: Agentura pro rozvoj Broumavska, o.s., Klášterní 1, Broumov, 55001, Česká republika

¹⁰³ č.zápisu 327422, vlastník známky: MAS Železnohorský region, o.s., náměstí Míru 288, Heřmanův Městec, 53803, Česká republika

¹⁰⁴ č.zápisu 328803, vlastník známky: Hranická rozvojová agentura, z.s., Tř. 1. máje 2063, Hranice, 75301, Česká republika

¹⁰⁵ č.zápisu 348346, vlastník známky: MAS Sdružení Západní Krušnohoří, SNP 144, Droužkovice, 43144, Česká republika

¹⁰⁶ č.zápisu 349716, vlastník známky: Mas Region Kunětické hory, o.s., Perníková chaloupka, Ráby 38, Staré Hradiště, 53352, Česká republika

Nejméně ve dvou případech je jako vlastník známky zapsána právnická osoba založená vlastníky jiných známek. Jde o známky “KUTNOHORSKO regionální produkt”¹⁰⁷ a “BESKYDY originální produkt”¹⁰⁸.

Jeden z členů Asociace regionálních značek z.s. (dále též jen “ARZ”), Místní akční skupina Opavsko z.s., má podanou přihlášku národní kombinované ochranné známky “OPAVSKÉ SLEZSKO regionální

¹⁰⁷ č.zápisu 360035, vlastník známky: Asociace regionálních značek, z.s., Zelená 182, Mukařov, 25162, Česká republika

¹⁰⁸ č.zápisu 360036, vlastník známky: Asociace regionálních značek, z.s., Zelená 182, Mukařov, 25162, Česká republika

produkt”.¹⁰⁹ Toto logo je fakticky užíváno, bohužel v zobrazení přihlášené ochranné známky byla již uvedena úřední značka ®. Pokud by bylo užíváno s touto úřední značkou před zápisem známky, takové jednání by porušovalo známkový zákon a bylo by jej možno hodnotit také jako nekalo-soutěžní.

Jiní členové ARZ používají podobná loga, která však dosud nebyla přihlášena k zápisu jako ochranné známky, což vyplývá z negativní lustrace rejstříku ochranných známek. Lze jen spekulovat, zda-li se tak stalo z důvodu kolize slovních prvků se staršími známkami nebo z jiného důvodu. Pro tato loga přichází v úvahu ochrana nekalo-soutěžní. Známkoprávní ochrana by případně náležela tehdy, pokud by bylo prokázáno, že se v každém jednotlivém případě jedná o všeobecně známou ochrannou známku.

Těmito logy jsou “KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ regionální produkt”, “TOULAVA regionální produkt” a konečně “ZNOJEMSKO regionální produkt”. Vyobrazení těchto značek byla převzata z internetových stránek ARZ. Na margo lze jen poznamenat, že uvádění úřední značky ® u log, která nejsou chráněna známkoprávně, může být nekalou soutěží a rovněž je v rozporu se stávajícím známkovým právem ČR i EU.¹¹⁰

¹⁰⁹ jde o č.spisu 526896

¹¹⁰ Pozn.autora: Autor tohoto textu se s uváděním značky ® u těchto log nijak neztotožňuje s jednáním ARZ, která je takto uvádí na svých internetových stránkách. V zájmu objektivity a přezkoumatelnosti jsou tato loga (uvedená slovně v tomto odstavci) a zobrazená bezprostředně pod ním převzata z odkazovaných internetových stránek bez jakýchkoliv změn. Autor však výslovně upozorňuje, že podle obsahu rejstříku ochranných známek a příslušné databáze provozované Úřadem průmyslového vlastnictví ČR se o ochranné známky v těchto případech nejedná a tato loga ke dni finalizace textu ani nebyla přihlášena přihláškami ochranných známek.

Ve vztahu k podmínkám certifikace výrobků (a v případě některých známek i služeb) za účelem udělení práva užívat některou ze shora uvedených známek ve vlastnictví ARZ nebo ve vlastnictví některého z členů tohoto spolku se dá pouze obecně odkázat na internetové stránky spolku ARZ, které jsou pravděpodobně provozovány na adrese na adrese <http://www.regionalni-znacky.cz/arz/cs/o-nas/> Na margo se lze vyslovit také k související otázce - publicitě údajů o internetových stránkách, - když bohužel údaj o adrese internetové stránky nepatří mezi údaje povinně zapisované do obchodního rejstříku ani do jiného veřejného rejstříku (např. spolkového).¹¹¹

7.5.2. Ochranné známky jiných vlastníků

Zápis ochranných známek resp. i nezapsaných log (“značek”) však není vázáno na členství v ARZ. V rejstříku ochranných známek je zapsáno několik známek jiných vlastníků, z nichž někteří mohou s ARZ spolupracovat, jiní nikoliv. Důvody zápisu těchto známek jsou však často podobné - dovolit třetím osobám jejich užití k označení jimi vyráběných výrobků (ev. také služeb - to závisí na seznamu výrobků a služeb, pro které je každá konkrétní známka zapsána). Tedy v podstatě k dosažení totožného účelu, pro který bývají užívány zvláštní typy známek - známky certifikační nebo také známky kolektivní záruční.

Nejméně v jednom případě je vlastníkem takové zvláštní známky Česká republika - Správa Národního parku České Švýcarsko. Jde o případ ochranné známky “ČESKOSASKÉ ŠVÝCARSKO regionální produkt”.¹¹²

Vlastníkem nejméně čtyř ochranných známek je

¹¹¹Pozn.autora: Ve vztahu k obchodnímu rejstříku jsem na nevhodnost současné právní úpravy upozorňoval již v roce 2015 - k tomu srov. Černý, M. In Černý, M. - Nejezchleb, K. - Dohnal, J. - Šperka, T. *Výzvy v právu obchodních korporací*. Olomouc : Iuridicum Olomoucense, 2015. S. 44 a násl. Dostupné online přes digitální depozitář na adrese: https://obd.upol.cz/id_publ/333152508

¹¹² č.zápisu 318514, vlastníků známky: ČR - Správa Národního parku České Švýcarsko, Pražská 52, Krásná Lípa, 40746, Česká republika

Ústecký kraj, v jehož vlastnictví jsou kombinované známky “Krušné hory regionální produkt” (č.zápisu 336277), “Dolní Poohří regionální produkt” (č.zápisu 336278), “České středohoří regionální produkt” (č.zápisu 336279) a “České Švýcarsko regionální produkt” (č.zápisu 336280).

Ani u těchto známek není zapsána žádná licenční smlouva. Podmínky jejich užívání ani uživatelé se však na internetových stránkách kraje (www.kr-ustecky.cz) nepodařilo zjistit.

Asociace reklamních značek, z.s. na svých internetových stránkách uvádí odkazy i na jiné “značky”, které jsou používány třetími osobami, avšak způsob užívání (vč. certifikace) je obdobný jako u ARZ a jejích členů. ARZ takto odkazuje na “Tradice Bílých Karpat”, “Regionální produkt Český ráj”, “Regionální produkt Jizerské hory”, “Regionální produkt Lužické hory a Máchův kraj” a “Místní výrobek ze západu Čech”.

Lustrací rejstříku ochranných známek u ÚPV bylo zjištěno, že v případě “značky Tradice Bílých Karpat” existovaly v minulosti 2 kombinované ochranné známky s tímto slovním prvkem, obě však již zanikly uplynutím doby ochrany.¹¹³ V současnosti je přihlášena k zápisu kombinovaná známka “Tradice Bílých Karpat”.¹¹⁴

V rejstříku ochranných známek je zapsána jako

¹¹³ jednalo se o známky č. spisů 138567 a 446782.

¹¹⁴ č. spisů 538575, vlastník Tradice Bílých Karpat, z.s.

kombinovaná známka “REGIONÁLNÍ ČESKÝ RÁJ PRODUKT”.¹¹⁵

V rejstříku je také zapsána kombinovaná známka “Regionální produkt Lužické hory a Máchův kraj”.¹¹⁶

Lustrace výrazů “Místní výrobek ze západu Čech” a “Regionální produkt Jizerské hory” ve známkovém rejstříku byly negativní. Lze proto dovodit, že pokud jsou užívány, jejich ochrana může být založena právem nekalé soutěže, případně teoreticky také jako nezapsaných všeobecně známých známek.

Konečně v rejstříku ochranných známek u ÚPV byla nalezena i kombinovaná známka “GARANCE REGIONÁLNÍ KVALITY REGIONÁLNÍ PRODUKT - KLADSKÉ POMEZÍ”.¹¹⁷ Také tato známka je zapsána jako individuální. Rovněž u této známky se z otevřených zdrojů nepodařily zjistit podmínky, za kterých umožní vlastník známky její užívání třetími osobami.

Fakticita při užívání známek jako značek jakosti - bez ohledu na to, zda-li jsou ve vlastnictví ARZ, jejích členů nebo třetích osob, však nepřekonává pochybnosti ohledně postavení “oprávněných” z certifikátu, ani otázku “skutečného užívání známky vlastníkem”, pokud by byla hodnocena v intencích rozhodnutí Soudního dvora C-689/15 (W. F. Gözze Frottierweberei GmbH, Wolfgang Gözze v. Verein Bremer Baumwollbörse) - tedy kontrola nad produkcí a její jakostí.

¹¹⁵ č. spisu 449026, vlastník Sdružení Český ráj, z.s., Antonína Dvořáka 335, Turnov, 51101, Česká republika

¹¹⁶ č. spisu 484026, vlastník LAG Podralsko o.s., Malá 168, Mimoň, 47124, Česká republika

¹¹⁷ č. spisu 532724, vlastník BRANKA, o.p.s., Němcové 2020, Náchod, 54701, Česká republika

8. DÍLČÍ ZÁVĚR K OCHRANNÝM ZNÁMKÁM S “DE FACTO CERTIFIKAČNÍ FUNKCÍ” V ČESKÉ PRAXI

Na základě shora uvedeného rozboru mám za to, že neúprava certifikačních ochranných známek v českém známkovém zákoně neprospívá ani vlastníkům známek, ani jejich de facto uživatelům, ani veřejnosti.

Lze mít pochybnosti k rozsahu práv “oprávněného uživatele”, nadto poskytnutí oprávnění prostřednictvím souhlasu vlastníka (ať je doloženo certifikátem či nikoliv) nedává uživatele žádnou záruku ohledně jeho postavení do budoucna. Protože vlastník známky vykonává absolutní práva, lze si představit např. možné problémy související se změnou pravidel pro užívání známky, odnětím souhlasu (“certifikátu”) a i další významné zdroje právní nejistoty stran. Postavení oprávněného uživatele je tak relativně slabé. Tam, kde nabyvatele licence chrání známkové právo, zákon o vymáhání práv z průmyslového vlastnictví a v neposlední řadě i OZ v systému závazkového práva (především v ustanoveních o licenční smlouvě o ustanoveních o odstoupení od smlouvy), v posuzovaných případech hypotetických oprávněných uživatelů tato ustanovení absentují a tito uživatelé na základě souhlasu jsou pak chráněni jen prostřednictvím obecných ustanovení § 1 - 14 OZ. Což je významným zdrojem právní nejistoty.

Udržení známek individuálních ochranných známek a výkon práv z nich se jeví v intencích rozsudku Soudního dvora ve věci [C-689/15 \(W. F. Gözze Frottierweberei GmbH, Wolfgang Gözze v. Verein Bremer Baumwollbörse\)](#) jako značně nejisté. Pravidelné vykonávání kontroly vlastníka známky nad kvalitou výrobků lze sice předejít riziku ztráty práva domáhat se třetí osobě užití označení obdobného se známkou na jejích výrobcích a případně také riziku prohlášení známky za neplatnou.

Na druhou stranu ovšem nemá žádný vztah k rozlišovací způsobilosti známky jako takové. A pokud není možné zajistit u veřejnosti vnímání kontroly nad produkcí a kvalitou vlastníkem

známky a současně spojení výrobků označených známkou s vlastníkem známky, riziko rozmělnění či zdruhování a event. zrušení známky (a výmaz z rejstříku) se jeví jako reálné.

Zhodnocení rizika zrušení známky z důvodu neužívání známky po dobu 5 let bez řádného důvodu nelze objektivně provést bez znalosti konkrétních okolností případu, avšak i toto riziko za určitých podmínek může být reálné.

Ve vztahu k vlastníkům takových známek, které jsou používány de facto k certifikační funkci lze pak uzavřít, že řešením pomocí ad hoc systémů se zbytečně vystaví riziku možného zrušení známky pro její neužívání (trvajících 5 let), neboť takové známky nebývají užívány pro označování výrobků a služeb vlastníků, ale pouze pro označování výrobků (a teoreticky i služeb) osob odlišných od vlastníka. Protože se však jedná u těchto osob pouze o uživatele na základě souhlasu, je krajně nejisté, zda-li by v případném řízení o zrušení ochranné známky úřad považoval takové užívání za užívání odpovídající užívání nabyvatele licence, což je jediný zákonný důvod ekvivalentní užívání známky vlastníkem. Soukromoprávním titulem pro užívání známky třetí osobou může být i jen souhlas vlastníka. Na rozdíl od licenční smlouvy se však nezapisuje do známkového rejstříku, veřejnost se tedy nemá jak z veřejného seznamu dozvědět, kdo je či není oprávněným uživatelem na základě souhlasu. Dle mého názoru by měly být aplikovány závěry Soudního dvora ve věci [C-689/15 \(W. F. Gözze Frottierweberei GmbH, Wolfgang Gözze v. Verein Bremer Baumwollbörse\)](#) a takové užívání jinými osobami by se vlastníku přičítat nemělo.

Určitý prostor pro užití individuální známky s de facto certifikační funkcí může zůstat v případě, že je taková známka zapsána pro certifikační /ověřovací apod./ služby.

Vedle toho se nabízí otázka, zda-li by i pro případ zjištěného neužívání byla či nebyla doložena a úřadem jako prejudiciální otázka posouzena otázka vážného důvodu pro neužívání. Podle mého názoru by úřad neměl takovou argumentaci akceptovat, neboť neexistence

domácí (vnitrostátní) právní úpravy, ač je podle směrnice EU možná, nemůže vést k závěru, že takový zvláštní typ známky chtěl národní zákonodárce připustit. Proto by případné rozhodnutí úřadu, které by akceptovalo vážný důvod pro neužívání spočívající v “de facto certifikačním užívání vlastníkem” znamenalo rozšíření typů ochranných známek, které lze v ČR přihlásit a chránit. To by však vedlo k porušení ústavní dělby moci, neboť by došlo k tomu, že složka moci výkonné by fakticky doplnila zákon.

Výše uvedené neznamena, že by autor tohoto textu horoval proti užívání zapsaných ochranných známek pro certifikaci výrobků nebo služeb. Autorova kritika není zaměřena proti cíli, ale směřuje spíše proti způsobu, jakým je tohoto cíle dosahováno. Problematické jsou veškeré modely, které byly analyzovány v rámci shora uvedených případových studií. Nejméně vad má model licenční smlouvy a podlicenčních smluv, jak je praktikován ve vztahu ke známkám “Svatomartinské”. Ačkoliv vlastník známky sám žádné víno nevyrobí a na některou ze známek má uzavřenu výlučnou licenční smlouvu, přinejmenším výběr potenciálních smluvních partnerů k uzavření podlicenčních smluv je organizován na soutěžním způsobu, předem stanoveným způsobem s přísnými pravidly a samotné podlicenční smlouvy jsou uzavírány tak, že obsahují poměrně striktní podmínky. Mezi ně patří i krátkodobé trvání podlicenčních smluv.

Praxe všech ostatních vlastníků známek zajišťujících “de facto certifikaci” je ještě více nejistá.

U známek ve vlastnictví České republiky (ministerstva zemědělství) jde ve všech případech o projekci veřejnoprávního myšlení a postupů do soukromoprávních vztahů (a nástrojů). To způsobuje významnou nerovnost v jinak soukromoprávním vztahu.

Jako relativně spravedlivý a transparentní způsob používání ochranné známky pro de facto certifikaci se po provedené analýze jeví způsob zahrnující dostupné zákonné nástroje - především licenční smlouvu a podlicenční smlouvy. Výběr vhodného účastníka k jejímu uzavření může být před-kontraktálně proveden i v rámci posuzování kvality

vzorků. Tímto způsobem je realizováno užívání ochranných známek SVATOMARTINSKÉ, a to na základě uzavřené licenční smlouvy a následně uzavírání množství nevýlučných podlicenčních smluv krátkodobého trvání. Protože jsou tyto známky zapsány pro konkrétní výrobky a služby, pro které jsou pak nabyvatelem licence a nabyvateli podlicencí užívány pro označení výrobků (služeb), nehrozí ani riziko zrušení známky. Účastníci právních vztahů (vlastník známky - nabyvatel výlučné licence - nabyvatelé nevýlučných podlicencí) mají vzájemně smluvně upravena vzájemná práva a povinnosti a jejich případné rozpory může soud vyřešit aplikací práva (a jejich vzájemných smluvních ujednání). Postavení účastníků je tak vyrovnané a rozhodnutí případného sporu rozhodně předvídatelnější, než je tomu u účastníků právních vztahů založených pouhými souhlasly vlastníka s užitím známky.

Tento text není zamýšlen jako prvoplánová kritika chování vlastníka - České republiky. Kritická analýza směřuje i k užívání známek jiných vlastníků, než je Česká republika. V rejstříku ochranných známek jsou zapsány i další známky, jejichž cílem je zřejmě doložit splnění určitých vlastností výrobků či služeb jimi označených. Některé z nich jsou uvedeny i v tomto textu, výčet však není možné považovat za vyčerpávající. Autor sám nevyklučuje, že existují i další ochranné známky, které jsou užívány obdobně. Protože certifikační známka jako zvláštní typ ochranné známky v národní úpravě neexistuje, nelze provést rešerši známkového rejstříku (či databáze z ní) právě na toto "nezapisované" kritérium. Ohledně známek, které jsou v případových studiích uvedeny, se autoru vždy podařilo nalézt informace známce, jejím vlastníku atd. ve známkovém rejstříku, avšak prvním impulzem pro zkoumání konkrétní známky byly v každém případě informace mimo známkový rejstřík - zpravidla v běžných informačních médiích či na webových stránkách. Teprve následně byly provedeny rešerše známkového rejstříku, poté doplněny o další informace, které vlastníci zkoumaných známek uvádějí zpravidla na svých internetových stránkách.

Obdobně kritika směřuje i vůči spolu přihlašovatelům (spolu vlastníkům) dosud nezapsaných označení (přihlášených známek), které obsahují “C R A D V B T 2 O V Ě Ř E N O WWW.DVBT2OVERENO.CZ”. Již praxe, kterou jeden ze spolupřihlašovatelů v současné době vykonává, svědčí o předpokládaném způsobu užívání v případě, že známka bude zapsána. Úřad průmyslového vlastnictví však není oprávněn tento způsob užívání zkoumat, ledaže by měl indicie o existenci zákonného důvodu, který by bránil zápisu známky (např. dle § 4 písm. g) ZOZ). V případě těchto přihlášených známek ÚPV zjevně takový důvod neshledal ani u jedné z nich, protože již došlo po formálním průzkumu i věcném průzkumu ke zveřejnění přihlášek všech tří ochranných známek (stav k říjnu 2017).

Ideálním řešením pro situace, kdy kdokoliv plánuje používat známku pro de facto certifikaci, by však bylo přihlášení nové certifikační ochranné známky. Protože z důvodu absence právní úpravy zvláštního typu známky dosud v ČR není možná přihláška národní certifikační ochranné známky, možné řešení v rámci stávajícího práva spočívá v přihlášce certifikační ochranné známky Evropské unie u EUIPO.

Přirozeně je také možné novelizovat tuzemský zákon o ochranných známkách, s takovým řešením jsou však spojeny určité výhody i možné nevýhody a nadto by šlo o suverénní rozhodnutí tuzemského zákonodárce. Případná úprava národních certifikačních známek by musela být euro-konformní a v každém případě by znamenala v českém známkovém právu novotu.

9. ZÁVĚR ČÁSTI DRUHÉ

Ve vztahu k užívání ochranné známky s de facto certifikační funkcí se dá uzavřít, že běžná ochranná známka nebo kolektivní ochranná známka se k takovému účelu dá zapsat a použít i přes absenci národní právní úpravy. Pokud jde o právo EU, je možný zápis “pravé certifikační známky”, s tou jsou ovšem spojena příslušná pravidla stanovená nařízením o ochranné známce EU. Zejména pak to, že vlastník takovou známku může používat pro certifikaci výrobků a/nebo služeb, pro které je známka zapsána, nesmí však sám na trh takové výrobky a/nebo služby uvádět (dodávat, poskytovat atd.). Nařízení tak de iure vyžaduje, aby vlastník certifikační známky byl ve vztahu k výrobcům či poskytovatelům služeb nezávislou osobou a certifikaci musel provádět nestranně.

Kromě toho však podmínkou zpracování pravidel užívání a jejich předání úřadu (a to včetně případných změn) k uveřejnění právní předpis zvyšuje míru právní jistoty všech osob, které se s ochrannou známkou mohou na trhu setkat v kterémkoliv ze soutěžních postavení. Právní jistotu má jak vlastník známky, tak i nezávislí uživatelé a v neposlední řadě také potenciální zákazníci.

Národní úprava pravé certifikační známky v české národní úpravě dosud absentuje a podle obsahu “připravované legislativy” bude ještě absentovat - přinejmenším po dobu několika následujících měsíců či let. Na podzim roku 2017 byl v meziresortním připomínkovém řízení návrh zákona o změna zákona č. 441/2003 Sb., o ochranných známkách a změně zákona č. 221/2006 Sb., o vymáhání práv z průmyslového vlastnictví.¹¹⁸ Text byl připraven a předložen Úřadem průmyslového vlastnictví. V návrhu však nejsou certifikační známky jako zvláštní nový typ vůbec uvedeny.

Česká republika přitom jako členský stát EU své známkové právo musí harmonizovat dle směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2015/2436, kterou se sblíží právní předpisy členských států

---

¹¹⁸ Text návrhu zákona je dostupný v rámci databáze VeKLEP na adrese: <https://apps.odok.cz/veklep-detail?pid=KORNAR7DY75S>

o ochranných známkách. Směrnice však ohledně národní úpravy ponechává členském státu prostor pro rozhodnutí, zda certifikační ochrannou známku transponovat či nikoliv. Pokud ji členský stát upraví, musí dodržet základní pravidla pro certifikační známky, zejm. musí nechat možnost přihlášky certifikační ochranné známky každé osobě. Na druhou stranu ovšem směrnice výslovně upravuje možnost, podle které členský stát může pro výkon certifikace vyžadovat splnění veřejnoprávně stanovených podmínek. Z toho lze vyvodit, že členský stát může udržet potřebnou míru kontroly nad prováděním certifikací a tím nepřímo i nad zápisem certifikačních známek.

Při srovnání se situací, kdy jsou zapisovány ochranné známky nikoliv jako certifikační, avšak jsou takto de facto používány, by event. úprava zápisu certifikačních známek mohla přinést významné zvýšení právní jistoty účastníků soukromoprávních vztahů.

Používání individuální ochranné známky totiž s sebou nese významná rizika, a to jak pro vlastníka známky, tak i pro potenciální (oprávněné) uživatele. Při využití institutu licenční smlouvy (a ev. podlicenční smlouvy) jsou tato rizika pro obě strany licenční smlouvy i pro veřejnost nízká, je-li známka zapsána m.j. také pro certifikační služby. Pokud je zapsána jen pro výrobky, míra rizika se významně zvyšuje.

Licenční smlouva však není jediným titulem, na základě kterého může být ochranná známka jiné osoby užívána. Ve shodě s ústavním právem na vlastnictví může vlastník ochranné známky poskytnout jiné osobě i jen souhlas k užívání známky. Dopady na účastníky právních vztahů jsou však odlišné.

V případě uzavřené licenční smlouvy při nedostatku smluvní úpravy nastupují ustanovení OZ (a ZOZ) - zejména ustanovení o licenční smlouvě, podle kterých lze zpravidla “vyplnit kontraktační mezery”. Pro prostý souhlas to ovšem neplatí a tak není např. jasné, zda-li odvolání souhlasu by bylo vykládáno jako výpověď práva, odstoupení od smlouvy nebo jinak (právní jednání vlastníka známky

(tzn. mající sílu absolutního práva) bez analogického použití jakékoliv podpůrné úpravy práva obligačního). Samozřejmě by byla i na případné rozpory mezi účastníky vztahu založeného souhlasem k užití použitelná obecná ustanovení § 1-14 OZ. Je však otázkou, zda-li by bylo možné případný spor mezi stranami při nedostatku předchozích rozhodnutí vyřešit “očekávatelným výsledkem”.

Kromě toho je rovněž nejisté, zda-li by případné užívání individuální známky “oprávněnými uživateli” při faktické absenci užívání vlastníkem známky bylo možné vlastníku známky uznat jako užívání odpovídající užívání nabyvateli licence. Což může být rozhodující pro samotné zachování existence ochranné známky jako takové, neboť neužívání po dobu delší než 5 let bez řádného důvodu je jedním z harmonizovaných důvodů zrušení ochranné známky. Při aplikaci závěrů rozhodnutí Soudního dvora [C-689/15 \(W. F. Gözze Frottierweberei GmbH, Wolfgang Gözze v. Verein Bremer Baumwollbörse\)](#) nelze takovou praxi doporučit.

V případě kolektivních známek shora uvedené problémy zpravidla nenastanou, neboť ZOZ vyžaduje, aby členové vlastníka známky uspořádaly vzájemné poměry (i ve vztahu k užívání známky jako takové) smluvně. Do této smlouvy lze vtělit možnost užívat známku volně, ve spojení s vlastní známkou nebo i např. podmínku užívání známky jen pro výrobky a/nebo služby, které splňují určité vlastnosti. V rámci takové “samoregulace” si lze i představit možnost vyhrazení užití kolektivní známky pro výrobky a/nebo služby, jejichž vlastnosti byly podle předem známých kritérií nezávisle ověřeny třetí osobou. Terminologicky by se takové známky daly nazvat *kolektivní garanční*, ačkoliv česká právní úprava tento podtyp nezná, na rozdíl např. od úpravy polské. Pomocí vhodné formulace pravidel pro užití známky je však fakticky takový podtyp známky možný.

Certifikační ochranné známky, stejně tak i známky s de facto certifikační funkcí, tak mají ve vztahu k zajištění určitých neměnných vlastností výrobku poměrně blízko k úpravě chráněných označení (původu nebo zeměpisných) v dnešním evropsko-unijním pojetí. Možná i proto významná část států světa trenduje k ochraně

zeměpisných označení (v širším slova smyslu) právě pomocí institutu certifikačních ochranných známek - at' již Spojené státy americké,¹¹⁹ Spojené království Velké Británie a Severního Irska¹²⁰ nebo např. také Čínská lidová republika.¹²¹

Ostatně i ve státech, v nichž má ochrana označení původu a zeměpisných označení dlouholetou tradici, se objevují zápisy ochranných známek, které obsahují několik prvků (a jedním z nich je znění chráněného označení) - zpravidla jde o kombinované známky kolektivní. Z hlediska výrobců jde o pochopitelnou snahu rozlišit se na trhu výrobků oproti výrobcům jiných výrobků toho druhu.

---

¹¹⁹ srov. např. Kelblová, H. *Zeměpisná označení výrobků a jejich právní ochrنا*. 1.vydání. Praha : Wolters Kluwer, 2016. S.133 (dokazováno dle ePub verze knihy)

¹²⁰ srov. např. Slovákova, Z. Aktuální otázky označení původu a zeměpisných označení. In *Obchodní právo*, 2016, 10.

¹²¹ Bocedi, Giorgio In Bocedi, Giorgio - Desimoni, Federico - Mendelson, Richard: *Protecting Geographical Indications in Emerging Economies (Brazil, Russia, India and China - BRICs Countries). A Practical Manual for Producers` Group*. oriGIn, 2012. S.47 a násl. Dostupné on-line na adrese: http://www.origin-gi.com/images/stories/PDFs/English/oriGIn_Publications_2010/protecting%20geographical%20indications%20in%20emerging%20markets%20-%20final%20for%20web.pdf
Překlad autor.

III. UŽÍVÁNÍ OCHRANNÝCH
ZNÁMEK K OZNAČENÍ VÝROBKŮ
NEBO SLUŽEB S OVĚŘENOU
KVALITOU VE VYBRANÝCH ZEMÍCH
STŘEDOEVROPSKÉHO PROSTORU
(ITÁLIE, MAĎARSKO, POLSKO,
RAKOUSKO, SLOVENSKO,
SLOVINSKO)

10. ÚVOD ČÁSTI TŘETÍ

Text této části navazuje na předchozí části, ve kterých jsem se zabýval certifikačními ochrannými známkami obecně, a dále případovými studii užívaní některých českých individuálních ochranných známek pro de facto certifikaci.

V této třetí části bude pojednáno o italské, rakouské, polské, slovenské, maďarské a slovinské právní úpravě a praxi.

Text části se zaměřuje nejen na ochranné známky, ale také na vzájemné souvislosti s chráněnými označeními (původu a zeměpisnými), pokud národní právo těchto států obsahuje právní úpravu nad rámec evropsko-unijní úpravy chráněných označení zemědělských výrobků a potravin, vín, aromatizovaných vinných produktů a lihovin.

Na konci každé kapitoly je uveden dílčí závěr, který obsahuje inspirativní doporučení na základě provedené deskriptivní analýzy právní úpravy a praxe. Tento dílčí závěr je směřován především k českému zákonodárci nebo k vlastníkům českých ochranných známek, případně i k českým soutěžitelům, kteří jsou oprávněnými uživateli chráněných označení původu či chráněných zeměpisných označení.

11. ITÁLIE

11.1. OBECNÝ ÚVOD KAPITOLY

Itálie je jednou ze zemí, která již dlouhou dobu aktivně podporuje výrobce potravinářských výrobků a jejich export do zahraničí. Za tím účelem byl ve 20. letech 20. století zřízen *Istituto Nazionale per Il Commercio Estero* (Národní institut pro zahraniční obchod), který od svého zřízení mimo jiné začal přihlašovat v mnoha zemích kombinované ochranné známky se slovním prvkem ITALIA INE MARCHIO NAZIONALE¹²² a jednotlivým italským výrobcům pak poskytl práva tyto známky užít na svých výrobcích při exportu italského zboží do zahraničí.

Na konci dvacátých let byly známky s tímto kmenem přihlášeny např. na Maltě, ve Švédsku, Irsku, Dánsku, Kanadě,¹²³ od konce čtyřicátých let pak např. ve Finsku, Spojených státech amerických, Brazílii či Řecku.¹²⁴ Naposled pak již v tomto tisíciletí pro celou Evropskou unii (designace EM)¹²⁵ a v USA.^{126 127} V současné době je tato známka zapsána pro velký rozsah výrobků v Itálii.¹²⁸ (*Uváděné známky jsou vyobrazeny níže.*)

---

¹²² Poznámka autora: Většina z těchto známek má jednotné provedení a celý slovní kmen. Pouze známky brazilské jsou kombinované a jejich slovní kmen tvoří pouze "INE"

¹²³ Jde o maltské známky č. spisu 2256, 2257 a 2258; dále o švédskou známku č. zápisu 36149; irské známky č. zápisů 34354, 34355 a 34356; dánskou známku č. zápisu FR 1929 00002; kanadskou známku č. zápisu TMDA47857 - většinou zaniklé v 90. letech 20. století

¹²⁴ jde o finskou známku č. zápisu 18615; známky (federální) USA č. zápisů 35291, 68433; brazilské známky č. zápisů 002446812, 005025656, 005025664, 005025672 a 005025680; řeckou známku č. zápisu F16068 - většinou jako národní známky rovněž zaniklé uplynutím doby ochrany

¹²⁵ přihláška ochranné známky č. spisu 003785474, podaná 21.04.2004, však byla vzata zpět. (Blíže viz. informace z databáze EUIPO na adrese: <https://euipo.europa.eu/eSearch/#details/owners/191239>)

¹²⁶ přihláška ochranné známky č. spisu 85915536, podaná 03.05.2012 u USPTO byla zveřejněna 05.03.2013 a podle informací v TMDN.org je dosud vedeno řízení o zápis této známky.

¹²⁷ Poznámka autora: Vizuálně se tato známka nijak neodlišuje od shora uvedených známek ze dvacátých let 20. století — např. maltské, dánské atd.

¹²⁸ kombinovaná italská známka ITALIA INE MARCHIO NAZIONALE, č. spisu 302003901153911 (RM2003C005492), č. zápisu 0001053515. Vlastníkem je opět ISTITUTO NAZIONALE PER IL COMMERCIO ESTERO. Známkou již byla obnovena (původní žádost 20.10.2003, zápis známky 26.06.2007). Známkou je zapsána pro výrobky ve všech třídách výrobků, tedy 1-34

11.2. OCHRANNÉ ZNÁMKY OBSAHUJÍCÍ INFORMACI O ZEMĚPISNÉM PŮVODU ZBOŽÍ V ITÁLII A JEJICH VYUŽÍVÁNÍ PRO OZNAČENÍ VÝROBKŮ S CHRÁNĚNÝMI OZNAČENÍMI

Itálie je současně také zemí, která patří mezi “kolébky” právní úpravy chráněných označení. O`Connor připomíná, že základem moderních právních úprav ochrany označení původu byly v již sjednocené Itálii dekrety - první např. v roce 1932 (meziministerský dekret - ochrana označení Chianti Classico).¹²⁹ Pro sýry byl vydán královský dekret č. 2033/1925, který “stanovil minimální požadavky na produkci a obchod sýrů bez ohledu na jejich názvy”. V roce 1954 byl vydán předpis č. 125/1954, který obsahoval “ochranu označení původu a typické názvy sýrů” - a tím také první specifikace potravinářských výrobků s chráněným označením.¹³⁰

V současné době je evropsko-unijní cestou chráněno 837 označení původu nebo zeměpisných označení, což je nejvíce z členských států EU.¹³¹ Itálie rovněž patří mezi země, které mají nejvíce chráněných označení původu mezinárodně dle *Lisabonské dohody na ochranu označení původu a o jejich mezinárodním zápisu* ve smluvních státech této

---

¹²⁹ Poznámka autora: O`Connor také připomíná, že toskánský velkovévoda přijal již v roce 1716 Bando k vymezení území vinařské oblasti, ve které mohlo být vyráběno víno “Chianti”. Srov. O`Connor, B. *The Law of Geographical Indications*. London : Cameron May, 2007, s. 180.

¹³⁰ *ibid*, s. 185

¹³¹ Pro úplnost je vhodné dodat, že absolutně nejvíce z celkových 4915 chráněných označení v evropsko-unijních systémech (rejstříky označení zemědělských výrobků a potravin, vín a aromatizovaných vín resp. databáze v případě označení lihovin) je 1051 označení švýcarských

dohody - 142.¹³² ¹³³ Je přirozené, že výrobci výrobků s chráněným označením se snaží co nejlépe uspět na trhu.

Jedno z mnoha chráněných zeměpisných označení je Mela Alto Adige / Südtiroler Apfel. Tedy česky *jihotirolské jablko*.

Zapsaným oprávněným k užívání tohoto označení *chráněného zeměpisného označení* je Consorzio Mela Alto Adige.¹³⁴ Tato právnická osoba je také vlastníkem italské kombinované ochranné známky Südtiroler Apfel g.g.A. SÜDTirol¹³⁵ a kombinované ochranné známky Mela Alto Adige IGP SÜDTirol.¹³⁶ Obě tyto známky jsou zapsány pro výrobky v třídě 31.¹³⁷

První z těchto známek, tedy Südtiroler Apfel g.g.A. SÜDTirol je současně chráněna také mezinárodním zápisem (č.mez.zápisu 1001102) “jako známka kolektivní, certifikační nebo záruční”.

---

¹³² viz. statistika WIPO/OMPI In *Bulletin "Les Appellations d'Origine"*, 2017, No. 45 (janvier 2017), s. 208. Dostupné on-line na adrese: http://www.wipo.int/export/sites/www/lisbon/en/docs/bulletin_2017_45.pdf

¹³³ Pozn. autora: Pro úplnost je vhodné dodat, že žebříček smluvních států Lisabonské dohody a počet platných chráněných označení původu je tento: 1) Francie: 509, 2) Itálie: 142, 3) Česká republika: 76, 4) Bulharsko: 51, 5) Írán: 32, 6-7) Maďarsko: 28, 6-7) Gruzie: 28, 8) Kuba: 20, 9) Mexiko: 14, 10/11) Slovensko: 8, 10/11) Peru: 8, 12/13/14) Portugalsko: 7, 12/13/14) Alžírsko: 7, 12/13/14) Tunís: 7, 15) Korejská lidově-demokratická republika: 6, 16) Bývalá jugoslávská federální republika Makedonie: 5, 17) Srbsko: 3, 18) Černá Hora: 2, 19/20/21) Izrael: 1, 19/20/21) Moldávie: 1, 19/20/21) Kostarika: 1. Ze zbývajících smluvních států (Bosna a Hercegovina, Burkina Faso, Kongo, Gabon, Haiti, Nikaragua a Togo) dosud není chráněno ani jedno označení původu.

¹³⁴ srov. <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2005:012:0020:0023:CS:PDF> a dále také <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2012:125:0005:0012:CS:PDF>

¹³⁵ číslo přihlášky známky s německým slovním prvkem 2008901670384, priorita 22.10.2008, zapsána 02.12.2008

¹³⁶ číslo přihlášky známky s částečně italským slovním prvkem 2008901670385, priorita 22.10.2008, zapsána od 23.04.2009

¹³⁷ jsou užívány pro jablka. Obě známky jsou zapsány jako “ostatní”

Žádost o mezinárodní zápis byla učiněna pro široký okruh zemí,¹³⁸ v mnoha z nich byla již ochrana poskytnuta,¹³⁹ v některých již byla ochrana pravomocně odmítnuta.¹⁴⁰ V části zemí je řízení dosud vedeno.

Ve shora uvedených známkách je obsažen grafický motiv hor. Tento motiv nebo slovní prvek SÜDTirol (ve stejném grafickém provedení) je chráněno v rámci známkoprávní ochrany známek EU, jejichž vlastníkem je přímo Autonome Provinz Bozen - Südtirol / Provincia Autonoma Bolzano-Alto Adige.¹⁴¹ ¹⁴²

V rejstříku ochranných známek EU je zapsána také kombinovaná ochranná známka Südtirol Wein Vini Alto Adige (č.zápisu 10316107), a to pro vlastníka Konsortium Südtiroler Wein. V rejstříku chráněných označení vín je v EU zapsáno m.j. Alto Adige (a spolu s ním i ekvivalenty dell Alto Adige /Südtirol/Südtiroler).

¹³⁸ Albánie, Arménie, Rakousko, Austrálie, Ázerbájdžán, Bosna a Hercegovina, Bulharsko, Benelux, Bělorusko, Švýcarsko, Čína, Kypr, Česko, Německo, Dánsko, Alžír, Estonsko, Egypt, Španělsko, Finsko, Francie, Spojené království Velké Británie a Severního Irska, Řecko, Chorvatsko, Maďarsko, Irsko, Írán, Island, Japonsko, Kazachstán, Lichtenštejnsko, Litva, Lotyšsko, Maroko, Moldávie, Monako, Černá Hora, Norsko, OAPI (státy sdružené do African Intellectual Property Organization), Polsko, Portugalsko, Rumunsko, Srbsko, Švédsko, Singapur, Slovinsko, Slovensko, San Marino, Turecko, Ukrajina a Spojené státy americké.

¹³⁹ aktuální stav byl: Arménie, Austrálie, Bulharsko, Benelux, Bělorusko, Kypr, Česko, Estonsko, Finsko, Spojené království Velké Británie a Severního Irska, Island, Japonsko, Lotyšsko, Norsko, Rumunsko, Srbsko, Švédsko a Turecko.

¹⁴⁰ aktuální stav byl: Rakousko, Švýcarsko, Francie, Irsko, Rusko, Singapur, Spojené státy americké.

¹⁴¹ jde např. o známky EU č.známek 4181574, 5770284, 4181723, 4181764, 4181798, 4181806, 5770251, 9535709,

¹⁴² celkem má tato autonomní provincie jako právnická osoba zapsáno 16 ochranných známek EU, a dále jeden (průmyslový) vzor Společenství, kterým je logotyp (RCD č. 284542-001)

Konečně v rejstříku chráněných označení zemědělských výrobků a potravin (DOOR) je u Evropské komise zapsáno také zeměpisné označení Speck Alto Adige/Südtiroler Markenspeck/Südtiroler Speck. V rejstříku ochranných známek EU je zapsána kombinovaná známka se slovním prvkem “SÜDTIROL Speck Alto Adige I.G.P. Südtiroler Speck G.G.A.”¹⁴³

Shora uvedené příklady jsou pouze některými z mnoha, které mohou být uvedeny. Na základě shora uvedeného lze uzavřít, že lze vhodným způsobem kombinovat ochranu známkoprávní s ochrannou prostřednictvím chráněných označení. Konkrétní použití ochranných známek (kolektivních, certifikačních apod.) může pomoci v soutěži s jinými výrobky, ať již s označením či nikoliv.

Rovněž lze uzavřít, že stát nebo jeho samosprávné složky, mohou aktivně napomáhat společné propagaci výrobků (a teoreticky i služeb) různých druhů ze svého území a takto mohou podporovat i nepřímo obyvatele tam žijící. Součástí různých kolektivních či jiných známek výrobců výrobků s chráněným označením může být motiv, slovní prvek a/nebo grafické provedení slovního prvku, které mohou být ve vlastnictví samosprávného celku, který může na základě licence nebo prostého souhlasu vlastníka staršího práva poskytnout právo k jejich užití ve známkách jiných osob. Tímto je zajištěna částečně jednotný motiv a dosaženo propagace výrobků různých výrobců. Shora uvedené ochranné známky se vztahují m.j. k jablkům, vínu a špeku s chráněným označením.

---

¹⁴³ známka č.zápisu 1119862, zapsaná pro vlastníka CONSORZIO TUTELA SPECK ALTO ADIGE - SÜDTIROLER SPECK CONSORTIUM.

11.3. VARIA A DÍLČÍ ZÁVĚR KAPITOLY

V italské praxi, jak je patrná na základě provedeného výzkumu, je několik inspirativních prvků. Předně jde o zápis a užívání kolektivních ochranných známek pro výrobky se zapsaným chráněným označením - především zemědělské výrobky a potraviny, dále také vína.

Vlastníkem známky je produkční sdružení (svaz) výrobku s chráněným označením, jehož členové mají veřejná subjektivní nevýhradní práva k výrobě výrobků. Kromě toho mají často také z důvodu svého členství ve vlastníku kolektivní ochranné známky právo tuto známku užívat. Kolektivní známka pomáhá u zákazníků (spotřebitelů) budovat vztah k těmto výrobkům, což může členům produkčního seskupení napomoci v hospodářské soutěži. Kolektivní známka tak plní základní funkci - rozlišit výrobky určitého druhu mezi všemi výrobky tohoto druhu. Využití kolektivní známky pak na trhu pomáhá i ve vztahu k vymezení výrobků označených touto známkou oproti jiným výrobkům obdobné jakosti - tedy nesoucích jiné chráněné označení původu nebo jiné chráněné zeměpisné označení.

Ochrana cestou kolektivních ochranných známek dává možnost i jejich ochrany cestou mezinárodního zápisu, což může být důležité pro podporu exportu výrobků nesoucích chráněné označení a ochranu práv soutěžitelů. Navíc okruh států, které umožňují známkoprávní ochranu, je nepoměrně širší než států či seskupení států, které v právu upravují ochranu označení původu nebo zeměpisných označení sui generis (zápisným) systémem.

Druhým fenoménem je udílení souhlasu s užitím základní známky (grafické), která je zapsána pro veřejnoprávní osobu - např. autonomní provincii, - jako součástí jiných známek v případě, že je vlastníkem druhé známky (např. kolektivní) osoba, se kterou vlastník první známky sleduje společný cíl - např. podpora rozvoje autonomní oblasti. Toto je doloženo u několika kolektivních

ochranných známek, jejichž vlastníky jsou produkční seskupení vyrábějící výrobky s chráněným označením.

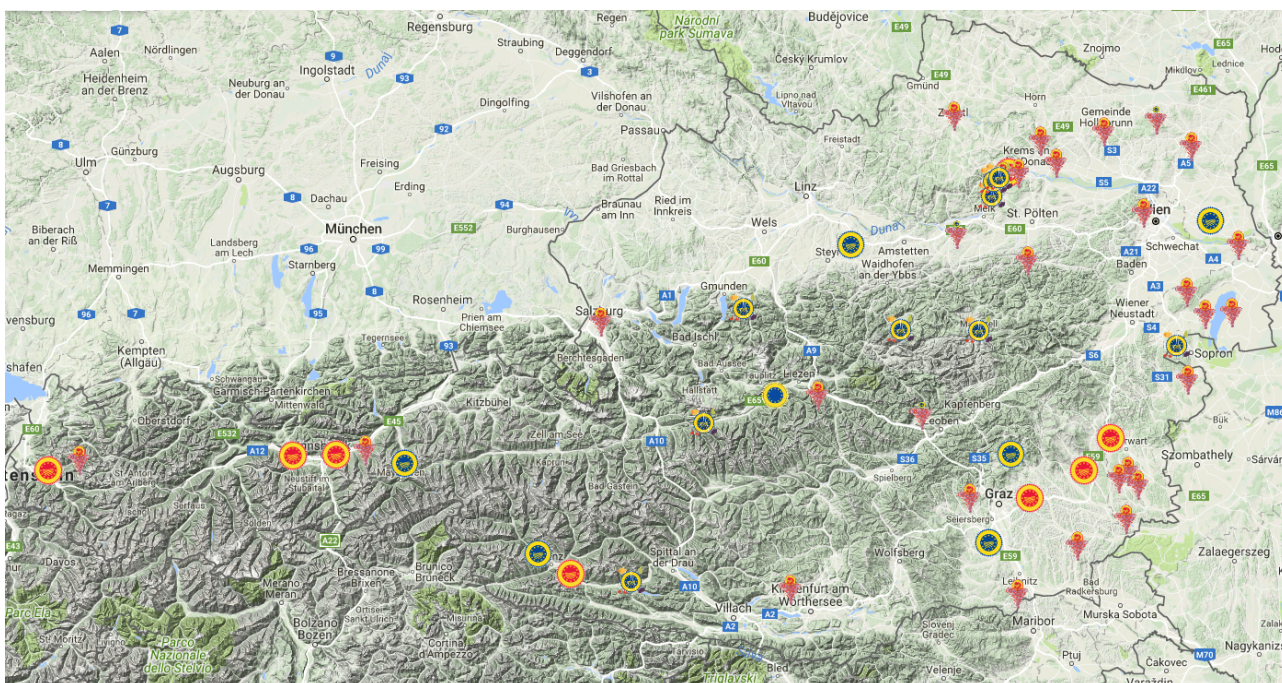
Veškerá shora uvedená praxe může být inspirativní i pro české výrobce, jejich seskupení a případně také veřejnoprávní právnické osoby.

12. RAKOUSKO

12.1. OBECNÝ ÚVOD KAPITOLY

Rakouské národní právo neupravuje zvláštní ochranu označení původu ani zeměpisných označení nad rámec evropsko-unijní ochrany, tzn. v rakouském zákoně jsou upraveny pouze ty instituty, které jsou nutné k aplikaci evropsko-unijních nařízení.

Evropsko-unijním zápisem jsou chráněna pouze označení původu a zeměpisná označení zemědělských výrobků a potravin, a dále označení původu a zeměpisná označení vín - obojí v evropsko-

unijních rejstřících. Dále jsou evropsko-unijním právem (přímo nařízením č. 110/2008 prostřednictvím jeho příloh) chráněna rakouská zeměpisná označení lihovin.¹⁴⁴ Teoreticky jsou chráněna také zeměpisná označení aromatizovaných vinných produktů, v tomto rejstříku ovšem žádné rakouské zeměpisné označení není zapsáno.

¹⁴⁴ Poznámka autora: Výše uvedená mapa zobrazuje umístění rakouských chráněných označení (ochrana dle evropsko-unijních systémů). Zdroj dat: Evropsko unijní rejstříky a databáze chráněných označení (DOOR, E-Bacchus, E-Spirit-Drinks). Umístění do mapy - autor. Mapový podklad: Google Inc.

Pro ochranu zeměpisných označení věcně v širším smyslu existuje prostor ve známkovém zákoně a prostřednictvím práva nekalé soutěže.

Ostatně národní ustanovení potřebná k provádění vnitrostátní fáze řízení ve věcech chráněných označení původu a chráněných zeměpisných označení zemědělských výrobků a potravin jsou v Rakousku upravena právě v *Markenschutzgesetz (Známkový zákon)*.¹⁴⁵

12.2. OZNAČOVÁNÍ RAKOUSKÝCH VÝROBKŮ ZNAČKAMI KVALITY - OCHRANNÉ ZNÁMKY

V Rakousku však má dlouhou právní tradici označování výrobků zvláštním typem známek (značek) - značkami kvality. Dřívějším právním základem bylo nařízení o značkách kvality z roku 1942 (*Gütezeichenverordnung aus dem Jahr 1942*), které bylo zrušeno s účinností k 31.12.2009. Některé značky však byly zapsány také jako ochranné známky podle rakouského známkového zákona, ačkoliv v rakouském známkovém zákoně byly až do 31.08.2017 upraveny pouze ochranné známky individuální a ochranné známky kolektivní. Teprve s účinností od 01.09.2017 existuje i právní možnost zápisu právě rakouské certifikační ochranné známky (podle rakouského národního známkového zákona). Podle Lederera má nová úprava certifikačních ochranných známek jako zvláštního typu nahradit právě již zrušené značky kvality.¹⁴⁶ Důvodem pro zavedení právní úpravy tohoto zvláštního typu ochranných známek má být také selhávání prosazování práv ze zapsaných známek, které jsou užívány jako “značky kvality” z důvodu nedostatků při užívání takových známek rozhodnutí Evropského soudního dvora (naposled rozhodnutí ESD ze dne 08.06.2017, [C-689/15 \(W. F. Gözze](#)

---

¹⁴⁵ Otázkám rakouského provádění se věnuje např. Engin-Deniz, E. *MSchG Markenschutzgesetz und weitere kennzeichenrechtliche Bestimmungen. Kommentar. 2. Auflage*. Wien : Verlag Österreich, 2010. S.469, 480-487.

¹⁴⁶ Lederer, H. *Aktuelle Neuerungen im österreichischen Markenrecht*. In Österreichische Vereinigung für Gewerblichen Rechtsschutz und Urheberrecht. Dostupné on-line na adrese: <http://www.oev.or.at/?story=536> [20.10.2017]

Frottierweberei GmbH, Wolfgang Gözze v. Verein Bremer Baumwollbörse)¹⁴⁷).

Rakouská praxe však podle obsahu známkového rejstříku byla taková, že byly fakticky zapisovány a i udržovány známky, které umožňovaly označovat výrobky s určitými vlastnostmi, jež byly ověřeny nezávislou osobou.

Příkladem takových zapsaných známek, které v minulosti plnily de facto certifikační funkci, mohou být např. známky vlastníka ÖQA "Österreichische Arbeitsgemeinschaft zur Förderung der Qualität", zapsané v Rakousku mezi lety 1946 a 2003.¹⁴⁸ (Známky vyobrazeny níže).¹⁴⁹

Některé z těchto známek se fakticky vyskytují i jako součásti zapsaných známek jiných vlastníků, což bude doloženo příklady dále uvedenými.

¹⁴⁷ rozhodnutí Evropského soudního dvora bývá uváděno jako [C-689/15 W. F. Gözze Frottierweberei GmbH, Wolfgang Gözze v. Verein Bremer Baumwollbörse](#)

¹⁴⁸ z dosud živých známek např. známky č. zápisu 8214, 8215, 80386, 80387, 109801, 127150, 132934, 199009, 199376 a 215141

¹⁴⁹ Pozn. autora: Jsou uvedeny všechny živé známky shora uvedených čísel zápisů. Některé ze známek vypadajících obdobně či podobně se však liší nejen v prioritě, ale zejména v rozsahu seznamu výrobků či služeb. Nejstarší známky (z roku 1946) jsou zapsány pouze pro výrobky, teprve známky pozdější (od roku 1976) jsou zapsány pro služby - srov. zejména známky č.zápisů 8215 a 80386, resp. dále také známky č.zápisů 8214 a 80387

12.3. OCHRANNÉ ZNÁMKY CHRÁNÍCÍ VÝROBKY S OZNAČENÍM PŮVODU NEBO SE ZEMĚPISNÝM OZNAČENÍM

Jak již bylo uvedeno, v Rakousku neexistuje na národní úrovni možnost ochrany označení původu nebo zeměpisných označení prostřednictvím zápisu do zvláštního veřejného seznamu nebo rejstříku. Rakouská označení (o.p./z.o.) jsou chráněná pouze pomocí ochrany evropsko-unijními předpisy. Věcně mohou být pro rakouské výrobky chráněna jen označení zemědělských výrobků a potravin, vín, lihovin a aromatizovaných vinných produktů.

Do rejstříku ochranných známek byly zapsány různé známky, které slouží od zápisu současně k identifikaci některých výrobků s evropsko-unijně chráněným označením. Jde předně o známky se slovními prvky Wachauer Marille, Steirische Käfersbohne, Marchfeldspargel, Tiroler Speck, Steirisches Kren, Steirisches Kürbiskernöl, Tiroler Gräukäse¹⁵⁰ nebo např. Heumilch.

¹⁵⁰ tyto slovní prvky odpovídají různým evropsko-unijním chráněným označením rakouských zemědělských výrobků a potravin, a to Wachauer Marille (meruňky z Wachau), Steirische Käfersbohne (štýrské Käfersbohne (brouččí fazole)), Marchfeldspargel (chřest z Moravského pole), Tiroler Speck (tirolský špek), Steirisches Kren (štýrský křen), Steirisches Kürbiskernöl (štýrský olej z dýňových semínek), Tiroler Gräukäse (tirolský šedý sýr).

Tyto známky rozlišují výrobky od jednotlivých výrobců (v některých případech i kolektivních známek výrobců) od výrobků na trhu fakticky zastupitelných. S výjimkou Heumilch jde ve všech ostatních případech jde přitom o známky, jejichž slovní kmeny jsou evropsko-unijní chráněná označení (původu nebo zeměpisná), v případě Heumilch jde o zaručenou tradiční specialitu.

12.4. OCHRANNÉ ZNÁMKY ZAPSANÉ PRO CERTIFIKAČNÍ SLUŽBY A PRAXE JEJICH UŽÍVÁNÍ V RAKOUSKU

V rakouském rejstříku je také zapsáno několik ochranných známek pro označení certifikačních služeb. Některé z těchto známek jsou zapsány jako individuální - vlastníkem je poskytovatel certifikačních služeb. V takovém případě pak může být známka obsažena i jako součást jiné zapsané ochranné známky. (Příklady známek níže - uprostřed a vpravo.)¹⁵¹ Taková známka může přitom zaručovat i určité vlastnosti výrobku, např. určitý zeměpisný původ. Nemusí jít přitom vždy o celý stát, může jím být např. i některý z regionů.¹⁵²

Rakouské právo však nevyklučuje ani jiný model - užívání zapsané kolektivní ochranné známky členy právnické osoby (sdružení/

¹⁵¹ např. kombinovaná známka se slovním prvkem HEUMILCH DIE REINSTE MILCH, č.známky 254202, zapsaná pro vlastníka ÖSTERREICHISCHE ARBEITSGEMEINSCHAFT DER HEUMILCHBAUERN, DER VERARBEITER UND DER VERMARKTER VON HEUMILCH, KURZ: ARGE HEUMILCH ÖSTERREICH, a to pro výrobky v třídách 05, 16, 29, 30, 31 32, 33 a služby v třídách 35, 42, 43 a 44. Poznámka autora: Tato známka obsahuje jeden z prvků, který se podstatně shoduje se známkou č. známkou 201796, se slovním prvkem AMA GÜTESIEGEL AUSTRIA GEPRÜFTE QUALITÄT, která je zapsána pro vlastníka Agrarmarkt Austria Marketing GesmbH a výrobky v třídách 05, 16, 29, 30, 31, 32, 33 a služby v třídách 35, 42, 43, 44

¹⁵² příkladem může být kombinovaná známka č. známky 277274 AMA GÜTESIEGEL ALPENREGIONGEPRÜFTE QUALITÄT, která je zapsána pro vlastníka Agrarmarkt Austria Marketing GesmbH a výrobky v třídách 05, 16, 29, 30, 31, 32, 33 a služby v třídách 35, 42, 43, 44

kolektivu) v rámci smluvně sjednaných pravidel, která veřejnosti zajišťují splnění určitých podmínek - typicky určité kvality výrobku. Taková známka je pak faktickou obdobou kolektivní záruční známky, jak je tento podtyp upraven v polském právu.

Pro úplnost je nutno uzavřít, že rakouské národní právo neumožňuje zápis chráněných označení (původu či zeměpisných) pro výrobky řemeslné, průmyslové ani pro služby. Pro rozlišení výrobků či služeb těchto vlastností pak mohou být použity ochranné známky.^{153 154} Různých rakouských ochranných známek sloužících k označení výrobků či služeb určitých vlastností je opravdu velké množství. Dosud byly užívány známky kolektivní, v některých případech rovněž známky zapsané jako individuální. Vlastník individuální známky může na smluvním základě udělit právo užití známky třetí osobě formou licence (typicky certifikovanému výrobcí nebo poskytovateli služeb).

¹⁵³ jako příklad takové ochranné známky může být uvedena kombinovaná ochranná známka č. známky 191374 HOLZSCHNITZEL GEPRÜFTE QUALITÄT AUS ÖSTERREICH TROCKEN FEIN, která je zapsána pro vlastníka BUNDESWALDBAUERNVERBAND a výrobky v třídě 31

¹⁵⁴ dalším příkladem pro textilní výrobky v třídách 23, 24 a 25 může být kombinovaná známka č. známky 289575 GETZNER FABRIQUÉ EN AUTRICHE ÖSTERREICHISCHER MUSTERBETRIEB GEPRÜFTE QUALITÄT CERTIFIED QUALITY AUSTRIA, jejímž vlastníkem je GETZNER TEXTIL AKTIENGESELLSCHAFT

12.5. VARIA - ZMĚNY RAKOUSKÉHO ZNÁMKOVÉHO PRÁVA VE DRUHÉ POLOVINĚ ROKU 2017

Od 01.09.2017 byl rakouský známkový zákon novelizován velkou novelou celého práva průmyslového vlastnictví - zákonem č. 124/2017 (*124.Bundesgesetz: Änderung des Markenschutzgesetzes 1970, des Patentgesetzes 1970, des Gebrauchsmustergesetzes, des Halbleiterschutzgesetzes, des Museterschutzgesetzes 1990 und des Patentamtgebührengesetzes (NR: GP XXV RV 1656 AB 1678 S. 190. BR: AB 9851 S. 70)*).¹⁵⁵

Ustanovení o kolektivních známkách (*Verbandsmarken*) byla zásadně novelizována a doplněna o ustanovení o certifikačních známkách (*Gewährleistungsmarken*) - zejména v ustanovení § 63a cit.zákona. Toto ustanovení se obsahově neodlišuje od definice a podmínek zápisu certifikační ochranné známky Evropské unie.

Do rakouského národního rejstříku tak mohou být zapisovány od 01.09.2017 rakouské (národní) certifikační známky. Budoucnost ukáže, nakolik bude tato možnost soutěžiteli využívána.

12.6. DÍLČÍ ZÁVĚR KAPITOLY

I v rakouské známkové praxi se dá najít mnoho inspirativního. V Rakousku je silně zakořeněná tradice využívání ochranných známek nejen pro jejich základní účel (distinktivnost), ale rovněž jejich užívání jako “značky kvality” - tzn. de facto poskytování určitých garancí veřejnosti ohledně kvality výrobků známkami označených.

Tato praxe je natolik silná, že existuje množství známek, které jsou užívány pro označení výrobků, nebo dokonce jsou i součástí individuálních ochranných známek - což lze hodnotit jako výraz souhlasu nezávislé osoby s budoucím užitím známky.

Kromě toho se v rakouské praxi užívají kolektivní ochranné známky produkčními seskupeními výrobků (zemědělských výrobků a

---

¹⁵⁵ Zákon byl publikován ve Spolkové sbírce Rakouské republiky dne 01.08.2017

potravin) s chráněným označením původu nebo s chráněným zeměpisným označením.

Je přirozené, že se tak děje zejména v případech těch výrobků, které jsou vyráběny také na jiných místech s obdobným know-how či obdobnými přírodními činiteli (např. klimatickými podmínkami). O tom svědčí některé kolektivní ochranné známky - např. kombinovaná rakouská se slovním prvkem “TIROLER SPECKMEISTER” v porovnání s italskou kombinovanou se slovním prvkem “SÜDTIROL Speck Alto Adige I.G.P. Südtiroler Speck G.G.A.”, kterou uvádím v předchozí kapitole. Dalším příkladem může být kombinovaná známka se slovním prvkem “Steirisches Kürbiskeröl” - např. v porovnání s logem výrobků nesoucích chráněné označení “Štajersko prekmursko bučno olje”, jejichž analýzou (včetně povinného užívání loga výrobků s označením dle specifikace) se zabývám dále v kapitole věnované Slovinsku.

Českým soutěžitelům je možné doporučit větší míru využívání kolektivních ochranných známek, zejména při produkci výrobků s chráněným označením.

13. POLSKO

13.1 OBECNÝ ÚVOD KAPITOLY

Polská národní úprava ochrany průmyslového vlastnictví je obsažena v zákoně o průmyslovém vlastnictví (Ustawa własności przemysłowej, dále také jen “UWP”). V tomto předpisu je v zásadě souhrnně upravena materie průmyslového vlastnictví.

Cit. UWP v čl. 175 výslovně upravuje možnost zápisu (*národních*) *zeměpisných označení* (pol. oznaczenia geograficzne), kterými jsou jak *označení původu* (pol. oznaczenia pochodzenia¹⁵⁶) tak i *okrsková označení* (pol. nazwy regionalne). Dle obsahu však termín okrsková označení odpovídá významově českému termínu zeměpisné označení v užším smyslu.^{157 158}

Polská zeměpisná označení je možné chránit i tehdy, pokud jsou užívány pro výrobky vyrobené ze surovin nebo polotovarů vyrobených ve zvláštní zeměpisné oblasti. Konečně za zeměpisná označení jsou uznány rovněž tradiční názvy za podmínek stanovených UWP.¹⁵⁹

Tato možnost je využitelná pro zápis označení řemeslných a průmyslových výrobků, a to nad rámec existujících evropsko-unijních úprav ochrany chráněných označení zemědělských výrobků a potravin, vín, lihovin a aromatizovaných vinných produktů. Ačkoliv existuje možnost zápisu polských označení, z rešerše polského národního rejstříku zeměpisných označení vyplynulo, že v

---

¹⁵⁶ Označením původu je dle čl. 175 odst. 1 písm. b) označení, které slouží k odlišení výrobků, které: a) pocházejí z určitého místa a b) které má určité zvláštní vlastnosti nebo jinou charakteristiku, kterou lze přičíst zeměpisnému původu, kde byly výrobky připraveny nebo zpracovány.

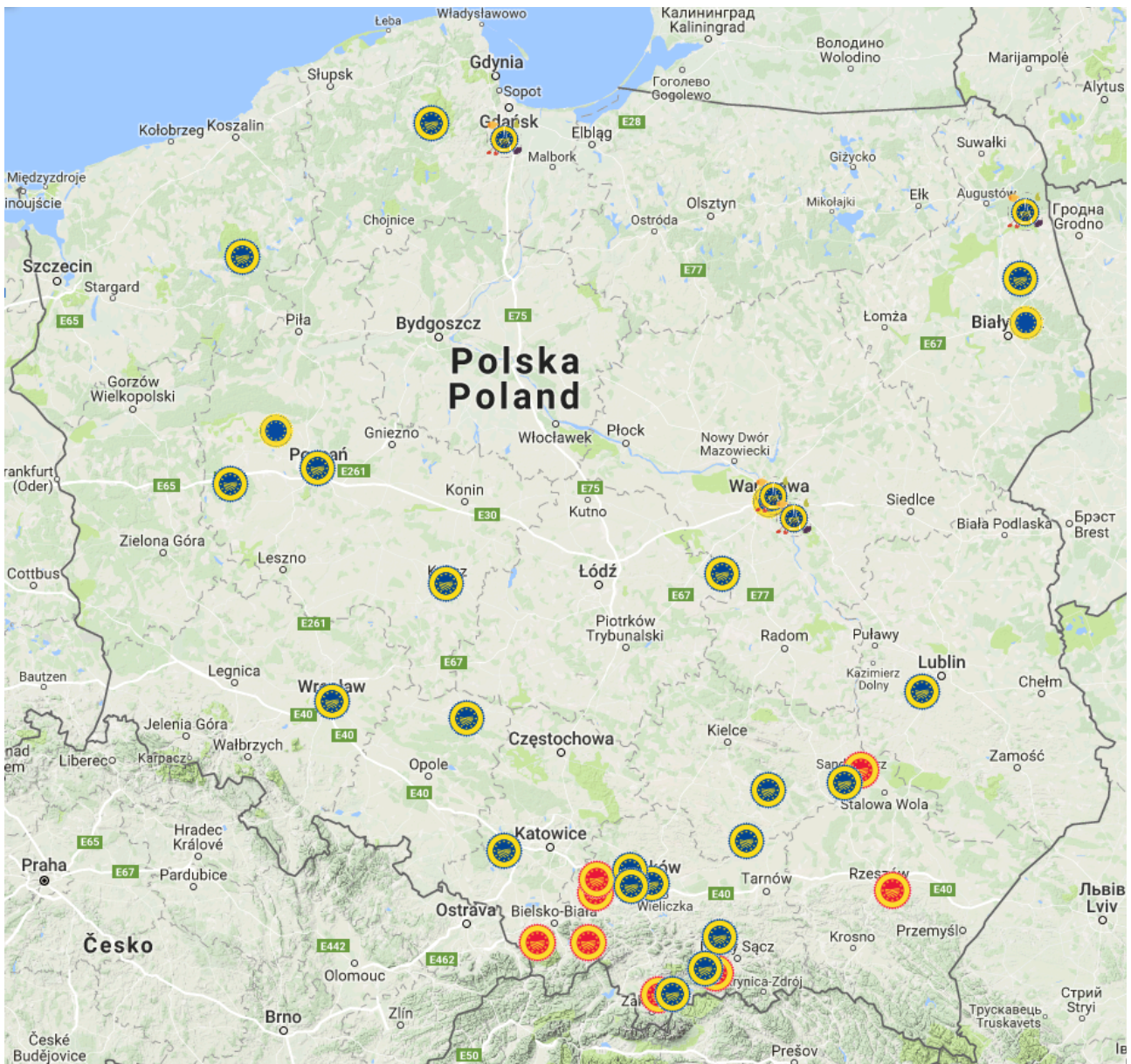
¹⁵⁷ Pozn. autora: Jak je tento termín používán v českém zákoně č. 452/2001 Sb. i v českých jazykových zněních nařízení upravujících ochranu označení původu zemědělských výrobků a potravin a ochranu označení původu vín.

¹⁵⁸ Okrskovým názvem (tj. zeměpisným označením v užším smyslu) se dle čl. 175 ods.1 UWP rozumí: označení sloužící k odlišení zboží, které: a) pochází z určité oblasti a b) má zvláštní vlastnosti, které jsou výlučně nebo převážně ovlivněny zeměpisnými podmínkami zeměpisné oblasti včetně přírodních a lidských faktorů - jejichž příprava nebo zpracování probíhá v této oblasti.

¹⁵⁹ blíže viz. čl. 175 odst. 2 a 3 UWP

době provedení rešerše nebylo zapsáno žádné označení pro průmyslové či řemeslné výrobky. Všechna polská chráněná označení jsou chráněna podle evropsko-unijních předpisů, neboť jde o označení zemědělských výrobků a potravin nebo zeměpisná označení lihovin.¹⁶⁰¹⁶¹

¹⁶⁰ aktuálně 31 polských označení, z toho 28 označení zemědělských výrobků a potravin a 4 označení lihovin

¹⁶¹ Poznámka autora: Mapa zobrazuje výskyt zapsaných polských označení původu a zeměpisná označení, která jsou chráněna v evropsko-unijních systémech. Data získána z evropsko-unijních rejstříků a databází (DOOR, E-Spirit-Drinks). Mapový podklad Google Inc.

Kromě shora uvedeného způsobu ochrany zápisem jsou v Polsku chráněná označení - zeměpisná označení v širším slova smyslu, - také zákonem ze 16.dubna 1993 č. 47 z roku 1993 DzU, zákon o potlačování nekalé soutěže.¹⁶² Rozbor však překračuje cíle této knihy, a proto se této dílčí otázce již dále nevěnuje.

13.2. KOLEKTIVNÍ GARANČNÍ (ZÁRUČNÍ) ZNÁMKY V POLSKU

Kromě toho zákon o průmyslovém vlastnictví (UWP) nad rámec známek individuálních a známek kolektivních¹⁶³ výslovně připouští i zápis známek kolektivních garančních (záručních).¹⁶⁴ Tyto kolektivní garanční (záruční) známky slouží k označení výrobků, které splňují určité vlastnosti a vlastník známky dal souhlas k jejímu použití.

V rejstříku polských ochranných známek u Úřadu patentového Polské republiky je zapsáno několik *kolektivních garančních (záručních) známek* (pol. wspólny znak towarowy gwarancyjny).¹⁶⁵ Několik z nich se týká výrobků s chráněným zeměpisným označením - Polska wodka.

13.2.1. Známky ve vlastnictví STOWARZYSZENIE POLSKA WÓDKA-POLISH VODKA ASSOCIATION.

Vlastníkem některých zapsaných ochranných známek je STOWARZYSZENIE POLSKA WÓDKA-POLISH VODKA ASSOCIATION. Tato právnická osoba sdružuje polské výrobce vodky. V evropsko-unijním systému ochrany zeměpisných označení jsou zapsána 4 polská zeměpisná označení lihovin, a to *Polska Wódka/Polish Wodka, Herbal vodka from the North Podlasie Lowland aromatised with an extract of bison grass/Wódka żółta z Niziny*

---

¹⁶² rozboru ochrany a rozdílů oproti ochraně zápisem se věnuje např. Barańczyk, I. *Ochrona prawna oznaczeń geograficznych*. Warszawa : Difin, 2008. S. 161 a násl.

¹⁶³ čl. 136 UWP

¹⁶⁴ čl. 137 UWP

¹⁶⁵ srov. také Witkowska In Michalak, A. (redaktor). *Prawo własności przemysłowej*. Warszawa : C.H.Beck, 2015. S. 444 a násl.

Północnopodlaskiej aromatyzowana ekstraktem z trawy żubrowej, Polska Wódka/Polish Wodka a Polish Cherry. Existence dvou totožných zapsaných označení *polské vodky* je způsobena klasifikací, která je pro zeměpisná označení lihovin v EU používána. Lihoviny se totiž dělí dle stávajícího nařízení 110/2008 do různých tříd. Jedna z nich je vyhrazena pro lihoviny - vodku (třída 15 - vodka), jiná třída pak pro aromatizovanou vodku (třída 31). Foneticky i vizuálně totožná zeměpisné označení je zapsáno v obou těchto třídách, jde tedy formálně o dvě různá označení.¹⁶⁶

Shora uvedené STOWARZYSZENIE POLSKA WÓDKA-POLISH VODKA ASSOCIATION je vlastníkem polských ochranných známek, které jsou zapsány pro výrobky v třídě (33) vodka (Niceského třídění). Jde celkem o 6 ochranných známek.^{167 168} Všechny tyto známky jsou zapsány jako *kolektivní garanční ochranné známky*. Vlastník známky se snaží pomocí těchto známek rozlišit výrobky svých členů na trhu a současně také garantovat zákazníkům splnění standardů pro výrobu nápoje - polské vodky.

¹⁶⁶ Poznámka autora: Pro úplnost je vhodné dodat, že zeměpisná označení *Polish Cherry* je zapsáno v třídě 31 - likér. Zeměpisné označení *Herbal vodka from the North Podlasie Lowland aromatised with an extract of bison grass/Wódka ziołowa z Niziny Północnopodlaskiej aromatyzowana ekstraktem z trawy żubrowej* je zapsáno v třídě 31 - aromatizovaná vodka.

¹⁶⁷ ve všech případech jde o polské kombinované ochranné známky - č. spisů 407981, 407982, 443837, 455406, 455407 a 455409.

¹⁶⁸ Poznámka autora: Vždy dvě známky jsou fakticky vizuálně stejné, proto jsou zde ze šesti známek graficky znázorněny jen tři.

13.2.2. Kolektivní garanční (záruční) známky ve vlastnictví jiných osob

K označení výrobků z určité oblasti (tedy certifikace m.j. zeměpisného původu) mohou však sloužit i další ochranné známky. V tomto případě se nemusí ani nezbytně nutně jednat o známky kolektivní. Ke stejnému účelu mohou být dle polského práva využity i známky individuální, byť tento přístup není ideální.

U dalších známek pak nemusí být původ v konkrétní oblasti součástí certifikovaných vlastností. Volba záleží na vlastníku známky a obsahu jím vytvořených pravidel užití známky.

Příklady první skupiny mohou být např. kombinované ochranné známky Malopolski SMAK¹⁶⁹ ¹⁷⁰ nebo Q JAKOŚĆ TRADYCJA Q Polska Izba Produktow Regionalnego i Lokalnego,¹⁷¹ případně i známka PC Pewny Cement Stowarzyszenie Producentow Cementu Polish Cement Association.¹⁷² Opačně příkladem známky z druhé skupiny může být OGLADAJ LEGALNE.¹⁷³ Všechny tyto známky uvádí Witkowska jako příklady kolektivních garančních známek, dále uvádí např. také známku ekoland.¹⁷⁴

Podle J. J. Sitko může být příkladem polské kolektivní garanční známky také kombinovaná B 99.¹⁷⁵ ¹⁷⁶

---

¹⁶⁹ známka č. 266279, jejímž vlastníkem je WOJEWÓDZTWO MAŁOPOLSKIE (tedy Malopolské vojvodství - územní samosprávný celek)

¹⁷⁰ podmínky použití kolektivní garanční ochranné známky MAŁOPOLSKI SMAK - Regulamin - jsou dostupné na adrese: <http://bip.malopolska.pl/pobierz/905548.html>

¹⁷¹ známka č. 184480

¹⁷² známka č. 245410

¹⁷³ známka č. 265307

¹⁷⁴ Witkowska In Michalak, A. (red.). *Prawo własności przemysłowej. Komentarz*. Warszawa : C.H.Beck, 2015. S. 445.

¹⁷⁵ Sitko, J.J. In Demendecki, T. - Niewęglowski, A. - Sitko, J.J. - Szczotka, J. - Tylec, G. *Prawo własności przemysłowej*. Warszawa : Wolters Kluwer, 2015. S.773.

¹⁷⁶ známka č. 213265, vlastníků: Polskie Stowarzyszenie na rzecz Badań Technicznych i Atestacji. Znamka zapsána pro služby: (42) Technické testování, zkoušení a kontrola výrobků, dílů a materiálů včetně strojů a továren; technická kontrola výroby; technické kontroly továren; technické certifikáty.

(Známky zde uváděné jako příklady jsou zobrazeny v tabulce níže. Zobrazení známek jsou převzata z údajů v polském známkovém rejstříku, který vede UPRP).

13.2.3. Ochranná známka ŁAČKA ŚLIWOWICA DAJE KRZEPEŃ KRASI LICA

Zvláštním případem je pak označení ŁAČKA ŚLIWOWICA. Toto označení není chráněno jako evropsko-unijní zeměpisné označení, neboť alkohol takto označovaný se tradičně vyrábí s takovými vlastnostmi, že nesplňuje podmínky potravinového práva EU (zejm. lihovinového nařízení č.110/2008). Tento alkohol se totiž tradičně vyrábí se destilací, a to s obsahem 70% ethanolu.

V Polsku je tento stav předmětem opakované kritiky,¹⁷⁷ když si Polsko nevyjednalo výjimku pro alkohol s tímto označením, jakož i snahy výrobců o změnu.¹⁷⁸

V rejstříku ochranných známek existuje zapsaná kombinovaná ochranná známka ŁAČKA ŚLIWOWICA DAJE KRZEPEŃ KRASI

¹⁷⁷ srov. např. Zalewski, D. Łącka śliwowica nie może być chroniona w Unii Europejskiej. In *Wyborcza.pl*, 24.02.2005, dostupné on-line na adrese wyborcza.pl [cit.dne 31.07.2017]

¹⁷⁸ k tomu více např. Michalik, A. Daje krzepę, krasi lica, ale wciąż nielegalnie. Minister Jurgiel da szansę łąckiej śliwowicy? In *Sadeczanin*, 23.05.2016, dostupné on-line na adrese www.sadeczanin.info [cit.dne 31.07.2017]

LICA,¹⁷⁹ která je zapsána pro vlastníka STOWARZYSZENIE ŁACKA DROGA OWOCOWA. Tato známka je zapsána jako kolektivní garanční známka.

Pro užití známky výrobci byly vydány jejím vlastníkem obecné podmínky (Regulamin).¹⁸⁰ Tyto podmínky m.j. upravují jak “grafický manuál užití”, tak i způsoby výroby destilátu, požadavky na vstupní suroviny a v neposlední řadě také podmínku registrace uživatele ochranné známky u Kapituly (správce známky). Výrobci musí mít sídlo v územním celku Lacko (gmina Lacko). Členy Kapituly jmenuje a odvolává vlastník známky a starosta územního celku Lacko (wojt gminy Lacko). Kapitula známky je kontrolním orgánem, který povoluje užití známky a kontroluje splnění podmínky užívání kolektivní garanční známky. Při své činnosti se řídí schválenými podmínkami (Regulamin Kapituly Znaků).

13.3. VARIA A DÍLČÍ ZÁVĚR KAPITOLY

Na základě shora uvedeného je zřejmé, že v Polsku kolektivní garanční známky mohou plnit obdobnou funkci, jako plní v jiných státech chráněná označení. Ze srovnání obsahu rejstříků polského Úřadu patentového PR je zřejmé, že výrobci spíše volí institut kolektivní garanční známky než usilují o zápis chráněného označení. Tento závěr však není úplný. Formulačně přesněji - kolektivní garanční známky mohou být zapsány i v takovém znění a pro takové výrobky, pro které nelze dosáhnout ochrany evropsko-unijní cestou,

---

¹⁷⁹ č.známky 244146, priorita od 18.01.2011, publikace přihlášky ve věstníku 26.04.2011, publikace zápisu 31.07.2011

¹⁸⁰ jsou dostupné na této adrese: <http://www.ldo.pl/sliwowica.pdf> [cit.dne 31.07.2017]

at' již z důvodu přísných požadavků potravinářského práva nebo z důvodu přísného odvětvového rozdělení a dalších formálních požadavků na zápis chráněného označení.

Polská kolektivní garanční známka umožňuje flexibilní zápis pro celý rozsah výrobků a/nebo služeb dle niceské klasifikace. Přihlašovatel přitom není věcně omezen v jejich uvedení v přihlášce známky,¹⁸¹ zatímco u žádosti o zápis chráněného označení je pojmově omezen výrobky, pro které se označení stalo známé ve spojení s jeho vlastnostmi a zeměpisným územím jeho původu.

Dále je možné takovou ochrannou známku rovněž přihlásit i pro takové výrobky, pro které není možná evropsko-unijní ochrana chráněným označením (o.p./z.o.) - např. minerální vody. U chráněných označení je vždy významná specifikace výrobku, která omezuje fakticky možnost jeho užití pro výrobky v ní uvedené. Pravidelně jsou tak zapsána označení druhově velmi úzká.¹⁸²

Kromě toho, takto národně zapsaná známka může být podkladem pro žádost o mezinárodní zápis známky. Mezinárodní zápis přitom

---

¹⁸¹ např. kombinovaná kolektivní garanční známka SMAK MAŁOPOLSKI je zapsána pro mnohé výrobky v třídách 5, 29, 30, 31, 32 a 33. Konkrétně pro tyto výrobky (5) čaj s bylinkami pro lékařské účely, léčivé byliny, byliny na kouření pro lékařské účely; (29) maso, ryby, drůbež, zvěřina, masné výrobky, drůbež, zvěřina, uzeniny, vnitřnosti, masové výtažky, výtažky z ovoce, ovocné výtažky, konzervované, sušené a vařené ovoce a zelenina, výrobky z ovoce a zeleniny, želé, džemy, džem, ovoce, vejce, mléko, mléčné výrobky, sýr, oleje a tuky, upravené houby, nakládané houby, sušené houby, ořechy zpracované, arašídy připravené, kokosový olej, upravené byliny zahradní, polévkové, houbová polévka, polévky zelenina, vývary, polévky, přísady pro přípravu polévek; (30) infuze, jiné než pro lékařské účely; mouka a obilné výrobky, těstoviny, chléb, pečivo a cukrářské výrobky, pečivo, dorty, sušenky a jiné pekařské výrobky, zmrzliny, šorbety; včelařství a med, melasa, sirupy, droždí, prášek do pečiva, sůl, hořčice, majonéza, ocet, omáčky, hotová omáčky s obsahem koření, koření, čokoláda a ostatní kakaové obsahující potravinové přípravky, přírodní gumy a gely jako potraviny; (31) čerstvé houby, podhoubí, zemědělské výrobky, zahradnické a lesnické výrobky a obilí nezahrnuté do jiných tříd, seno, živá zvířata, čerstvé ovoce a zelenina, semena, přírodní rostliny a květiny, krmiva pro zvířata, slad, zemědělské produkty takových jako éterické oleje, vlny, proutí, len drcený, čerstvé zahradní byliny; (32) piva, minerální vody, šumivé nápoje a jiné nealkoholické nápoje, ovocné nápoje a ovocné šťávy, sirupy a jiné přípravky k zhotovování nápojů, nápoje vyrobené z rostlinných výtažků; (33) alkoholické nápoje, likéry, medoviny, vína, víno z matolinové pálenky, svařené víno, brandy, gruszeczniki, mošty, třešňovice, Kirsz, likéry, výtažky z ovoce s alkoholem, alkoholické nápoje obsahující ovoce, aperitivy, koktejly

¹⁸² z polských chráněných označení v evropsko-unijním rejstříku např. označení Krupnioki śląskie, Jabłka łąckie, Karp zatorski, Obwarzanek krakowski, Kielbasa lisecka, Wiśnia nadwiślanka, Rogal świętomarciński, Wielkopolski ser smażony, Oscypek a další uvedené v databázi DOOR (dostupné na adrese: <http://ec.europa.eu/agriculture/quality/door/list.html>) [vše citováno ke dni 31.07.2017]

může poskytnout ochranu ve velkém množství smluvních států Madridské dohody o mezinárodním zápisu známek a Protokolu k ní.

Konečně všeobecně vlastníkem známky může být nejen sdružení (asociace) jako právnická osoba, ale (nejen u) kolektivních známek se připouští vlastnictví jiné právnické osoby, kterou může být vlastníkem i samosprávný územní celek, který tak může podpořit nejen produkci v regionu, ale také podpořit celkovou propagaci výrobků z regionu. Což může mít i pozitivní sociální dopady.

V neposlední řadě je nutno také uvést, že kolektivní garanční (záruční) známka může být přihlášena jako známka slovní, kombinovaná, grafická atd., čehož přihlašovatelé využívají - ve všech shora dokumentovaných příkladech volili známky kombinované - patrně pro jejich rozlišovací způsobilost.

Právní úprava kolektivních (záručních) známek a ostatně i dokumentovaná praxe jejich využívání svědčí o tom, že v polská společnost považuje samoregulaci (v odvětví) za významnou a užívání kolektivních garančních (záručních) známek tento závěr dokládá. Národní právní úprava certifikační známky absentuje, avšak kolektivní garanční (záruční) známka tuto možnost do jisté míry fakticky nahrazuje.

Na vše shora uvedené byly nalezeny konkrétní příklady, které byly dokumentovány v této kapitole. Inspirativní pro českou praxi může být využití kolektivních známek, byť současný český zákon nezná zvláštní podtyp “kolektivní záruční známky”. Vhodnou formulací podmínek užití kolektivní známky lze tohoto cíle relativně snadnou dosáhnout.

14. SLOVENSKO

14.1 OBECNÝ ÚVOD KAPITOLY A NÁRODNÍ OCHRANA OZNAČENÍ PŮVODU A ZEMĚPISNÝCH OZNAČENÍ NA SLOVENSKU

Slovenský zákon č. 506/2009 Z.z. dosud certifikační (ani garanční) ochranné známky neupravuje.¹⁸³ Stejně jako v českém zákoně jsou upraveny pouze známky individuální a kolektivní.

Ochrana označení původu a zeměpisných označení je na Slovensku upravena v zákoně č. 469/2003 Z.z. *o označeniach pôvodu výrobkov a zeměpisných označeniach výrobkov a o zmene a doplnení niektorých zákonov* ve znění pozdějších předpisů. Chráněná označení se zapisují do rejstříku, který vede Úrad priemyselného vlastníctva. Ochranu označením původu a zeměpisných označení služeb je teoreticky možné poskytnout podle práva nekalé soutěže (zákon č. 513/1991 Sb., Obchodný zákonník).

Zákon upravuje pouze označení (původu i zeměpisná o.) výrobků. Protože výrobkem je podle § 2 písm. e) jakákoliv movitá věc vyrobená, vytěžená nebo jinak získaná bez ohledu na stupeň jejího zpracování, která je určena spotřebiteli”, označení služeb nejsou dovolena. Pro chráněná označení (zeměpisná či původu) není zavedena zákonem žádná úřední značka ani logo.

Ve slovenském rejstříku označení původu a zeměpisných označení¹⁸⁴ je zapsáno 20 chráněných označení, z nichž některé jsou označení mající původ ve Slovenské republice, menšinu (4) tvoří označení mající původ v České republice.¹⁸⁵ Z hlediska věcných kritérií jsou ze slovenských označení zapsána 2 označení původu vín,¹⁸⁶ 1 označení

---

¹⁸³ shodně Svejkovský, V. In Zdvihalová, M. a kolektiv. *Rozlišovací způsobilost ochranných známek. Individuální, kolektivní a certifikační známky*. Praha : Metropolitan University Prague Press, 2016. S. 156.

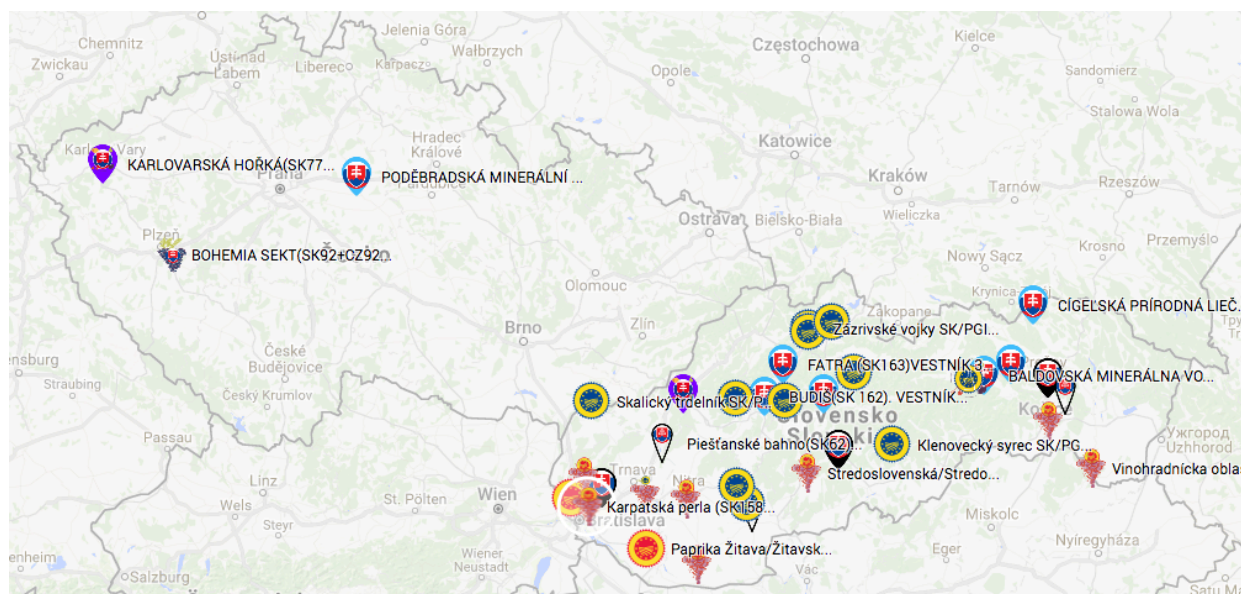
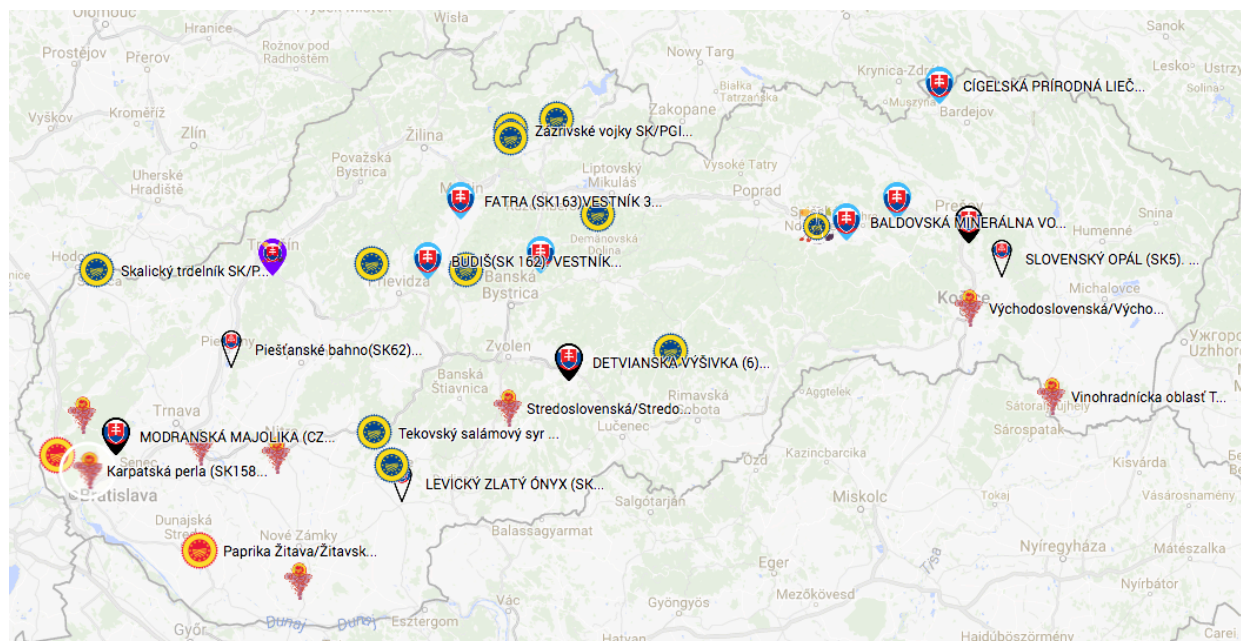
¹⁸⁴ databáze údajů z rejstříku je dostupná na internetových stránkách ÚPV na adrese: <http://www.upv.sk/?zoznam-zapisanych-a-chranenych-oznaceni-povodu-a-zemepisnych-oznaceni-do-registra-uradu-priemyselneho-vlastnictva-slovenskej-republiky>

¹⁸⁵ jde o označení Poděbradská minerální voda (č.zápisu 20), Karlovarská hořká (č.zápisu 77), Bohemia sekt (č.zápisu 92), Bohemia sekt rosé (č.zápisu 93)

¹⁸⁶ Tokajské víno ze slovenskej oblasti (č.zápisu 45, Karpatská perla (č.zápisu 158)

původu lihovin,¹⁸⁷ 3 označení původu přírodních surovin a produktů,¹⁸⁸ 7 označení původu minerálních vod¹⁸⁹ a konečně 3 označení řemeslných výrobků.^{190 191}

¹⁸⁷ Trenčianska borovička „JUNIPERUS“ (č. zápisu 46)

¹⁸⁸ Piešťanské bahno (č. zápisu 62), Levický zlatý ónyx (č. zápisu 4), Slovenský opál (č. zápisu 5)

¹⁸⁹ Baldovská minerální voda (č. zápisu 132), Lipovská minerální voda (č. zápisu 133), Cígeľská minerální voda (č. zápisu 134), Budiš (č. zápisu 162), Fatra (č. zápisu 163), Korytnica (č. zápisu 166), Korytnická (č. zápisu 167)

¹⁹⁰ Modranská majolika (č. zápisu 91), Sol'nobanská čipka (č. zápisu 3) a Detsvianska výšivka (č. zápisu 6)

¹⁹¹ Poznámka autora: Výše uvedené mapy zobrazují slovenská chráněná označení (ochrana dle evropsko-unijních systémů), doplňkově také česká a na Slovensku národně chráněná označení. Zdroj dat: Evropsko-unijní rejstříky a databáze chráněných označení (DOOR, E-Bacchus, E-Spirit-Drinks). Umístění do mapy - autor. Mapový podklad: Google Inc.

14.2. UŽÍVÁNÍ OCHRANNÝCH ZNÁMEK K OZNAČENÍ VÝROBKŮ SE ZVLÁŠTNÍMI VLASTNOSTMI NA SLOVENSKU

Rovněž na Slovenskou jsou ovšem některé běžné ochranné známky využívány jako de facto známky certifikační. Příkladů není mnoho. Jsou mezi nimi známky z oblasti potravinářství. Vlastníkem dále uvedených známek je Slovenská republika.

14.2.1. Známky “SK SLOVAKIA QUALITY FOOD ZNAČKA KVALITY”

V roce 2014 podal přihlašovatel - Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky, - přihlášky dvou kombinovaných ochranných známek SK SLOVAKIA QUALITY FOOD ZNAČKA KVALITY.¹⁹² Obě známky jsou mimo jiné zapsány pro služby v třídě 42 - hodnocení a posuzování kvality potravinových výrobků, kontroly kvality. Obě známky jsou zapsány jako individuální a z obsahu rejstříku vyplývá, že nebyla zapsána žádná licenční smlouva. *(Vyobrazení známek převzato z databáze obsahující údaje ze slovenského rejstříku ochranných známek (ÚPV SR)).*

Vlastník známky uveřejnil na zvláštních internetových stránkách na adrese: www.znackakvality.sk pravidla užití známek.¹⁹³ Z těchto pravidel plyne, že systém užívání je založen na prostých souhlasech vlastníka s užíváním.

¹⁹² Jde o známky č. známek 238989 a 238990, obě jsou zapsány pro služby v třídách 35, 38, 41 a 42. Obě jsou platnými slovenskými (národními) ochrannými známkami.

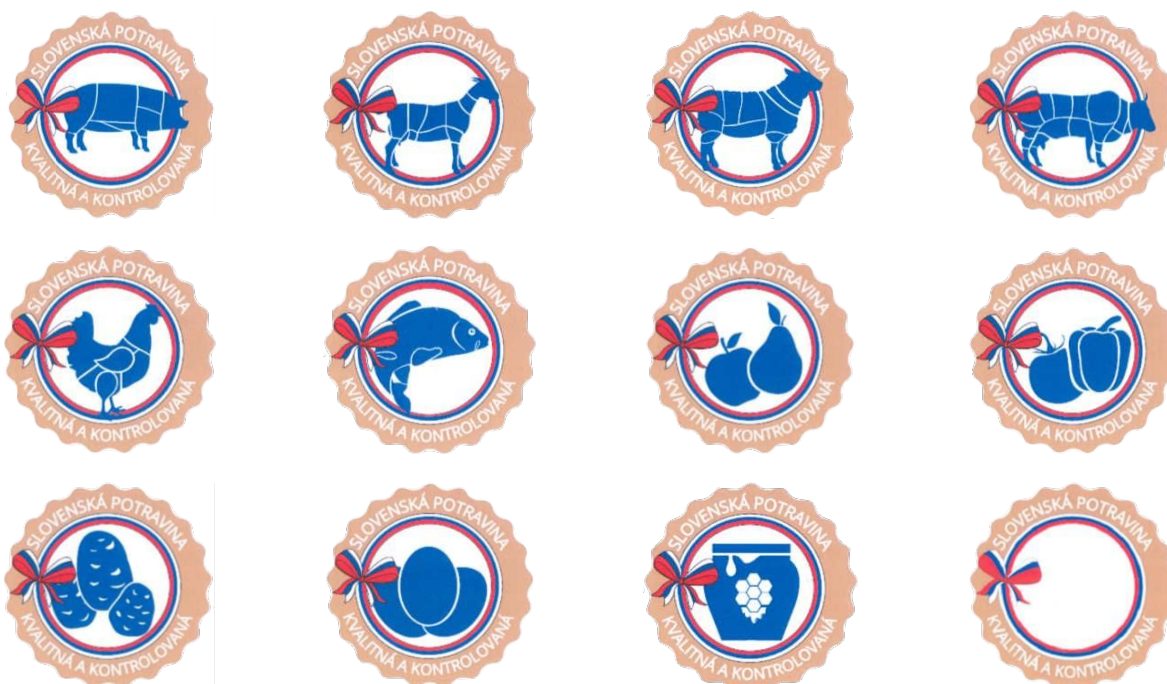
¹⁹³ jsou nazvány Zásady posudzovania a udeľovania Značky kvality SK na poľnohospodárske produkty a potraviny

14.2.2. Logo “Slovenská potravina” a ochranné známky jej chránící

Nejviditelnějšími příklady ochranných známek plnicích de facto certifikační funkci jsou ochranné známky, které se dají souhrnně nazvat “logo slovenská potravina”. Jde o celkem 12 zapsaných ochranných známek (čísla zápisů 241847 - 241858), jejichž vlastníkem je Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky.¹⁹⁴

Tyto známky byly přihlášeny v roce 2015 a zapsány do rejstříku byly k 1.4.2016.¹⁹⁵

Dne 23.06.2015 byly ve *Vestníku ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky* uveřejněny *Zásady používania loga “Slovenská potravina” na označovanie vybraných jednozložkových poľnohospodárskych*

¹⁹⁴ Pozn.autora: Toto ministerstvo je rovněž vlastníkem kombinovaných ochranných známek č. 238989 a 238990 (obě se slovním prvkem SK SLOVAKIA QUALITY FOOD ZNAČKA KVALITY)

¹⁹⁵ všechny tyto známky jsou zapsány pro služby v třídách 35, 38, 41 a 42. Pro další výrobky v jiných třídách jsou pak zapsány známky takto: 1) pro výrobky z třídy 29 jsou zapsány známky 241847, 241848, 241849, 241850, 241851 a 241856; 2) pro výrobky z třídy 30 je zapsána známky 241857; 3) pro výrobky z třídy 31 jsou zapsány známky 241853, 241854 a 241855.

*produktov a potravín s podielom 100% suroviny zo Slovenska.*¹⁹⁶ Z obsahu těchto zásad (vč. příloh) vyplývá, že logem “slovenská potravina” jsou míněny právě zapsané ochranné známky, resp. přinejmenším první z nich (241848).

Podle obsahu Zásad může být “logo” - tedy ochranná známka, - použité uživatelem tehdy, pokud dodrží Zásady. Uživatelem může být pouze provozovatel potravinářského závodu. Označovány mohou být pouze jednosložkové zemědělské produkty a potraviny s podílem 100% suroviny ze Slovenské republiky.

Známka musí být používána výhradně podle grafického manuálu, který je přílohou zásad. Uživatel může používat známku nejen na svém výrobku, ale také na svých propagačních materiálech a na svých internetových stránkách. Je povinností uživatele používat logo tak, aby nebylo zneváženo. Jakékoliv jiné znaky, hesla či symboly mohou být užívány, avšak musí být dodrženy ochranné zóny loga (dle grafického manuálu).

Z hlediska užití příslušné známky lze uzavřít, že uživatel je povinen užít vždy tu známku, která náleží výrobku podle druhu potraviny. Jde tedy o konkrétní známku ze známek č. 241847 - 241857.¹⁹⁷

Z hlediska práva na užití ze Zásad nevyplývá nutnost uzavření licenční smlouvy na užití známky. Pokud by byla licenční smlouva uzavírána, musela by být uzavřena písemně, a to dle právní úpravy obsažené v zákoně č. 513/1991 Zb., Obchodního zákonníku.

I užití 11 shora uvedených ochranných známek je v jiném režimu - veřejného nevýlučného užívacího práva, neboť 11 ze známek - označení “slovenská potravina” jsou současně obsaženy i v zákoně č. 152/1995 Z.z., o potravinách¹⁹⁸ a ve vyhlášce ministerstva

---

¹⁹⁶ dostupné on-line na adrese: https://www.google.cz/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&cad=rja&uact=8&ved=0ahUKEwjz39zE-fHVAhVDA1AKHbTRAYMQFggpMAA&url=http%3A%2F%2Fwww.mpsr.sk%2Fdownload.php%3FbulID%3D423&usg=AFQjCNFLLO6Mv89q_20q-h6FB1cKasm3nA

¹⁹⁷ Pozn.autora: Známkou č. 241858 není uvedena v Zásadách, a proto se na ni podmínky užití nevztahují. Tato známka má však spíše blokační charakter a umožňuje vlastníku známky budoucí rozvoj “loga”.

¹⁹⁸ označování dobrovolnými údaji je obsaženo v ustanovení § 9b cit. zákona

podohospodárstva a rozvoja vidieka č. 163/2014 Z.z. o podmienkach používania dobrovoľného označovania poľnohospodárskych produktov a potravín na účely informovania spotrebiteľa.

Tato vyhláška obsahuje úpravu niekoľkých dobrovoľných označení potravín, a to jak pro označení slovní, tak i pro označení grafická - prostřednictvím mapy nebo jiného symbolu. Výslovně jsou pak normována označení “Slovenský poľnohospodársky produkt”, “Slovenská potravina”, “Vyrobené na Slovensku”, “Regionálny poľnohospodársky produkt z ...”, “Regionálna potravina”, “Farmársky poľnohospodársky produkt” a “Farmárska potravina”.

Ve vztahu k subjektivnímu užívacímu právu na používání označení “slovenská potravina” lze dovést existující nesoulad mezi právem na užití označení “slovenská potravina” dle vyhlášky a právem na užití známky obsahující slova “slovenská potravina - kvalitná a kontrolovaná” dle shora uvedených Zásad. Zatímco dle vyhlášky nevýlučné užívací právo přísluší každému výrobcí, který při výrobě výrobku dodrží současně a) 75% surovin a přísad pochází z území Slovenska a b) všechny fáze výrobního procesu se uskutečňují na Slovensku, podle Zásad je podmínkou užití označení loga 100% suroviny ze Slovenska. Z toho lze uzavřít následující: Každý, kdo splní produkční podmínky stanovené vyhláškou, může použít slovní označení “Slovenská potravina”. Pokud však chce užívat i logo chráněné známkoprávně, musí splnit přísnější podmínky, které jsou stanovené v Zásadách.

Na konec lze uzavřít, že situace uživatele v případném sporu s vlastníkem známky o (ne)oprávněné užívání bude obdobně slabá, jako je tomu v případě uživatele a české ochranné známky *Česká potravina*.

Pokud jde o nepovinná označení “Regionálna potravina z ...”, pak vyhláška č. 163/2014 Z.z. v ustanovení § 4 vyžaduje, aby byla použita základní složka z regionu a současně se při výrobě používaly metody a postupy charakteristické pro daný region. Výrobky s

označením “Regionálna potravina z ...” i s označením “Regionálny poľnohospodársky produkt z ...” se musí vyrábět tradičním výrobním procesem anebo z tradičních surovin nebo musí mít tradiční složení typické pro daný region. Používání těchto tradičních výrobních procesů/tradičních surovin/tradičního složení musí být na trhu na Slovensku prokázané po dobu nejméně 30 let. Lze tedy uzavřít, že podmínky pro obě označení se blíží materiálně podmínkách pro označení Zaručená tradiční specialita (ZTS) podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1151/2012.

Pro tato označení (logo) není na Slovensku dosud zapsána zvláštní ochranná známka.

14.3. DÍLČÍ ZÁVĚR KAPITOLY

Slovenská praxe je velmi podobná české praxi v tom, že stát je významným vlastníkem některých ochranných známek, které jsou současně považována za “loga”, přičemž pokud jde o logo “Slovenská potravina”, je rovněž upraveno veřejnoprávně. Fakticky tak existuje hybridní režim, který je charakteristický tím, že veřejné nevýlučné subjektivní právo k užití loga vzniká na základě splnění požadavků a podmínek veřejnoprávních, namísto známkoprávní licence nebo jiného soukromoprávního titulu.

Taková právní úprava a i praxe vedou k závěru, že je posílena garanční a kontrolní role státu - namísto samoregulace v případě využívání kolektivních (záručních) známek (např. v Polsku, Rakousku či Itálii) nebo certifikace prováděná třetími osobami, nezávislymi na státu (např. Rakousko či Slovinsko). Slovenská praxe je ovšem na druhou stranu podobná slovinské právní úpravě (a tamní praxi) akcentem na označování - ve Slovinsku však existuje “ucelený systém jakosti výrobků”, do něhož jsou zahrnuta vedle označení původu a zeměpisná označení i jiné kategorie veřejnoprávně regulované (k tomu srov. kapitolu věnovanou Slovinsku dále v této knize).

I když na Slovensku existuje dlouholetá právní ochrana označení původu a zeměpisných označení (již do dob československé právní úpravy) a úprava a praxe užívání “značek jakosti” objektivně existuje, dosud nedošlo v právní úpravě k jejich zastřešení do obecného systému, jako je tomu v případě právní úpravy v Republice Slovinsko (k tomu srov. samostatnou kapitolu dále).

Praxe využívání individuálních ochranných známek jako “značek jakosti” je tak při závěrech rozhodnutí Soudního dvora [C-689/15 \(W. F. Gözze Frottierweberei GmbH, Wolfgang Gözze v. Verein Bremer Baumwollbörse\)](#) stejně riziková, jako praxe česká. Slovenský zákonodárce by mohl na tuto praxi reagovat přijetím právní úpravy certifikační známky do národního zákona. K tomu však dosud nedošlo. Slovenští autoři již v minulosti upozorňovali na dřívější rozsudky Soudního dvora, u nichž soud akcentoval nutnost zachování základní funkce ochranné známky ve vztahu k výkladu pojmu “skutečné užívání”.¹⁹⁹ Na akcent různých funkcí ochranných známek v rozhodnutích Soudního dvora upozorňuje také Bačárová.²⁰⁰ Dá se uzavřít, že Soudní dvůr v rozhodnutí [C-689/15 \(W. F. Gözze Frottierweberei GmbH, Wolfgang Gözze v. Verein Bremer Baumwollbörse\)](#) navazuje na svá dřívější rozhodnutí.

Konečně by bylo možné využít pro označování výrobků se zvláštními vlastnostmi i institut kolektivní ochranné známky, u které se dá vhodnou volbou podmínek dosáhnout de facto samoregulace - obdobně jako je tomu např. v Polsku.

---

¹⁹⁹ blíže viz. Maruniaková, I. - Klinka, T. - Mindriaková, L. - Mikuličová, J. *Komentár k zákonu o ochranných známkách*. Banská Bystrica : Úrad priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky, 2012. S. 140-143.

²⁰⁰ Bačárová, R. Používanie zhodných alebo podobných označení v reklame z hľadiska súťažného práva (1.časť). In *Duševné vlastníctvo*, 2015, 3. S.17.

15. MAĎARSKO

15.1. OBECNÝ ÚVOD KAPITOLY

Také Maďarsko patří mezi země s velkou tradicí ochrany chráněných označení, a to především označení původu.

Podle dřívější právní úpravy byla označení původu vyhlášována individuálními právními předpisy.²⁰¹

V současné době v Maďarsku upravuje ochranu ochranných známek a ochranu označení původu/zeměpisných označení zákonný článek č. XI z roku 1997 o ochraně ochranných známek a zeměpisných označení.²⁰²

Úprava označení původu a zeměpisných označení je obsažena v části VII. Kapitola XVI upravuje předmět ochrany, vznik práv, práva uživatelů a zánik ochrany (čl. 103-111), kapitola XVII pak upravuje procesní pravidla (zápisná, zrušení a návrhy, inspekce ve vztahu k označení lihovin) (čl. 112 - 116). Část VIII konečně upravuje pravidla týkající se evropsko-unijní ochrany a mezinárodního zápisu označení původu (čl. 116/A - 116/K).

Označením původu je *“zeměpisný název regionu, místa nebo ve výjimečných případech země, který slouží k označení, odkud pochází výrobek zvláštní jakost, pověst nebo jiné vlastnosti, které jsou dány výlučně nebo podstatně zeměpisným prostředím, zahrnujícím přírodní a lidské faktory, a jejichž produkce, zpracování a příprava probíhá ve vymezené zeměpisné oblasti.”* (čl. 103 odst. 3 cit. zák. článku). Na rozdíl od evropsko-unijních úprav (či mnoha jiných národních úprav - např. české), může být i pro označení původu splněna podmínka pomocí zvláštní pověsti výrobku, která je dána jeho zeměpisným původem. Důležité je kompletní zpracování výrobku v dané zeměpisné oblasti.

---

²⁰¹ šlo o vyhlášky např. č. 3/1967 O.T. a certifikáty udělované příslušnými resortními ministerstvy (pro označení řemeslných a průmyslových výrobků), vyhlášku č. 2 ze dne 27.11.1959 ministerstva zemědělství a výživy (a následné certifikace ministerstva zahraničního obchodu) - pro označení TOKAJ a všechna další maďarská označení původu vín; dále také nařízení Rady ministrů č. 27/1981, nařízení Rady ministrů č. 136/1989

²⁰² úplné znění k 03.03.2014, dostupné v neoficiálním překladu do anglického jazyka na stránkách Světové organizace duševního vlastnictví na adrese: http://www.wipo.int/wipolex/en/text.jsp?file_id=330915

Zeměpisným označením pak je *“zeměpisný název regionu, místa nebo ve výjimečných případech země, který slouží k označení, odkud pochází výrobek zvláštní jakost, pověst nebo jiné vlastnosti, které jsou dány především tímto zeměpisnému původu, a jejichž produkce, zpracování nebo příprava který se koná ve vymezené zeměpisné oblasti.”* (čl. 103 odst. 2 cit. zák. článku). Rozdíl mezi definicemi označení tedy spočívá hlavně v požadavku na vazbu produkčních fází na region (u OP všechny, u ZO postačí jedna), dále pak v síle vazby na zeměpisné podmínky (u OP výhradně nebo podstatně, u ZO především původem).

Označení neslovní (např. mapy či symboly) nejsou připuštěna. Zápis označení služeb zřejmě není možný.

Označení původu a zeměpisné označení se v Maďarsku zapisuje do rejstříku, o zápis se žádá na maďarském Národním úřadu duševního vlastnictví (Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala, dále také jen “STNH”). Podat žádost může právnická osoba, fyzická osoba nebo společenství osob (bez právní osobnosti společenství), pokud připravuje, zpracovává nebo vyrábí výrobky v dané zeměpisné oblasti a již pro ně používá označení přihlášené. V případě zápisu označení pak platí, že uživateli právo náleží každému, kdo v dané zeměpisné oblasti připravuje, zpracovává nebo vyrábí výrobky, pro které je označení zapsáno.

15.2. MAĎARSKÁ OZNAČENÍ PŮVODU A ZEMĚPISNÁ OZNAČENÍ (NÁRODNÍ REJSTŘÍK)

V rejstříku označení původu a zeměpisných označení, který vede maďarský STNH, je zapsáno několik desítek chráněných označení. Většina z nich je pro označení chráněná aktuálně podle evropsko-unijních systémů.

Pro řemeslné a průmyslové výrobky jsou zapsaná označení chráněna národní cestou, popřípadě cestou mezinárodní ochrany podle Lisabonské dohody.

V Maďarsku jsou zapsána tato označení řemeslných a průmyslových výrobků: HÖVEJ (maďarské zeměpisné označení pro (26)²⁰³ krajky), SZENTGOTTHÁRD (maďarské označení původu pro (8) čepele mečů a kosy), HEREND (maďarské označení původu pro (21) Porcelánové zboží (např. jídelní servisy, výrobky pro vaření a ozdobné předměty), BONYHÁD (maďarské označení původu pro (21) smaltované hrnce), BUDAFOK (maďarské označení původu pro (21) smaltované hrnce), HALAS / KISKUNHALAS (maďarské označení původu pro (26) ručně vyrobené krajky, krajkové límce a krajkové pokrývky), HOLLÓHÁZA (maďarské označení původu pro (21) porcelán), GÉRCE (maďarské označení původu pro (1) algináty a pro (5) sůl kyseliny alginové) a PARÁD (maďarské označení původu pro (1) Kamenec železnatý a pro (5) sůl pro léčebné lázně a lékařské účely).

Ostatní maďarská označení, která jsou zapsána v maďarském rejstříku, jsou označení zapsaná pro lihoviny a zemědělské výrobky a potraviny. Většina z maďarských zapsaných označení původu je současně chráněná jako evropsko-unijní zeměpisná označení lihovin.

Pro lihoviny jsou v maďarském rejstříku označení původu a zeměpisných označení zapsána označení původu: ÚJFEHÉRTÓ, Békés, GÖNC, KECSKEMÉT, SZABOLCS, SZATMÁR, SZATMÁR a KECSKEMÉT. U všech těchto označení původu byla nejen poskytnuta maďarská ochrana označení původu, ale také ochrana fakticky totožných označení prostřednictvím zeměpisných označení EU. Zvláštností jsou dva páry stejně znějících maďarských označení původu, které jsou však skutečně zapsány pod různými čísly přihlášek a čísla zápisů pro různé držitele.²⁰⁴

Pro lihoviny jsou dále v maďarském rejstříku zapsána tato označení: GÖCSEJ, Pannonhalma, Nagykunsági Szilvapálinka, Nagykunsági

---

²⁰³ maďarskou zvláštností je používání Niceského třídění i v rejstříku označení původu a zeměpisných označení

²⁰⁴ Jde o označení SZATMÁR - č. přihlášky G9700019 a číslo zápisu 19 (zapsáno pro Ovoce na bázi alkoholu, pálinka, likéry.) resp. č.přihlášky G9700034 a číslo zápisu 31 (zapsáno pro švestkovou pálenku); dále o označení KECSKEMÉT - č.přihlášky G9700017 a číslo zápisu 17 resp. č. přihlášky G9800001 a číslo zápisu 31 (obě označení zapsána pro meruňkovici)

Birspálinka, u kterých již byla poskytnuta maďarská národní ochrana označení původu. Přitom u označení Pannonhalma, Nagykursági Szilvapálinka, Nagykursági Birspálinka je současně vedeno řízení o poskytnutí evropsko-unijní ochrany zeměpisných označení.

Pro úplnost je třeba doplnit, že evropsko-unijními zeměpisnými označeními lihovin jsou také Pálinka a Törkölypálinka, která jsou uvedena v databázi E-Spirit-Drinks, avšak v maďarském rejstříku uvedena nejsou.

Konečně v národním řízení je zeměpisné označení Vasi vadkörte pálinka.²⁰⁵

Z rejstříku také vyplývá, že byla v minulosti přihlášena tři označení původu lihovin, u kterých byla přihláška zamítnuta. Šlo o označení BEREG,²⁰⁶ Tokaj²⁰⁷ a Tokaj.²⁰⁸ Poslední dvě je nutno nezaměňovat s evropsko-unijně chráněným označením původu TOKAJ pro (tokajská) vína.

Ve vztahu k chráněným označením zemědělských výrobků a potravin se dá na základě rešerší maďarského rejstříku a databáze DOOR konstatovat, že maďarská označení těchto výrobků byla do národního rejstříku zapisována před vstupem Maďarska do EU. Označení přihlášená po vstupu do EU již nejsou do národního rejstříku zapisována.

V maďarském rejstříku jsou pro výrobky spadající mezi zemědělské výrobky a potraviny zapsána označení CSABA, GYULA, Budapest, Szeged, KALOCSA, SZEGED, KALOCSA, GÖNC, MAKÓ, Szőreg a Hajdúság. Současně je z rejstříku patrné, že označení původu Zalaszentgrót²⁰⁹ byla poskytnuta národní ochrana, která však skončila 31.10.2004. Z rejstříku je také patrné, že národní přihlášky

---

²⁰⁵ č.přihlášky G1800001

²⁰⁶ č. přihlášky G9700035, pro ovocné destiláty

²⁰⁷ č. přihlášky G0000002, pro brandy

²⁰⁸ č. přihlášky G0000003, pro matolinovici z (tokajského) Aszú

²⁰⁹ toto označení bylo chráněno jen krátkou dobu - bylo přihlášeno v roce 2000, č. přihlášky G0000001 a číslo zápisu 45 (bylo zapsáno pro šneky a šnečí ulity)

označení HAJDÚ, óvari a KALOCSA byly zamítnuty.²¹⁰ Ve vztahu k obsahu maďarského rejstříku označení původu a zeměpisných označení se dají i u označení zemědělských výrobků a potravin nalézt určité zajímavosti.

Předně jde o trojí evidenci označení KALOCSA - právně jde skutečně o tři různé věci, ač jsou u nich fonetická i vizuální stránka naprosto shodné a tato označení byla přihlášena pro stejné výrobky (mletá paprika).²¹¹

Další neobvyklostí jsou pak zápisy dvou označení původu, které se vizuálně liší pouze nepatrně a foneticky vůbec. Jde o označení Szeged²¹² resp. SZEGED.²¹³

Veškerá maďarská národní označení původu, která jsou uvedena shora jako chráněná, byla úspěšně přihlášena v systému EU a jsou chráněnými označeními původu. Jejich znění je však v rejstříku chráněných označení původu a chráněných zeměpisných označení EU pro zemědělské výrobky a potraviny přizpůsobené systému EU.²¹⁴ V rejstříku národním zůstala zapsána označení v původním znění.

Přihlášky označení zemědělských výrobků a potravin, které byly podané až po roce 2004, se v národním rejstříku vůbec neuvádí. Z databáze DOOR přitom vyplývá, že do tohoto rejstříku byla zapsána tato označení: Alföldi kamillavirágzat (ChOP), Szentesi paprika (ChZO), Magyar szürkemarha hús (ChZO). Řízení je dále vedeno v případě přihlášek označení Makói petrezselyemgyökér (ChZO) a označení Győr-Moson-Sopron megyei Csemege sajt (ChZO).

---

²¹⁰ všechny tyto zamítnuté přihlášky byly podány v rozmezí let 1997 - 2001

²¹¹ zapsaná označení původu: č. přihlášky G9700002 a č. zápisu 2, resp. č. přihlášky G9700026 a číslo zápisu 26; dále zamítnutá přihláška č. G9700030. Pozn. autora: Národní přihlašovatelé těchto označení byli různí.

²¹² č. přihlášky G9900004 a číslo zápisu 30 (zapsáno pro maďarské salámy)

²¹³ č. přihlášky G9700003 a číslo zápisu 3 (zapsáno pro mletou papriku)

²¹⁴ označení jsou chráněná takto: Csabai kolbász/Csabai vastagkolbász; Gyulai kolbász / Gyulai pároskolbász; Budapesti téliszalámi; Szegedi szalámi ; Szegedi téliszalámi; Kalocsai fűszerpaprika-őrlemény; Kalocsai fűszerpaprika-őrlemény; Gönci kajszibarack; Makói vöröshagyma / Makói hagyma; Szőregi rózsatő; Hajdúsági torma.

Pro úplnost lze doplnit, že v databázi DOOR jsou uvedeny i dvě zaručené tradiční speciality přihlášené Maďarskem, a to zapsaná Tepertős pogácsa (ZTS)²¹⁵ a přihlášená Rögös túró.

Nejvíce maďarských označení (o.p./z.o.) se však týká vína. Podle databáze /rejstříku/ E-Bacchus je evidováno celkem 74 označení, z toho je 62 chráněných (u zbývajících 12 ochrana již skončila). Tato označení se v některých případech částečně kryjí s označeními, která jsou zapsána v maďarském národním rejstříku označení původu a zeměpisných označení. To se týká např. označení TOKAJ. V mnoha případech jsou však označení zapsaná v evropsko-unijním rejstříku opět přizpůsobena evropsko-unijnímu předpisu, avšak v maďarském rejstříku dosud zůstala zapsána beze změn tak, jak byla zapsána původně.

Současný stav maďarského rejstříku je však takový, že většina maďarských chráněných označení vín v něm vůbec není uvedena. Až na jednu výjimku jsou totiž všechny záznamy maďarských označení vín v maďarském rejstříku učiněny na základě přihlášek podaných v roce 1997. Výjimkou je pouze přihláška označení Domoszló,²¹⁶ které však není chráněno. Z maďarského rejstříku je také patrné, že označení původu VERPELÉT²¹⁷ již rovněž není chráněno. Evropsko-unijní chráněná označení původu vín a chráněná zeměpisných označení se do maďarského rejstříku samostatně nezapisují, ač u dříve zapsaných označení jsou v maďarském rejstříku poznámky o poskytnuté (či neposkytnuté) ochraně právem EU.

Konečně je z maďarského rejstříku patrné, že byly v minulosti zamítnuty přihlášky označení původu vín EGER,²¹⁸ ERLAU a DEBRŐ.²¹⁹ U dvou z nich však došlo zřejmě k zamítnutí na základě

---

²¹⁵ škvarkový pagáč

²¹⁶ č. žádosti G0900001 a č. zápisu 49

²¹⁷ č. přihlášky G9700014 a č. zápisu 14

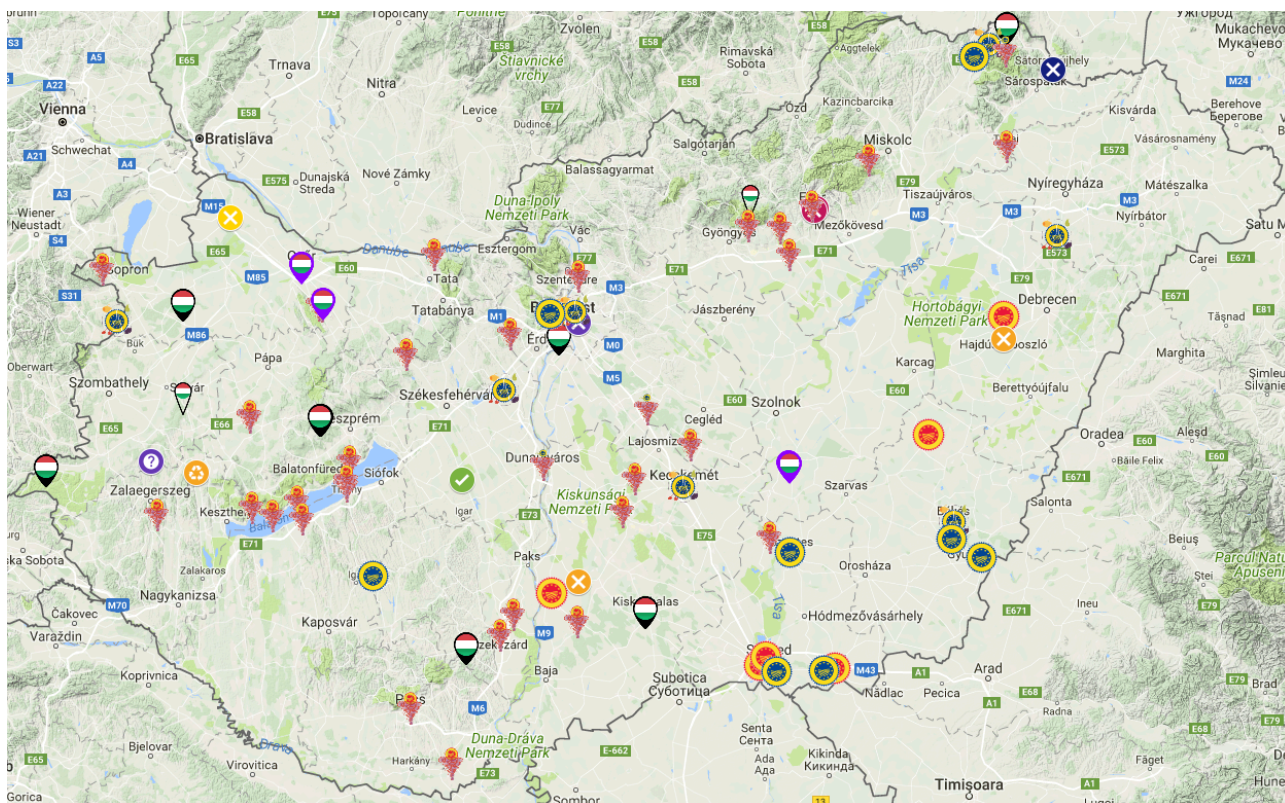
²¹⁸ č. přihlášky G9700031

²¹⁹ č. přihlášky G9700033

uplatněného práva priority, neboť přihláškám jiných označení původu EGER²²⁰ a DEBRŐ²²¹ bylo vyhověno.

Obsah maďarského rejstříku označení původu a zeměpisných označení je tak značně nepřehledný a neposkytuje úplný obraz o označeních, která jsou ve skutečnosti chráněna. To je způsobeno jednak nezapisováním novějších označení zemědělských výrobků a potravin či vín, dále pak uváděním původního maďarského znění chráněného označení oproti označení, které je chráněno v současné době dle práva EU. Takových příkladů je celá řada.

V Maďarsku²²² se také nejvíce vyskytuje souběh národní ochrany označení původu lihoviny s evropsko-unijní ochranou zeměpisného označení totožného druhu lihoviny. I zde se však vyskytuje fonetická a vizuální rozdílnost - srov. např. maďarské označení původu GÖNC a evropsko-unijní Gönci Barackpálinka. I u lihovin je obsah

²²⁰ č. přihlášky G9700009 a č. zápisu 9

²²¹ č. přihlášky G9700010 a č. zápisu 10

²²² Poznámka autora: Vložená mapa zobrazuje umístění maďarských chráněných označení (ochrana dle evropsko-unijních systémů). Zdroj dat: Evropsko unijní rejstříky a databáze chráněných označení (DOOR, E-Bacchus, E-Spirit-Drinks). Umístění do mapy - autor. Mapový podklad: Google Inc.

maďarského rejstříku poznamenán dřívější maďarskou praxí, kdy např. u lihovin jsou zapsána dvě foneticky i vizuálně stejná označení původu - např. KESCSKEMÉT²²³ či SZATMÁR,²²⁴ která jsou však sjednocená evropsko-unijními zeměpisnými označeními Kecskeméti Barackpálinka a Szatmári Szilvapálinka.

Pro úplnost je nutno uvést, že ohledně právní úpravy ochranných známek platí, že pokud je přihlášení označení tvořeno výlučně údaji o zeměpisném původu, pak nemůže být zapsáno jako ochranná známka (čl. 2 odst. 2 písm. a) cit. zák.čl., ledaže získalo rozlišovací způsobilost užíváním před vznikem práva priority nebo i po něm (čl. 2 odst. 3 cit. zák. čl.).²²⁵

15.3. UŽÍVÁNÍ OCHRANNÝCH ZNÁMEK K OZNAČENÍ VÝROBKŮ ZVLÁŠTNÍCH VLASTNOSTÍ V MAĎARSKU (CERTIFIKAČNÍ I JINÉ OCHRANNÉ ZNÁMKY)

V části VI cit. zák. článku jsou upraveny kolektivní známky (čl. 96-100) a certifikační známky (*maď. Tanúsító Védjegy*) (čl. 101).

Maďarská národní úprava certifikačních ochranných známek odpovídá svými podmínkami evropsko-unijní úpravě.

Zápis známky spočívající výhradně v údajích o zeměpisném původu může při prokázání distinktivy proveden i pro známku individuální, v zák. čl. není tato možnost vyhrazena jen pro kolektivní nebo certifikační známky. Pokud by známka byla tvořena údaji o původu a byla současně schopna klamat veřejnost o zeměpisném původu zboží či služeb, je to však absolutní zápisnou překážkou (podle čl. 3 odst. 1 písm. b) cit. zák. článku).

²²³ č. přihlášky G9700017 a č. zápisu 17, resp. č. přihlášky G9800001 a č. zápisu 31 (obě maďarská označení původu jsou zapsána pro meruňkovici)

²²⁴ č. přihlášky G9700019 a č. zápisu 19, resp. č. přihlášky G9700034 a č. zápisu 32 (obě maďarská označení původu jsou zapsána pro alkoholické výrobky - č. zápisu 19 pro švestkovou pálenku a č. zápisu 32 pro ovoce na bázi alkoholu, pálinka, likéry)

²²⁵ Pozn. autora: Získání rozlišovací způsobilosti přihlášeného označení je možné ve vztahu ke všem důvodům, které jsou uvedeny v čl. 2 odst. 2 písm. a) cit. zák. článku. Výlučně popisně zeměpisný charakter označení jen jedním z nich.

Na druhou stranu ani zapsaná známka (spočívající v údajích o původu zboží) nemůže bránit třetí osobě v uvádění údajů o zeměpisném původu zboží či služeb, pokud je takový údaj uváděn v souladu s poctivými obchodními zvyklostmi (čl. 15 odst. 1 písm. b) cit. zák. článku).

Pokud se v důsledku užívání stala ochranná známka klamavou, např. jde-li o zeměpisný původ výrobku či služby, může být zrušena (čl. 35 odst. 1 písm. b) cit. zák. článku).

V Maďarsku je zapsáno několik národních certifikačních ochranných známek. Jde např. o kombinovanou ochrannou známku **Ételed az ételed!** Szívbarát program,^{226 227} jejímž vlastníkem je maďarské ministerstvo zdravotnictví.

Vlastníkem dalších několika maďarských certifikačních ochranných známek je pak maďarské Ministerstvo pro rozvoj venkova.²²⁸ Toto ministerstvo je zapsáno jako vlastník následujících certifikačních

---

²²⁶ v překladu Žiješ svůj život!

²²⁷ známka č. spisu M9801944, č. zápisu 162361, datum podání 20.05.1998, datum zápisu 02.11.2000. Znamka je zapsána pro tyto výrobky: (25) Oděvy, obuv, pokrývky hlavy; (28) Hry a hračky, gymnastické a sportovní potřeby, které nejsou zahrnuty v jiných třídách, ozdoby na vánoční stromky; (29) Maso, ryby, drůbež a zvěřina, masové výtažky, konzervované (konzervované), sušené a vařené ovoce a zelenina, želé, marmeláda, vejce, mléko a mléčné výrobky, jedlé oleje a tuky, konzervované potraviny (kromě diabetických a dětských potravin); (30) Káva, čaj, kakao, cukr, rýže, tapioka, ságo, umělá káva, mouka a přípravky z obilnin, pečivo, pečivo a cukrovinky, zmrzlina, med, omáčky, salátové dresinky, koření, led; (31) Zemědělské, zahradnické a lesnické produkty a zrna nezařazená v jiných třídách, živá zvířata, čerstvé ovoce a zelenina, semena, přírodní rostliny a květiny, potraviny pro zvířata, slad; (32) Pivo, minerální a provzdušněné vody a jiné nealkoholické nápoje, ovocné šťávy a ovocné nápoje, sirupy a jiné přípravky k výrobě nápojů.

²²⁸ Toto ministerstvo je rovněž vlastníkem dalších ochranných známek, které však jsou zapsány jako ochranné známky běžné, nikoliv certifikační - např. kombinovaná známka AMC Agricultural Marketing Centre, dále kombinovaná známka TRADITIONS-TASTES-REGIONS NEWS, kombinovaná známka TERMÉSZETVÉDELEM, kombinovaná známka MAGYAR AGRÁRGAZDASÁGI MINŐSÉG DÍJ DÍJAZOTT VÁLLALKOZÁS, slovní známka OMÉK Országos Mezőgazdasági, Élelmiszeripari Kiállítás és Vásár, a konečně dvě kombinované známky HUNGARIKUM

známek: Kombinované ochranné známky KIVÁLÓ MINŐSÉGŰ SERTÉSHÚS,²²⁹ MINŐSÉGI MAGYAR SERTÉSHÚS,²³⁰ KIVÁLÓ MAGYAR ÉLELMISZER QUALITY FOOD FROM HUNGARY H,²³¹ GARANTÁLTAN HAGYOMÁNYOS ES KÜLÖNLEGES.²³²

²²⁹ Známa č. spisu M1303377, č. zápisu 212922, datum podání 20.11.2013 a datum zápisu 11.06.2014. Známa zapsána pro tyto výrobky (29) Maso a masné výrobky, a dále pro tyto služby (35) Ukázky zboží, prezentace zboží na komunikačních médiích, informace a poradenství, pořádání veletrhů pro komerční nebo reklamní účely, marketingové studie.; (41) Pořádání a vedení konferencí, vydávání publikací; (42) Kontrola kvality, certifikace kvality; (43) Stravování; (44) Chov zvířat. Český překlad slovního prvku této známky je “Vepřové (maso) zvláštní kvality”

²³⁰ Známa č. spisu M0901536, č. zápisu 198155, podání 25.05.2009. Známa je zapsána pro výrobky v třídě (29), a to pro Slanina, vepřové maso, uzeniny, maso, maso, konzervované, masové výtažky, masové želé, maso, konzervované (konzervované), uzeniny, pečivo, játrová paštika, šunka, slaná masová omáčka, pro jídlo, jedlé tuky. Český překlad slovního prvku této známky je “Kvalita maďarské vepřové (maso)”

²³¹ Známa č. spisu M9802906, č. zápisu 154794, podání 21.07.1998, zápis 12.11.1998. Známa zapsána pro výrobky (29) Maso, rybí drůbež a zvěř a výrobky z těchto materiálů, konzervované, sušené a vařené ovoce a zelenina, ovoce balené, vařená zelenina, gely, marmeláda, vejce, mléko a mléčné výrobky, jedlé oleje a tuky, plechovky a nálevy, (30) Káva, čaj, kakao, cukr, rýže, tapioka, ságo, umělá káva, mouka a přípravky z obilnin, chléb, sušenky, cukrářské a cukrářské zmrzliny, med, melasa; kvasnice, kvasný prášek, sůl, hořčice, pepř, ocet, omáčky, koření; (31) Zemědělské, zahradnické a lesní produkty a zrna nezařazená do jiných tříd, živá zvířata, čerstvé ovoce a zelenina, semena, přírodní rostliny a květiny, potraviny pro zvířata, slad; (32) Pivo, ležák nebo porter, minerální a provzdušněné vody a jiné nealkoholické nápoje, sirupy a přípravky ze sladu na výrobu nápojů; (33) Víno, alkoholické nápoje a likéry; a dále pro služby (35) Reklama a propagační záležitosti, obchodní činnost. Český překlad maďarsko-anglického slovního prvku této známky je “Výhradní maďarské potraviny Kvalitní potravina z Maďarska H”

²³² Známa č. spisu M0204820, č. zápisu 175790, datum podání 25.10.2002, datum zápisu 23.06.2003. Známa zapsána pro tyto výrobky: (32) piva; minerální a provzdušněné vody a jiné nealkoholické nápoje; ovocné nápoje a ovocné šťávy; sirupy a jiné přípravky pro výrobu nápojů; a pro tyto služby (35) Reklama; obchodní řízení, obchodní administrativa; kancelářské funkce. Český překlad slovního prvku této známky je “Záruka tradice a zvláštností”

Existují však i certifikační známky, které vlastní soukromá osoby (nebo osoby) - příkladem je kombinovaná známka MAGYAR TERMÉK NAGYDÍJ.^{233 234 235 236}

V maďarském rejstříku jsou však zapsány také běžné ochranné známky, které odkazují na určité vlastnosti zboží, aniž by však takové známky byly formálně zapsány jako certifikační. Tímto způsobem přihlašovalo známky např. maďarské Ministerstvo zemědělství a příkladem takové známky může být kombinovaná známka Minőségi Magyar Hal.²³⁷

²³³ Vlastníky známky jsou společně Széman György a Kiss Károlyné, č. přihlášky M0803023, č. zápisu 197535, datum podání 26.09.2008 a datum zápisu 26.05.2009.

²³⁴ Slovní prvek této známky v překladu zní Maďarský výrobek - Velká cena.

²³⁵ Tato známka je zapsána pro tyto výrobky: (3) Bělicí přípravky a jiné látky pro praní; čistící, lešticí, odmašťovací a abrazivní přípravky; mýdla; parfumerie, éterické oleje, kosmetika, přípravky na mytí vlasů; zubní pasty; (5) Farmaceutické a veterinární přípravky; hygienické přípravky pro farmaceutické účely; dietetické materiály pro léčebné účely, kojenecká výživa; omítky, materiály pro obvazy; materiál pro zastavení zubů, dentální otkovovací materiály; dezinfekční prostředky; pesticidy a herbicidy; fungicidy, herbicidy; (6) Společné kovy a jejich slitiny; kovové stavební materiály; přenosné stavby z kovu; kovové materiály pro železniční trať; neelektrické kabely a dráty z běžných kovů; železářství, drobné kovové předměty; kovové trubky a trubky; trezory (silné boxy); zboží z obecného kovu nezahrnuté v jiných třídách; rudy; (7) Stroje a obráběcí stroje; (kromě pozemních vozidel); spojky a zařízení pro přenos síly (kromě pozemních vozidel); zemědělské zařízení (jiné než ruční); zemědělské inkubátory; (8) Ruční nářadí a ruční nářadí; přístroje; řezací a bodací ramena; holicí stroje; (9) Vědecké, námořní, geodetické, elektrické, fotografické, kinematografické, optické, přístroje pro vážení, měření, signalizaci, kontrolu, záchrana a výuku; přístroje pro záznam, přenos nebo reprodukci zvuku nebo obrazu; magnetické nosiče dat, hudební disky; automatické prodejní automaty a mechanismy pro mincové přístroje pro distribuci zboží; pokladny, počítačové stroje, zařízení pro zpracování dat a počítače; hasičské přístroje; (10) Chirurgické, lékařské, zubní a veterinární přístroje a nástroje, umělé končetiny, umělé oči a umělé zuby; ortopedické výrobky; šicí materiály; (11) Zařízení pro osvětlení, vytápění, výrobu páry, vaření, chlazení, sušení, větrání, zásobování vodou a sanitárními zařízeními; (12) Vozidla; přístroje pro pohyb po zemi, ve vzduchu nebo ve vodě; (16) Papír, lepenka a zboží vyrobené z těchto materiálů, které nejsou zahrnuty do jiných tříd; tiskoviny; knihařský materiál; fotografie; papírenské zboží, lepidla pro papírenství nebo pro domácnost; umělecké materiály; kartáče; psací stroje a kancelářské potřeby (kromě nábytku); instruktážní a vzdělávací materiály (kromě přístrojů); plastové materiály pro balení (nezahrnuté do jiných tříd); typ tiskárny; tiskové bloky; (17) Kaučuk, gutaperča, pryž, azbest, slída a výrobky z těchto materiálů, které nejsou zařazeny v jiných třídách; plasty v lisované formě pro použití ve výrobě; těsnící a izolační materiály; flexibilní trubky, nekovové; (18) Kůže a imitace kůže a výrobky z těchto materiálů, které nejsou zařazeny v jiných třídách; zvěřecí kůže, kůže; kufry a cestovní tašky; deštníky, slunečníky a vycházkové hole; biče, postroje a sedlářské výrobky; (19) Stavební materiály (nekovové); nekovové tuhé potrubí pro výstavbu; asfalt, smola a bitumen; nekovové přenosné budovy; památky, nekovové; (20) Nábytek, zrcadla, rámy; zboží (kromě jiných tříd) ze dřeva, korku, rákosu, cukrové třtiny, prutů, rohů, kostí, slonoviny, velryb, skořápků, jantaru, perleti, mořské pěny a náhražek všech těchto materiálů nebo plastů; (21) Potřeby a kontejnery pro domácnost nebo kuchyň; hřebeny a houbičky; kartáče (kromě štětců); materiály pro výrobu kartáčů; Čistící prostředky; ocelové třísky; neopracované nebo polotovarové sklo (kromě skla používaného v budovách); sklo, porcelán a kameninové výrobky, které nejsou zahrnuty do jiných tříd; (24) Textil a textilní výrobky, které nejsou zahrnuty v jiných třídách; postele a stoly; (25) Oděvy, obuv, klobouky; (27) Koberce, koberce, rohože a rohože, linoleum a jiné materiály k pokovování podlah; nástěnné závěsy (netextilní); (28) Hry a nástroje; gymnastika a sportovní předměty nezařazené do jiných tříd; ozdoby na vánoční stromky; (29) Maso, ryby, drůbež a zvěřina; masové výtažky; konzervované, zmrazené, sušené a dušené ovoce a zelenina; rosoly, džemy, ovocné omáčky; vejce, mléka a mléčných výrobků; jedlé oleje a tuky; (30) Káva, čaj, kakao, cukr, rýže, tapioka, ságo, umělá káva; mouka a přípravky z obilnin, chléb, pečivo a cukrovinky, zmrzlina; med, melasa; droždí, prášek na pečení; sůl, hořčice; ocet, omáčky (koření); koření; led; (31) Zemědělské, zahradnické a lesnické výrobky a zrna nezahrnuté do jiných tříd; živá zvířata; čerstvé ovoce a zelenina; semena, přírodní rostliny a květiny; potraviny pro zvířata; slad; (32) piva; minerální a provzdušněné vody a jiné nealkoholické nápoje; ovocné nápoje a ovocné šťávy; sirupy a jiné přípravky pro výrobu nápojů; (33) Alkoholické nápoje (kromě piva);

²³⁶ Dále je tato známka zapsána pro následující služby: (35) Reklama; obchodní řízení; obchodní administrativa; kancelářské funkce; (37) Výstavba budov; opravy; instalační služby. (41) Vzdělávání; odborná příprava; zábava; sportovní a kulturní aktivity; (42) Vědecké a technologické služby a související plánování a výzkumná činnost; průmyslová analýza a výzkum; návrh a vývoj počítačového hardwaru a softwaru; (43) Stravování (poskytování jídel a nápojů); dočasné ubytování.

²³⁷ v překladu slovní kmen "kvalitní maďarská ryba", známka č. spisu M1603026, č. zápisu 221523. Přihlášena 23.09.2016 a zapsána 23.05.2017, a to pro výrobky z ryb v třídě 29, dále v třídě (31) živé ryby, jikry, kraby, výrobky živočišné produkce a konečné služby (42) kontrola kvality, certifikace.

Rozdíl mezi certifikační ochrannou známkou a známkou zapsanou pro certifikaci pak spočívá ve zvláštním režimu certifikační ochranné známky, pro kterou jsou pravidla jejího užívání registrována u příslušného úřadu průmyslového vlastnictví a každý, kdo splní podmínky, má subjektivní právo na užití ochranné známky - tedy režim stanovený přímo známkovým právem.

Oproti tomu u individuální známky, která je pouze zapsána pro certifikační služby a některé výrobky, rozhoduje o vlastník známky o poskytnutí práva třetí osobě užít známku individuálně. Může a nemusí tak činit ad hoc, svolení k užití známky lze udělit licenční smlouvou nebo jen prostým souhlasem. Konečně u individuální známky se na rozdíl od certifikační známky neuplatní zákaz výroby výrobků či poskytování služeb, pro které je známka zapsána, vlastníku známky.

15.4. MAĎARSKÉ ZNÁMKY OBSAHUJÍCÍ CHRÁNĚNÉ OZNAČENÍ

Ve většině právních úprav chráněných označení je zakotvena přednost chráněného označení před ochrannou známkou. Tzn. ochrana chráněného označení (o.p./z.o.) vylučuje ochranu známky, dosud zapsané konfliktní známky mají být po vzniku ochrany chráněného označení vymazány. Tato pravidla jsou obvyklá a mimo jiné jsou upravena např. v evropsko-unijních úpravách. Tento princip bývá v některých případech prolomen - např. stanovením přechodného období (dle evropsko-unijního práva 5 let na užití známky a fakticky odklad jejího výmazu).

V maďarském rejstříku ochranných známek je zapsáno množství ochranných známek, které obsahují chráněné označení jako slovní

prvek (např. v kombinované známce). Vlastníkem některých z nich je přímo stát.

Po provedených rešerších v maďarském známkovém rejstříku mohou být uvedeny příklady následujících známek.

15.4.1 Známky obsahující označení PÁLINKA, Tokaj, Gyula, Csabai nebo jiné chráněné označení

V rejstříku je evidováno celkem 242 záznamů o známkách, které obsahují slovo PÁLINKA, z toho 225 záznamů je pro známky v třídě 33 Niceského třídění. Z nich je významná část v ochranné době. Mnohé z nich odlišují jednotlivé výrobce destilátů a známky mají zpravidla podobu etiket (nebo jejich částí) nebo lahví (srov. např. kombinovanou známku VILLÁNYI PÁLINKA²³⁸ a mnoho další. Některé známky obsahují i další chráněné zeměpisné označení - např. trojrozměrná známka se slovním prvkem PANNONHALMI SZILVA PÁLINKA.²³⁹ V rejstříku je dokonce zapsána ochranná známka, která obsahuje slovní prvek, který formálně obsahuje hned dvě maďarská chráněná označení - jde o kombinovanou známku gyulai pálinka.²⁴⁰ Protože je známka zapsána pro výrobky v třídě 33 - alkoholický nápoj “pálinka”, slovo “gyulai” zde má význam pouhé geografické (lokalizační) doložky.²⁴¹ Toto slovo jako adjektivum totiž označuje konkrétní místo,²⁴² kde byl tento nápoj vyroben.

²³⁸ č. spisu M1204321, č. zápisu 210753. Přihlášená v roce 2012 a zapsaná v roce 2013 pro ZEDON Kft., a to pro výrobek (33) lihoviny.

²³⁹ č. spisu M0802062, č. zápisu 196366, přihlášená i zapsaná jako individuální známka v roce 2008 pro Győri Likőrgyár Zártkörűen Működő Részvénytársaság, a to pro výrobek (33) švestkový destilát

²⁴⁰ známka č. spisu M1103587, č. zápisu 207199, přihláška dne 11.11.2011, zápis známky dne 27.08.2012. Vlastníkem známky je HIR-MÉDIA Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. Známka je zapsána pro výrobky a služby: (33) Následující produkty pocházející z Maďarska: pálinka, lihoviny obsahující pálinka, alkoholické likéry obsahující pálinka, destilované nápoje na bázi ovoce; (35) Reklama; obchodní řízení; obchodní administrativa; kancelářské funkce; (43) Stravování (poskytování jídel a nápojů); dočasné ubytování.

²⁴¹ význam geografické (delokalizační) doložky vysvětluje např. Vyparina - srov. Vyparina, S. *Označenia pôvodu a zemepisné označenia výrobkov*. Banská Bystrica : Úrad priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky, 2002. S.38.

²⁴² tímto místem je město Gyula na jihovýchodě Maďarska, které je mimo jiné známo výrobou klobás “Gyulai kolbász” (ChZO)

Maďarské Ministerstvo zemědělství (*Földművelésügyi Minisztérium*) je vlastníkem několika ochranných známek, slovní prvek PÁLINKA obsahují např. kombinovaná známka Pálinka GYÜMÖLCSÖK LEGJAVA²⁴³ nebo kombinovaná známka se slovním prvkem NATIONAL PÁLINKA EXCELLENCY Hungary.²⁴⁴ Ani jedna z těchto známek není však zapsána jako známka certifikační.

Toto ministerstvo je kromě shora uvedených známek zapsáno rovněž jako vlastník několika dalších ochranných známek, které byly přihlášeny ve stejnou dobu a žádná z nich není zapsána jako certifikační. Jde o známky č. spisů M1403401, M1403402, M1403403, M1403404, M1403405.

---

²⁴³ č. spisů M1403400, č. zápisu 216976, přihlášená v roce 2014 a zapsaná v roce 2015; známka je zapsaná pro výrobky: (16) Papír, krabice z lepenky nebo papíru, obaly z papírového kartonu nebo papíru, obaly z papíroviny nebo papíru, tiskoviny, samolepky, noviny, publikace, letáky, knihy; (33) Pálinka pocházející z Maďarska; (41) Vydávání knih, učební činnost, pořádání konferencí, kulturních společenských akcí, pořádání festivalů.

²⁴⁴ č. spisů M1403406, č. zápisu 216725, známka přihlášená v roce 2014 a zapsaná v roce 2015 pro výrobky: (16) Papír, krabice z lepenky nebo papíru, obaly z papírového kartonu nebo papíru, obaly z papíroviny nebo papíru, tiskoviny, samolepky, noviny, publikace, letáky, knihy; (33) Pálinka pocházející z Maďarska; (41) Vydávání knih, učební činnost, pořádání konferencí, kulturních společenských akcí, pořádání festivalů.

Všechny tyto známky mají navíc obdobné grafické motivy a jsou zapsány pro většinově obdobné výrobky a služby, odlišují se jen v rozsahu výrobků v třídě 33 - jsou zapsány pro různá vína - bílá vína, červená vína, perlivá vína pocházející z Maďarska - místo lihovin. Jedna z těchto známek - kombinovaná NATIONAL TOKAJI ASZÚ EXCELLENCY Hungary²⁴⁵ je zapsána v třídě 33 jen pro Tokaj Aszú (tokajský výběr) odpovídající specifikaci chráněného označení původu Tokaj.

Po provedených rešerších maďarského známkového rejstříku a maďarského rejstříku označení původu a zeměpisných označení byly nalezeno významné množství ochranných známek, které obsahují slovní prvek sestávající nebo obsahující chráněné označení.

V ochranných známkách jsou obsažena dále uvedená chráněná označení HEREND (11 zapsaných ochranných známek, z toho jedna slovní HEREND²⁴⁶ a zbývajících 10 pak kombinovaných známek.^{247 248}

²⁴⁵ známka č. spisu M1403402, č. zápisu 216722

²⁴⁶ známka č. spisu M1300058

²⁴⁷ známky č. spisů M7202385, M7202386, M7600206, M9002658, M9102327, M9103758, M9700957, M0106600, M0106603, M1300058 a M1300059. Vlastníkem známek č. spisů je M9002658, M9102327 Herendi Porcelánmanufaktúra Zrt.; vlastníkem známky č. spisu M9700957 je Herendi Majolikagyár Kft. Vlastníkem všech ostatních známek je Herendi Porcelánmanufaktúra Zártkörűen Működő Részvénytársaság

²⁴⁸ vpravo jsou vyobrazeny známky č. spisů M7202385, M9002658, M9700957 a M9102327.

Chráněné označení původu BUDAFOK (pro výrobky v třídě 21) je součástí již zaniklé ochranné známky BUDAFOK.^{249 250}

Označení původu Hollóháza je pro výrobky v třídě 21, pro které je chráněné označení původu, součástí dvou platných ochranných známek.²⁵¹

Označení původu HALÁS/KISKUNHALÁS bylo součástí dvou ochranných známek v třídě, pro které je chráněné toto označení, obě však již zanikly (neprodloužení doby ochrany).²⁵²

Označení původu CSABA je jako slovní kmen uvedeno ve dvou kombinovaných ochranných známkách v třídě 29, které jsou řádně zapsány.²⁵³

V jedné z nich je současně obsaženo i označení původu GYULA, které je součástí slovního prvku ještě dalších 6 kombinovaných

²⁴⁹ známka č. spisu M7900943, přihlášená 10.07.1969, zapsaná 04.12.1969. Znamka zanikla ke dni 11.07.1999.

²⁵⁰ tato zaniklá známka je vyobrazena v tabulce níže

²⁵¹ známky č. spisů M9804074 a M0702231.

²⁵² šlo o známky č. spisů M9401538 a M9401539. Obě známky přihlášeny 21.03.1994 obě zanikly k 22.03.2014. Vlastníkem obou známek byla Halasi Csipke Alapítvány. Obě zaniklé známky vyobrazeny vpravo.

²⁵³ jde o známky č. spisů M9700561 a M0003013, mající různé vlastníky. Vyobrazeny vpravo.

ochranných známek.²⁵⁴ Všechny zapsané známky se slovem GYULA mají však jednoho vlastníka.²⁵⁵ Všechny tyto známky jsou individuální a žádná z nich není certifikační.

Také označení původu BUDAPEST je součástí několika individuálních ochranných známek, které jsou ve třídě 29 zapsány pro výrobky,²⁵⁶ pro které je zapsáno také označení původu.²⁵⁷

Označení původu SZEGED, které je chráněno pro maďarské salámy, je obsaženo také v několika kombinovaných ochranných známkách.²⁵⁸

²⁵⁴ známky č. spisů: M9804803, M9905673, M0000876, M0001337, M0001367 a M0001370. Vyobrazeny vpravo.

²⁵⁵ vlastníkem těchto známek je Gyula Város Önkormányzata

²⁵⁶ označení původu je zapsáno pro maďarské salámy

²⁵⁷ Známky č. spisů M9901860, M9902222, M0105619 a M0202931. Vlastníkem všech je Bonafarm Zrt. Známky vyobrazeny vpravo.

²⁵⁸ jde o individuální ochranné známky č. spisů M9704053, M0104733, M1500099 a M1500100. Vlastníkem všech známek je PICK SZEGED Szalámigyár és Húsüzem Zrt. Většina z ochranných známek tohoto vlastníka byla v roce 2017 zastavena ve prospěch Raiffeisen Bank Zrt., to se však netýká známky č. spisu M1500099, která je prostorovou ochrannou známkou - vyobrazení maďarského (uherského) salámu tohoto výrobce

Pokud jde o označení původu GÉRCE, toto označení je součástí jedné platné kombinované ochranné známky alginit from Gerce, která je ochrannou známkou EU.²⁵⁹

Označení KALOCSA je obsaženo v jedné chráněné kombinované ochranné známce. Stejně tak i označení původu Makó.²⁶⁰

Pokud jde o maďarské označení původu vín, tato jsou součástí většího množství ochranných známek, zpravidla jde o známky kombinované. Pro množství označení i ochranných známek nebudou zde uváděny

---

²⁵⁹ č. spisu IR1113951, zapsaná pro výrobky z třídy 1, ve které je také chráněno označení původu Gerce. Vlastníkem této známky je TNR GmbH Switzerland, se sídlem CH-8806 Bäch Seestrasse 24 (CH). Známkou vyobrazena vpravo.

²⁶⁰ ochranná známka č. spisu M0102722. Vyobrazena níže vlevo.

Označení Hövej bylo součástí přihlášky kombinované ochranné známky HÖVEJ CSIPKE,²⁶¹ řízení bylo však zastaveno.²⁶²

Naopak chráněná označení původu Parád, SZENTGOTTHÁRD, BONYHÁD, se nevyskytují v ochranných známkách, které by byly zapsány pro výrobky v těch třídách Niceského třídění, pro které jsou zapsána sama tato chráněná označení původu. Ochrannou známkou není ani již zaniklé označení původu Zalaszentgrót. Stejně tak označení původu GÖNC.

Pokud jde o přihlášená, avšak nezapsaná označení, která byla přihlášena jako označení původu, také v některých ochranných známkách se vyskytují tyto slovní kmeny. To se týká např. slova HAJDÚ nebo slova óvári.²⁶³

15.5. VARIA A DÍLČÍ ZÁVĚR KAPITOLY

Maďarská právní úprava označení původu a zeměpisných označení a její praxe je v jednotlivostech ojedinělá - např. ve struktuře rejstříku chráněných označení a zapisování konkrétních označení.

Maďarský úřad (STNH) využívá instituty a přístupy známé ve známkovém právu, ostatně ochrana označení je v Maďarsku

---

²⁶¹ přihláška známky č. spisu M1003381, známka přihlášena 12.11.2010, přihlašovatelem byla Hövej Község Önkormányzata

²⁶² známka č. spisu M0202698

²⁶³ Se slovem HAJDÚ celkem 5 ochranných známek - kombinované známky č. spisů M7900546, M9500517, M0301261; dále slovní známky čísla spisů M1202343 a M1101521. Znamka M0301261 je zapsána pro (29) sýry vyráběné v Maďarsku. Vlastníkem této známky je Amine Aour Middle East Foods S.A.L., vlastníkem všech ostatních zapsaných známek se slovem HAJDÚ je pak BÁBEL SAJT Kft. (známka vyobrazena vpravo). Slovo óvári je součástí slovní ochranné známky č. spisu M0200974 tohoto znění Óvár cheese: The best one can do with milk, bylo dále přihlášeno v rámci 5 různých ochranných známek.

upravena přímo ve známkovém zákoně. Databáze (veřejný seznam) označení je však samostatná.

Pozoruhodné je využití Niceské klasifikace také pro zápisy chráněných označení, je však do jisté míry kontraproduktivní, neboť nenavazuje na kategorizaci o.p./z.o. dle stávajících evropsko-unijních pramenů ochrany. Nejvíce maďarských označení je zapsáno pro vína a pro lihoviny. Z hlediska práva upravující ochranu zeměpisného původu jde o dvě různé kategorie, které mají dvě různé právní úpravy evropsko-unijní, které - opět různě, - navazují na úpravy národní. Z hlediska známkoprávní kategorizace však jde dle Niceské klasifikace o výrobky jedné třídy - 33. Což znesnadňuje provedení rešerše v rejstříku.

Jako matoucí se může na první pohled jevit výsledek předchozí maďarské (úpravy) a praxe - přihlašovat chráněná označení individuálně. Ne vždy bylo přihlašovatelem produkční seskupení, a proto se lze v maďarském rejstříku setkat s některými duplicitními zápisy vizuálně i foneticky stejných (a zapsaných pro stejné výrobky), právně však různých označení. Československá úprava (resp. i právní úpravy nástupnických států) byly v tomto směru smysluplnější a lépe reagovaly na skutečný charakter ochranného práva.

V současnosti je v Maďarsku tento dřívější postup již zřejmě překonán, neboť do evropsko-unijních systémů ochrany podávají ve shodě s evropsko-unijními předpisy žádosti o ochranu produkční seskupení (svazy).

Z rešerší v maďarském rejstříku pak vyplynula ještě jedna pozoruhodná skutečnost - charakter chráněných názvů. Československý, český či slovenský systém a praxe byly vždy založeny na zápisu většinově takových slovních označení, ve kterých byl podstatným jménem vyjádřen (druhový) název výrobku a přídavným jménem pak vazba na konkrétní zeměpisné místo. Pouze ojediněle byly jako chráněná označení zapsána i označení jednoslovná - tvořená pouze názvem zeměpisného místa (srov. např. Plzeň).

Z provedených rešerší maďarského rejstříku vyplývá, že maďarská právní úprava vedla k přesně opačné praxi - drtivá většina zapsaných maďarských označení je zapsána jako jednoslovný název - jméno určitého zeměpisného místa (nejčastěji obce). Teprve v poslední době se některá označení zapisují jako víceslovná - jde nejčastěji o ta označení, která jsou současně maďarskými označeními původu lihovin a evropsko-unijními zeměpisnými označeními lihovin.

Ve vztahu k jiným výrobkům - zemědělským výrobkům a potravinám, resp. vínům, - je evropsko-unijní právo rovněž respektováno - v příslušných databázích (DOOR, E-Bacchus) jsou chráněná označení mající původ v Maďarsku zapsána jako víceslovná. V maďarském rejstříku pak znějí zápisy formálně jinak, což znesnadňuje orientaci a může být zdrojem některých zbytečných otázek.

Ve vztahu k maďarské praxi - využívání ochranných známek k odlišení výrobků určitých vlastností, - lze shrnout několik zjištění.

Předně maďarská právní úprava již umožňuje zápis certifikačních známek a některé známky tohoto typu jsou již zapsány (a rovněž využívány). Některé z nich jsou ve vlastnictví státu, je však znám i případ známky ve spoluvlastnictví soukromých osob.

Z obsahu rejstříku je však patrné také to, že tato praxe dosud není zcela převažující - jsou doloženy případy jiných individuálních ochranných známek, které byly a jsou používány jako značky kvality. Vesměs jde o známky, jejichž vlastníkem je stát. Ve většině případů maďarských certifikačních známek nebo známek plnicích certifikační funkci jde o známky zapsané pro potraviny.

Kromě toho bylo rešeršemi maďarského rejstříku nalezeno množství ochranných známek, které obsahují jako součást slovního prvku kombinované (a v některých případech i trojrozměrné) známky slovo odpovídající chráněnému označení (o. původu či zeměpisnému o.). To svědčí o tom, že jednotliví výrobci jsou vystaveni intenzivní soutěži a snaží se využitím individuálních známek na trhu co nejvíce prosadit.

Ač je mnoho ze shora uvedeného pozoruhodné, českému zákonodárci je vhodné doporučit pouze úpravu certifikačních ochranných známek na národní úrovni. Ostatní by bylo ve vztahu ke stávající právní úpravě chráněných označení a její české (československé) tradici spíše kontraproduktivní.

Českým producentům výrobků s chráněným označením lze pak doporučit větší využití ochranných známek k propagaci svých výrobků, ať již známek kolektivních, nebo známek individuálních.

16. SLOVINSKO

16.1. OBECNÝ ÚVOD KAPITOLY

Ve Slovinsku je ochrana průmyslového vlastnictví upravena v několika právních předpisech.

Ochrana označení zemědělských výrobků a potravin je normována nařízením EU, některé otázky jsou však upraveny ve slovinských právních předpisech. Především v zákoně o zemědělství (Úřední věstník republiky Slovinsko č. 54/00),²⁶⁴ a dále v prováděcích předpisech: vyhláška ministra zemědělství, lesnictví a výživy - pravidla pro systémy jakosti zemědělských výrobků a potravin (Úřední věstník republiky Slovinsko č. 23/15 a 43/15),²⁶⁵ vyhláška ministra zemědělství, lesnictví a výživy - Pravidla o ochranných značkách pro označování zemědělských produktů nebo potravin (Úřední věstník Republiky Slovinsko č. 3/11),²⁶⁶ vyhlášece ministra zemědělství, lesnictví a výživy - Pravidla postupu při uznávání označení "vybraná jakost" (Úřední věstník Republiky Slovinsko č. 79/2015)²⁶⁷ a Nařízení o provádění nařízení Rady (ES) o zaručených tradičních specialitách zemědělských produktů a potravin a nařízení Rady (ES) o ochraně zeměpisných označení a označení původu zemědělských produktů a potravin (Úřední věstník Republiky Slovinsko č. 102/2007).²⁶⁸

Ochrana označení původu a zeměpisných označení vín (stejně jako tradičních výrazů) je ve Slovinsku vnitrostátně upravena v zákoně o víně a jiných hroznových produktech (Úřední věstník republiky Slovinsko č. 70/97, 16/2001).

---

²⁶⁴ *Zakon o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 54/00)*

²⁶⁵ *Pravilnik o shemah kakovosti kmetijskih pridelkov in živil (Uradni list RS, št. 23/15, 43/15)*

²⁶⁶ *Pravilnik o zaščitnem znaku za označevanje kmetijskih pridelkov oziroma živil (Uradni list RS, št. 3/11)*

²⁶⁷ *Pravilnik o postopku priznanja označbe "izbrana kakovost" (Uradni list RS, št. 79/2015)*

²⁶⁸ *Uredba o izvajanju uredbe Sveta (ES) o zajamčenih tradicionalnih posebnostih kmetijskih proizvodov in živil ter uredbe Sveta (ES) glede zaščite geografskih označb in označb porekla za kmetijske proizvode in živila (Uradni list RS, št. 102/2007)*

Ochrana označení nezemědělských výrobků je konečně upravena v zákoně o průmyslovém vlastnictví (č. 51/2006, Úřední věstník Republiky Slovinsko) ze dne ve znění zákona č. 100/2013 (Úřední věstník Republiky Slovinsko) a výjimečně také v podzákoněm předpisu.

16.2. CHRÁNĚNÁ OZNAČENÍ ZEMĚDĚLSKÝCH VÝROBKŮ A POTRAVIN A DALŠÍ REŽIMY JAKOSTI SLOVINSKÝCH VÝROBKŮ

Slovinská právní úprava chráněných označení zemědělských výrobků a potravin se v některých ohledech odlišuje od obdobných úprav jiných členských zemí. Stejně jako v jiných zemích je upravena ochrana označení původu a zeměpisných označení zemědělských výrobků a potravin - základ úpravy je v evropsko-unijních právních předpisech (zejména nařízení EP a R 1151/2012), nicméně slovinský národní zákon o zemědělství vytváří ještě další (národní) označení. Jde především o označení *Vyšší kvalita* (slovin. *višja kakovost*) a označení *Vybraná kvalita* (slovin. *Izbrana kakovost*).

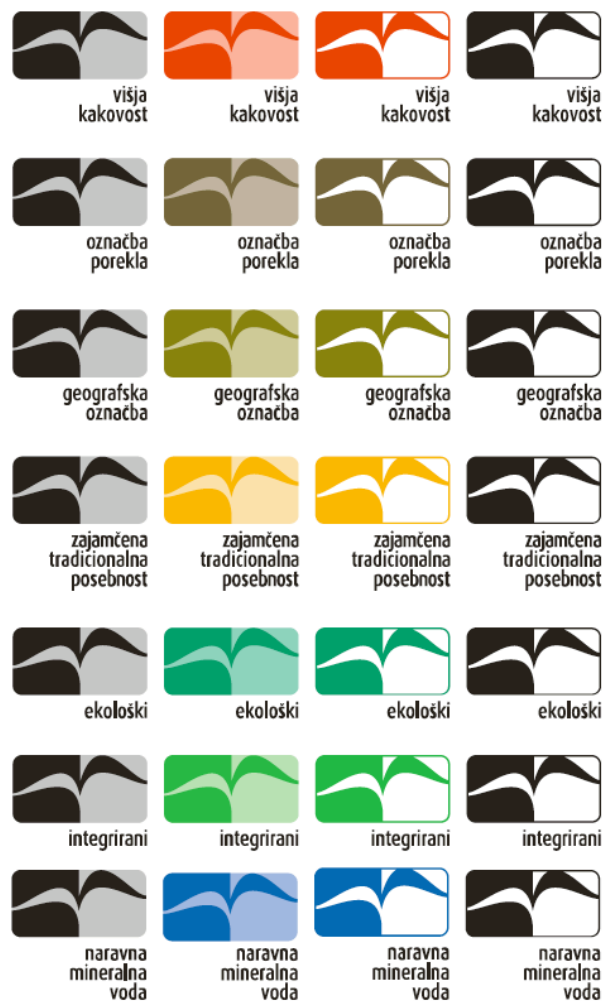
Pravidla pro užití těchto označení jsou uvedena v prováděcích předpisech k zákonu o zemědělství. Kromě toho jsou prováděcím předpisem zavedeny slovinské národní *ochranné značky* pro výrobky nesoucí po právu některé z chráněných označení. Tyto národní značky jsou upraveny pro označení původu zemědělských výrobků a potravin, zeměpisná označení zemědělských výrobků a potravin, zaručenou tradiční specialitu, vyšší kvalitu, přírodní minerální vodu, produkt ekologického zemědělství a integrovaný produkt (vše viz. vyhlášky uvedené shora).

V příloze vyhlášky ministra zemědělství, lesnictví a výživy - Pravidla o ochranných značkách pro označování zemědělských produktů nebo potravin, jsou obsažena vyobrazení ochranných značek shora uvedených označení (vyobrazení na další straně vpravo převzato z přílohy vyhlášky).

Pro označení původu, zeměpisná označení a zaručenou tradiční specialitu je stanoven režim ochrany označení, v rámci kterého je po

provedené přezkumu zapsáno označení, v druhé fázi se pak každý jednotlivý výrobce podrobuje certifikaci - nezávislého ověření shody výroby výrobků s chráněným označením se specifikací. Certifikaci provádí *certifikační orgán*, přičemž slovinské ministerstvo zemědělství, lesnictví a výživy jmenovalo tři certifikační orgány:

- Bureau Veritas d.o.o.,
- Inštitut za kontrolo in certifikacijo v kmetijstvu in gozdarstvu (KON-CERT),²⁶⁹
- Inštitut za kontrolo in certifikacijo Univerze v Mariboru (IKC UM).²⁷⁰

Po kladném výsledku certifikace obdrží výrobce od certifikačního orgánu certifikát. Výrobce se musí podrobit certifikaci jednou ročně.

Pro označení Vyšší jakost (*slovin. višja kakovost*), produkt ekologického zemědělství (*slovin. ekološki*), produkt integrované výroby (*slovin. integrirani*) a přírodní minerální voda (*slovin. naravna mineralna voda*) jsou pravidla stanovena částečně i v jiných předpisech (např. způsoby výroby atd.). Žadatel se musí podrobit certifikaci u nezávislého certifikačního orgánu.

Dle čl. 2 vyhlášky se značka “višja kakovost” (vyšší kvalita) udělí žadateli, který před ministerstvem zemědělství, lesnictví a výživy získá právo užívat označení vyšší kvality a určenou organizaci pro

²⁶⁹ v překladu Ústav kontroly a certifikace v zemědělství a lesnictví (CONCERT)

²⁷⁰ v překladu Ústav pro kontrolu a certifikaci univerzity v Mariboru (IKC UM).

kontrolu a certifikaci v souladu s předpisy upravuje ochranu zemědělských produktů a potravin, obdrží certifikát shody zemědělského produktu nebo potraviny s certifikovanou specifikací.

Dle čl. 6 vyhlášky se značka “ekološki” (produkt ekologického zemědělství) uděluje žadateli, který předtím obdržel od určeného kontrolního a certifikačního orgánu osvědčení o shodě výroby nebo zpracování zemědělského produktu nebo potraviny s předpisy upravujícími ekologickou produkci nebo zpracování zemědělských produktů a potravin.

Dle čl. 7 vyhlášky se značka “integrirani” (produkt integrované výroby) uděluje žadateli, který obdržel od určeného kontrolního a certifikačního orgánu dokument o shodě výroby nebo zpracování zemědělských produktů nebo potravin s předpisy pro integrovanou výrobu zemědělských produktů a potravin.

Dle čl. 8 vyhlášky se značka “naravna mineralna voda” (přírodní minerální voda) uděluje žadateli, který v souladu s nařízením upravujícím uznání přírodní minerální vody obdrží právo užívat označení přírodní minerální vody od ministerstva.

Nad rámec shora uvedených označení byly ještě zvláště zavedeny ochranné značky pro označení Vybraná kvalita (Izbrana kakovost). Ty jsou upraveny ve vyhlášce ministra zemědělství, lesnictví a výživy - Pravidla o postupu při uznávání označení "vybraná jakost". Ochranné značky jsou v přílohách 1 a 2 této vyhlášky (*vyobrazení dole převzata z přílohy vyhlášky*).

Dle čl. 4 této vyhlášky je označení „vybraná kvalita“ určeno pro označování zemědělských produktů a potravin ze sektorů výroby a zpracování produkce mléka a zpracování produkce masa a zpracování produkce ovoce a zpracování zeleniny, pěstování a zpracování zrna, výrobě a zpracování ropy, výroby a zpracování hroznů a výrobu medu.

Podle čl. 5 žadatelem o uznání označení „vybraná kvalita“ může být sdružení nebo skupina výrobců a zpracovatelů, a to bez ohledu na právní formu nebo složení, založené na individuálním pověření producentů a zpracovatelů, kteří produkují a zpracovávají zemědělské produkty a potravin z odvětví uvedeného v čl. 4 vyhlášky a současně představují nejméně dvě třetiny výrobců a alespoň dvě třetiny zpracovatelů určitého sektoru.

Žadatelem o uznání označení „vybraná kvalita“ může být však také právnická osoba veřejného práva, která může dle právního předpisu zastupovat pěstitele. Žadatelem o uznání tohoto označení může být konečně i právnická osoba zastupující zájmy výrobců a zpracovatelů na základě zákonných pravomocí v odvětví uvedeném v čl. 4 vyhlášky.

Dle čl. 6 se žádost o uznání označení podává u ministerstva zemědělství, lesnictví a výživy. S žádostí se podává i specifikace. Specifikace je přezkoumána zvláštní komisí a po uznání přihlášeného označení „vybraná kvalita“ je uveřejněna.

Právo užít toto označení má pak ten výrobce, který se úspěšně podrobí kontrole specifikace (tzn. certifikaci) nezávislým certifikačním orgánem.

16.3. POVINNOST UŽÍVÁNÍ LOGA PŘI PRODUKCI SLOVINSKÝCH VÝROBKŮ S CHRÁNĚNÝM OZNAČENÍM

16.3.1. Označování slovinských zemědělských výrobků a potravin s evropsko-unijní ochranou (chráněné označení původu, chráněné zeměpisné označení, zaručená tradiční specialita)

Pro označení výrobku z členského státu EU, který splňuje specifikaci evropsko-unijního chráněného označení původu, chráněného zeměpisného označení nebo zaručené tradiční speciality, se povinně používá příslušný symbol Unie (stanovený evropsko-unijním nařízením). Pro slovinské výrobky pak může být použit i národní symbol, který je upraven vyhláškou (rozbor shora).

Součástí specifikací mnoha evropsko-unijních zapsaných chráněných označení slovinských zemědělských výrobků a potravin je pak povinné užívání národního symbolu jakosti (národní ochranné značky). To je v EU poměrně ojedinělé.

16.3.2. Logo chráněného označení jako součást specifikace a povinnost jeho užívání na výrobcích

Co se týče chráněných označení (o. původu a zeměpisných o.) zemědělských výrobků a potravin, u nichž je veřejně dostupná specifikace v databázi DOOR, u významného množství chráněných označení slovinských výrobků ukládá specifikace *povinnost použití loga* konkrétního chráněného označení (o.p./z.o.).

U některých ze zapsaných označení slovinských zemědělských výrobků a potravin je logo jako zvláštní symbol uvedeno v příslušné specifikaci. Fakticky tak plní úlohu úřední značky, ač jí přímo není. Logo v tomto směru je obdobou “značky kvality”. Logo je přímo součástí specifikace označení původu Mohant, Bovški sir, Tolminc,²⁷¹ a zeměpisných označení Štajerski hmelj a Prleška Tünka.²⁷² (*Loga - převzata z příslušných specifikací označení, - jsou uvedena níže.*)

Tolminc®

²⁷¹ v logu je uvedeno graficky ztvárněné slovo Tolminc spolu s úřední značkou ochranné známky ®

²⁷² Pro označení Prleška Tünka je součástí specifikace nejen slovní popis povinností souvisejících s označením výrobku, ale také vyobrazení příslušného loga.

16.3.3. Logo chráněného označení nezobrazené ve specifikaci a povinnost jeho užívání dle specifikace na výrobcích s chráněným označením

Pro jedno označení původu a pro některá zeměpisná označení specifikace označení ukládají povinnosti při označování výrobků (použití loga výrobku), avšak samotné logo ve specifikaci uvedeno není.

Tento způsob je použit ve specifikaci označení původu Nanoški sir²⁷³ a u zeměpisných označení Kranjska klobasa,²⁷⁴ Prekmurska

---

²⁷³ u tohoto označení je ve specifikaci uvedeno pouze "jednotné logo v podobě narcisu", jeho vyobrazení však není ve specifikaci uvedeno. (Celkově zní text bodu 4.8 Označování specifikace tohoto označení takto: "Druhy sýra, jež splňují požadavky podle specifikace, se označují názvem „Nanoški sir“, jednotným logem v podobě narcisu, odpovídajícím znakem Společenství a národním symbolem jakosti.")

²⁷⁴ Součástí specifikace jsou následující povinnosti (aniž by bylo uvedeno vyobrazení "jednotného loga Kranjska klobasa"): Zvláštní pravidla pro označování:

Každá „Kranjska klobasa“ musí být označena stejným způsobem:

- každý kus (pár klobás) musí být označen samolepicím páskem jednotného tvaru,
- každý balený výrobek musí být označen štítkem.

Standardní označení „Kranjska klobasa“ se skládá z:

- loga „Kranjska klobasa“,
- loga výrobce,
- odpovídajícího vnitrostátního symbolu a symbolu EU kvality.

Každý výrobce, který získal osvědčení pro výrobu klobásy „Kranjska klobasa“, musí na výrobek umístit logo „Kranjska klobasa“, a to bez ohledu na skutečnost, zda je či není členem obchodního sdružení výrobců (GIZ) klobásy „Kranjska klobasa“.

šunka,²⁷⁵ Kraška panceta,²⁷⁶ Štajersko prekmursko bučno olje,²⁷⁷ Zgornjesavinjski želodec,²⁷⁸ Šebreljski želodec.²⁷⁹ (Vyobrazení log byla převzata z internetových stránek produkčních seskupení nebo jednotlivých výrobců. Protože autentičnost či správnost nelze ověřit, jedná se o pouze pravděpodobná vyobrazení log výrobků s chráněnými označeními, která jsou v nich uvedena).

²⁷⁵ aniž by bylo ve specifikaci vyobrazeno logo, součástí specifikace jsou tyto povinnosti při označování: "Prodávané balení produktu „Prekmurska šunka“ nese logo s nápisem „Prekmurska šunka“, údaj „zaščitena geografska oznacba“ (chráněné zeměpisné označení) a odpovídající symbol EU."

²⁷⁶ aniž by bylo ve specifikaci vyobrazeno logo, součástí specifikace jsou tyto povinnosti při označování: "Názvem a logem „Kraška panceta“ mohou označit své produkty všichni producenti, jimž byla udělena osvědčení o shodě se specifikací výroby. Logo sestává ze stylizovaného obrázku slaniny s nápisem „Kraška panceta“. Registrační číslo producenta je umístěno vedle loga. Použití loga je povinné pro všechny druhy slaniny uváděné na trh. U celých kusů slaniny je rovněž do kůže vypálena identifikační značka. „Kraška panceta“ musí být rovněž označena slovy „chráněné zeměpisné označení“ a vnitrostátním symbolem jakosti. "

²⁷⁷ aniž by bylo ve specifikaci vyobrazeno logo, součástí specifikace jsou tyto povinnosti při označování: "Pokud je olej Štajersko prekmursko bučno olje balen uvnitř zeměpisné oblasti, může každý producent použít vlastní obal a etiketu, ovšem na etiketě či jinde na obalu musí být uveden chráněný název Štajersko prekmursko bučno olje, barevné logo oleje Štajersko prekmursko bučno olje a odpovídající symbol Společenství či vnitrostátní symbol jakosti. Pokud je produkt balen mimo stanovenou zeměpisnou oblast, musí být zaručena vysledovatelnost původu oleje Štajersko prekmursko bučno olje. I v tomto případě musí být na obalu oleje Štajersko prekmursko bučno olje uveden chráněný název, logo a odpovídající symbol Společenství."

²⁷⁸ aniž by bylo ve specifikaci vyobrazeno logo, součástí specifikace jsou tyto povinnosti při označování: "Certifikované výrobky jsou označeny názvem „Zgornjesavinjski želodec“, nápisem „chráněné označení původu“, odpovídajícím symbolem Společenství, národním symbolem jakosti a logem výrobku „Zgorn jesavinjski želodec“. Použití loga je povinné pro všechny způsoby distribuce."

²⁷⁹ aniž by bylo ve specifikaci vyobrazeno logo, součástí specifikace jsou tyto povinnosti při označování: "Produkt „Šebreljski želodec“ musí být označen názvem „Šebreljski želodec“, musí na něm být uvedeno označení „zaščitena geografska oznacba“ (chráněné zeměpisné označení) nebo odpovídající zkratka a případně symbol Společenství.

Produkt „Šebreljski želodec“ může být rovněž označen svým logem a vnitrostátním symbolem kvality; taktéž lze uvést certifikační subjekt.

Je-li produkt „Šebreljski želodec“ balen mimo zeměpisnou oblast, je třeba za účelem prokázání sledovatelnosti uvést v označení rovněž přesný název a adresu výrobce, číslo šarže, název subjektu provádějícího balení a místo balení."

U některých označení se pak vyskytuje praxe, že (chráněné) označení je slovním prvkem zapsané ochranné známky. Tak např. sousloví *Kraški pršut* je obsaženo ve slovinské kombinované kolektivní ochranné známce.²⁸⁰ Na margo je vhodné upozornit také na to, že toto sousloví je rovněž obsaženo v platné italské kombinované ochranné známce *Crudo del Carso Kraški pršut*.²⁸¹ (*Vyobrazení ochranných známek převzata z rejstříků ochranných známek - slovinského a italského*).

Rovněž sousloví *Kranjska klobasa* je obsaženo v slovinské kombinované kolektivní známce.²⁸² (*Vyobrazení ochranné známky převzata ze slovinského rejstříku ochranných známek*).

U chráněného označení *Slovenski med* není ve specifikaci uvedena povinnost užívat logo, protože je však produkčním sdružením Čebelarska zveza Slovenije (Včelařský svaz Slovinska), lze očekávat, že jeho členové budou při produkci medu s chráněným označením využívat etiketu obdobně.

²⁸⁰ známka č. spisu 200571109, zapsaná pro vlastníka *Kraški pršut* Gospodarsko interesno združenje Združenje proizvajalcev Kraškega pršuta

²⁸¹ známka č.spisu 2010901817554, zapsaná v Itálii pro vlastníka *COMITATO PROMOTORE PER LA DENOMINAZIONE D'ORIGINE PROTETTA DEL PROSCIUTTO CRUDO DEL CARSO - KRASKI PRSUT* a rovněž výrobky v třídě 29

²⁸² známka č.spisu 201271312, zapsaná pro vlastníka *GIZ Kranjska klobasa* a výrobky v třídách 16,29,35,38,41,42,43,44

V současné době je v evropsko-unijním rejstříku pro zemědělské výrobky a potraviny zapsáno celkem 8 chráněných označení původu slovinských zemědělských výrobků a potravin, dále celkem 12 chráněných zeměpisných označení slovinských zemědělských výrobků a potravin a konečně celkem 3 (slovinské) zaručené tradiční speciality.²⁸³

16.3.4. Ochrana označení původu a zeměpisných označení slovinských vín

Ve slovinském právu je ochrana označení původu a zeměpisných označení slovinských vín upravena v zákoně o vínu (Úřední list Republiky Slovinsko č. 105/06) a dále v prováděcím předpisu - vyhlášce ministra zemědělství, lesnictví a výživy - Pravidla pro seznam zeměpisných označení pro výběr vína (Úřední list Republiky Slovinsko č. 49/2007) - zejm. čl. 5 a příloha č. 1 vyhlášky,²⁸⁴ dále ve vyhlášce ministra zemědělství, lesnictví a výživy - Pravidla pro víno s tradičním označením Teran (Úřední list Republiky Slovinsko č. 16/2008).²⁸⁵ Ochrana je stanovena nejen slovinskými předpisy, ale především evropsko-unijním nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013. Chráněná označení vín jsou vyloučena ze zápisu jako ochranné známky. Chráněná označení vín se zapisují do evropsko-unijního rejstříku chráněných označení vín.

V současné době je v tomto rejstříku zapsáno celkem 17 chráněných označení slovinských vín, z toho je 14 chráněných označení původu²⁸⁶ a 3 chráněná zeměpisná označení.²⁸⁷ Kromě toho je také

---

²⁸³ jde o Belokranjska pogača (ZTS) - [SI/TSG/0007/0029](https://www.uzel.si/TSG/0007/0029), Prekmurska gibanica (ZTS) - [SI/TSG/0007/0025](https://www.uzel.si/TSG/0007/0025) a Idrijski žlikrofi (ZTS) - [SI/TSG/0007/0026](https://www.uzel.si/TSG/0007/0026)

²⁸⁴ srov. vyhlášku v Úředním listu RS, dostupná on-line na adrese: <https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina/80559>

²⁸⁵ srov. vyhlášku v Úředním listu RS, dostupná on-line na adrese: <https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina?urlurid=2008495>

²⁸⁶ ChOP: Bela krajina, Belokranjec, Bizeljčan, Bizeljsko Sremič, Cviček, Dolenjska, Goriška Brda, Kras, Metliška črnina, Prekmurje, Slovenska Istra, Štajerska Slovenija, Teran a Vipavska dolina.

²⁸⁷ ChZO: Podravje, Posavje a Primorska.

zapsáno 10 tradičních výrazů, z nichž jeden je popis charakteristiky výrobku²⁸⁸ a zbývajících 9 jsou pak tradiční výrazy místo ChOP/ChZO.²⁸⁹

16.3.5. Ochrana zeměpisných označení slovinských lihovin

Označení slovinských lihovin jsou chráněna prostřednictvím evropsko-unijního nařízení Rady (ES) č. 110/2008. Chráněná označení jsou uvedena v jeho příloze. Rovněž se zapisují do databáze E-Spirit-Drinks, kterou zpřístupňuje Evropská komise.

Podle údajů v této databázi je v současné době chráněno 7 zeměpisných označení slovinských lihovin.²⁹⁰ Pro odlišení výrobků některých z nich jsou používány ochranné známky (obsahující geografickou (delokalizační) doložku²⁹¹) - např. slovinská kombinovaná kolektivní ochranná známka Kraški Brinjevec - doložkou je zde slovo "Kraški".²⁹² (*Vyobrazení známky převzato ze slovinského rejstříku ochranných známek*).

---

²⁸⁸ Tradiční výraz: Mlado vino

²⁸⁹ Tradiční výrazy: Deželno vino s priznanim geografskim poreklom (Deželno vino PGO), Kakovostno peneče vino z zaščitenim geografskim poreklom (Kakovostno vino ZGP), Kakovostno vino z zaščitenim geografskim poreklom (kakovostno vino ZGP), Vrhunsko vino z zaščitenim geografskim poreklom (vrhunsko vino ZGP), Penina, Renome, Vino s priznanim tradicionalnim poimenovanjem (vino PTP), Vrhunsko peneče vino z zaščitenim geografskim poreklom (Vrhunsko peneče vino ZGP), Penina.

²⁹⁰ ZO: Brinjevec, Dolenjski sadjevec, Janeževce, Slovenska travarica, Pelinkovec, Orehovec a Domači rum.

²⁹¹ význam geografické (delokalizační) doložky vysvětluje např. Vyparina - srov. Vyparina, S. *Označenia pôvodu a zemepisné označenia výrobkov*. Banská Bystrica : Úrad priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky, 2002. S.38.

²⁹² známka č. spisu 200771826, zapsaná pro vlastníka Društvo proizvajalcev Kraškega brinjevca a výrobky v třídách 3 a 33

16.3.6. Ochrana zeměpisných označení slovinských řemeslných a průmyslových výrobků a ostatních (např. zvířat)

Ve Slovinsku je ochrana průmyslového vlastnictví upravena v zákoně o průmyslovém vlastnictví (č. 51/2006, Úřední věstník Republiky Slovinsko) ze dne ve znění zákona č. 100/2013 (Úřední věstník Republiky Slovinsko).

Zvlášť upraveno je zeměpisné označení koně Lipicanec (Lipizzaner) - nařízením vlády č. 4/1999 (Úřední věstník Republiky Slovinsko) o zeměpisném označení koně Lipicanec (Lipizzaner).²⁹³ *(nahore vpravo repro foto - Živulovič, Srdjan. Kuň Lipicánec).*²⁹⁴

V zákoně o průmyslovém vlastnictví jsou zeměpisná označení upravena v kapitole V (články 55 - 60).

Zákon neupravuje označení původu. Zeměpisná označení pro zemědělské výrobky a potraviny, a dále pro vína, jsou vyloučena z možnosti registrace podle tohoto zákona. (čl. 55 odst. 4 cit. zákona).

Zeměpisné označení je definováno jako “údaje identifikující zboží pocházející z území nebo oblasti, nebo místa tohoto území, jestliže jeho jakost, pověst nebo jiné charakteristické znaky zboží lze připsat v podstatě jeho zeměpisnému původu.” (čl. 55 odst. 1 cit. zákona).” Slovní charakter není vyžadován, na druhou stranu ale nejsou nijak upravena kritéria neslovních zeměpisných označení, jako je tomu např. v úpravě chorvatské.

Způsobilé k zápisu je také takové jméno výrobku, které se stalo všeobecně známým v důsledku dlouhodobého užívání v obchodě, jako označení zboží pocházejícího ze zvláštního místa nebo regionu. (čl. 55 odst. 2 cit. zák.).

---

²⁹³ text nařízení vlády v neoficiálním anglickém překladu je dostupný na stránkách Úřadu průmyslového vlastnictví Republiky Slovinsko na adrese: http://www.uil-sipo.si/fileadmin/upload_folder/zakonodaja/Lipicanec-horse_decree.pdf

²⁹⁴ zdroj fotografie: Wikipedia, na adrese: <https://sl.wikipedia.org/wiki/Lipicanec>

Konečně zeměpisné označení, které se vztahuje ke zboží se zvláštním historickým nebo kulturním významem, může být chráněno nařízením vlády Republiky Slovinsko - čl. 55 odst. 3 cit. zák.²⁹⁵ Takovým je např. již shora uvedené nařízení vlády č. 4/1999 (Úřední věstník Republiky Slovinsko) o zeměpisném označení koně Lipicanec (Lipizzaner).

Čl. 56 cit.zák. obsahuje důvody odmítnutí zápisu - jde o obvyklé důvody (označení by mohlo vést ke klamání veřejnosti nebo falešné představě o původu zboží, označení v důsledku dlouhodobého obecného užívání zdruhovělo jako obecný název výrobku a tak ztratilo vazbu na zeměpisné místo a konečně zápis označení by mohla vést ke klamání veřejnosti v důsledku záměny s ochrannou známkou mající zvláštní reputaci a renome).

Podle zákona o průmyslovém vlastnictví má Úřad republiky Slovinsko pro duševní vlastnictví vést rejstřík zeměpisných označení. Tento rejstřík však není zpřístupněn on-line přes Internet, což jiné rejstříky ÚRSDV jsou.²⁹⁶

Na margo je vhodné uvést konečně i to, že i Slovinsko je vázáno dohodou TRIPS.

16.4. VARIA A DÍLČÍ ZÁVĚR KAPITOLY

Na níže uvedené mapě²⁹⁷ jsou orientačně zaznačena produkční místa slovinských výrobků s evropsko-unijní ochranou chráněných označení původu (zemědělských výrobků a potravin, vín) a chráněných zeměpisných označení (zemědělských výrobků a

---

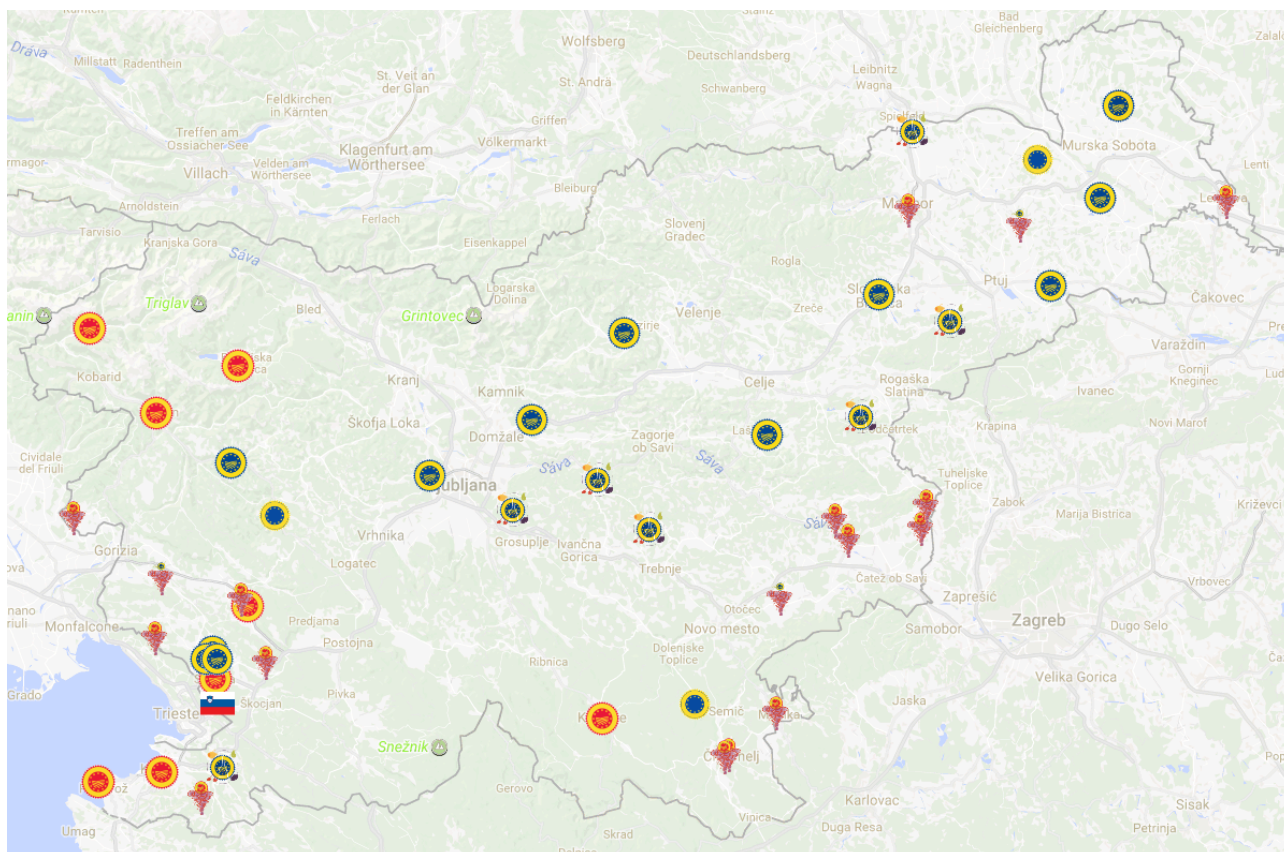
²⁹⁵ Poznámka autora: V podstatě se jedná o prohlášení. Toto ustanovení zřejmě dopadá zejména na již dříve vydané nařízení vlády 4/1999 o zeměpisném označení koně Lipicanec (Lipizzaner)

²⁹⁶ k tomu srov. informace na internetových stránkách úřadu na adrese: <http://www.uil-sipo.si/sipo/activities/registers/> resp. o zpřístupněných databázích jednotlivých předmětů na adrese: <http://www.uil-sipo.si/sipo/activities/databases/> nebo na adrese: <http://www.uil-sipo.si/uil/dejavnosti/baze-podatkov/>

²⁹⁷ Poznámka autora: Níže uvedená mapa zobrazuje umístění slovinských chráněných označení (ochrana dle evropsko-unijních systémů). Zdroj dat: Evropsko unijní rejstříky a databáze chráněných označení (DOOR, E-Bacchus, E-Spirit-Drinks). Umístění do mapy - autor. Mapový podklad: Google Inc.

potravin, vín, lihovin). Je rovněž zaznačeno místo, se kterým je

spojena produkce koně Lipicanec - tedy obec Lipica.

Certifikační známky nejsou ve slovinském zákoně o průmyslovém vlastnictví (Úřední list Republiky Slovinsko č. 51/2006 a č. 100/2013) dosud upraveny. Nelze vyloučit, že některé ochranné známky jsou de facto používány pro označení certifikovaných výrobků - jako je tomu u mnoha “log” výrobků s chráněnými označeními slovinských zemědělských výrobků a potravin, pro které užití loga vyžaduje specifikace produktu. Pokud je logo zapsanou individuální ochrannou známkou, pak je ochranná známka užívána právě tímto způsobem. Ani taková úprava ovšem nezajistí plnou právní jistotu výrobcí v případě sporu (např. o označování výrobků (ne)splňujících specifikaci, neboť jeho procesní obrana by spočívala zřejmě v argumentaci plnění povinnosti uložené specifikací výrobku, na druhou stranu vlastník známky by zřejmě argumentoval výlučným právem vlastníka známky.

V lepší situaci je výrobce výrobku s chráněným označením, který je členem právnické osoby (např. svaz nebo jiné produkční sdružení), která je vlastníkem kombinované ochranné známky. V některých shora uvedených případech jsou produkční uskupení slovinských výrobků s chráněnými označeními vlastníky právě takových ochranných známek. Producent - člen - pak má právo na užití známky z důvodu svého členství v právnické osobě.

Ochranné značky, jak je upravují slovinské národní předpisy (potravinového) práva pak systém právní ochrany výrobků s určitou jakostí doplňují. De facto jsou založeny na certifikačním systému.

Vyskytují se i názory podporující budoucí národní právní úpravu certifikační známky ve Slovinsku - neboť by mohla být “velmi užitečným institutem, který by např. mohl být použit v systémech jakosti”.²⁹⁸ Z toho lze vyvodit, že přinejmenším v právní obci byly v důsledku praxe užívání certifikačních značek a log úvahy vedoucí k možnému zavedení známek tohoto typu do slovinské národní úpravy. K tomu lze shrnout, že vydáním rozhodnutí [C-689/15 \(W. F. Gözze Frottierweberei GmbH, Wolfgang Gözze v. Verein Bremer Baumwollbörse\)](#) Soudním dvorem takové názory mohou dostat argumentační podporu právě na základě cit.rozhodnutí Soudního dvora.

---

²⁹⁸ Lutz, H. *Certifikacijska znamka*. Maribor : Univerza v Mariboru, 2016. S.61.

17. ZÁVĚR ČÁSTI TŘETÍ

V této části byla provedena deskriptivní analýza právních úprav a praxe ochranných známek slovenské, polské, italské, rakouské, maďarské a slovinské. Z těchto kapitol vyplynulo, že ve všech zemích jsou používány ochranné známky k označení výrobků s určitými vlastnostmi - tedy k de facto certifikaci.

Ve většině zkoumaných států dosud neexistuje národní úprava certifikačních známek. Výjimkou jsou Maďarsko a Rakousko. Výjimečnou úpravu má také Polsko, byť v národním UWP nejsou certifikační známky upraveny - jsou však upraveny kolektivní garanční (záruční) známky.

Výjimečné v tomto středoevropském prostoru je Maďarsko. Má již úpravu certifikačních známek obsaženu v národním zákonném článku o ochranných známkách a také jsou již některé certifikační známky zapsány a užívány. Kromě toho jsou však zapsány a užívány také mnohé individuální známky, které plní roli “značek kvality” - jejich vlastníkem je nejčastěji Maďarsko jako stát. Kromě toho jsou v Maďarsku také mnohé individuální známky tvořeny slovním kmenem, který obsahuje chráněné označení (původu či zeměpisné).

Rakouské známkové právo se měnilo právě ve druhé polovině roku 2017. Důvodem pro tuto změnu mělo být právě rozhodnutí Soudního dvora [C-689/15 \(W. F. Gözze Frottierweberei GmbH, Wolfgang Gözze v. Verein Bremer Baumwollbörse\)](#), které by mohlo přinést razantní změnu dosavadní rakouské praxe užívání ochranných známek jako značek kvality - tato praxe má kořeny sahající až do doby mezi světovými válkami a ochranné známky jsou často využívány. Fakticky tak zaplňují mezeru - nemožnost zápisu rakouského národního označení původu / zeměpisného označení podle národního předpisu. Což bylo shora dokumentováno na některých příkladech. Kromě toho může být inspirativní i rakouská praxe využívání kolektivních známek produkčními sdruženími výrobců výrobků s chráněnými označeními původu či zeměpisnými označeními, resp. užívání těchto známek jejich členy. V tomto se

rakouská praxe velmi podobá praxi italské, jak byla shora také dokumentována.

Polské známkové právo obsahuje úpravu kolektivní záručních (garančních) známek, nikoliv však známek certifikačních. Absence úpravy certifikačních známek však nevadí, neboť podobného výsledky se dá dosáhnout i využitím tohoto institutu, a to na základě samoregulace. Polské osoby také volí raději zápis kolektivní záruční (garanční) známky než přihlášení národního zeměpisného označení. Jsou doloženy i případy užívání kolektivních záručních (garančních) známek pro odlišení výrobků s chráněným zeměpisným označením.

Oproti tomu slovinská regulace známkového práva a práva jakosti je neobvyklá tím, že existuje normování mnoha systémů (stupňů) kvality, ve kterém označení původu a zeměpisná označení jsou jedněmi z mnoha. Slovinská právní úprava také trenduje k povinnému využívání úředních značek. Ve vztahu k výrobkům s chráněným označením původu či chráněným zeměpisným označením - hlavně pro zemědělské výrobky a potraviny, - je častá praxe povinného uvádění "loga označení". Tato povinnost je velmi často uložena specifikací chráněného označení a producent proto musí toto logo užít. V některých specifikacích je toto logo přímo obsaženo, v jiných je na něj pouze (neadresně) odkázáno. Některá z těchto log jsou chráněna jako ochranné známky, takových je však menší část. Ochranné známky (individuální) se také užívají k označení některých výrobků s chráněným zeměpisným označením lihovin.

Konečně slovenská právní úprava i praxe jsou velmi blízké české. Slovenský známkový zákon umožňuje jen zápis známky individuální či kolektivní, certifikační známku jako zvláštní typ nezná a není ji proto možné zapsat. Samotná Slovenská republika je vlastníkem více než desítky ochranných známek, které jsou de facto používány k certifikaci - tedy jako "značky kvality". Rizika takového způsobu užívání jsou stejná jako v případě české právní úpravy a praxe.

Slovenské právo umožňuje rovněž zápis národního označení původu či národního zeměpisného označení - rozdíl oproti české úpravě je pouze v tom, že na Slovensku nemůže být o.p. ani z.o. zapsáno pro službu. Což je však rozdíl spíše teoretický, neboť v ČR není žádné takové označení zapsáno. Ani ohledně užívání ochranných známek (např. kolektivních) pro výrobky s chráněným označením se slovenská úprava ani praxe neodlišují od české úpravy a praxe. To je zcela přirozené, neboť výrobky vyskytující se na jednom z těchto trhů se často vyskytují i na druhém trhu a soutěžitelé se zcela přirozeně snaží o soutěžní úspěch v obou státech bývalého Československa. Podobný jazyk i blízkost mnoha osob k tomu dávají ty nejlepší podmínky. Bez ohledu na to však praxe užívání individuálních známek pro de facto certifikační účely není bez rizika ani na Slovensku, a proto jsou doporučení pro slovenského zákonodárce v zásadě stejná, jako shora pro zákonodárce českého.

ZÁVĚR

V jednotlivých kapitolách této knihy byla provedena deskriptivní analýza právních úprav ochranných známek a částečně také chráněných označení (o. původu a zeměpisných o.), a to v rozsahu odpovídajícím pro dosažení základního cíle. V této publikaci šlo předně o zjištění rozdílů právních úprav jednotlivých členských států Evropské unie, přičemž hlavním tématem bylo “označování výrobků se zvláštními vlastnostmi” - tou může být jakost, zeměpisný původ nebo ev. i některé jiné zvláštní vlastnosti.

Okruh zkoumaných právních úprav a praxí v jednotlivých státech byl omezen na středoevropský region v užším slova smyslu, který se blíží dřívějšímu teritoriu Rakousko-Uherska v jeho hranicích před první světovou válkou. Ačkoliv tato metoda není zcela přesná a do srovnání nebyly zahrnuty všechny státy, které se objektivně nachází na dřívějším teritoriu uvedeného soustátí (chybí např. Chorvatsko, Ukrajina, Rumunsko), byl zvolen právě tento společný prvek jako vhodné omezení. Na druhou stranu i díky tomuto omezení nepřekročil výzkumný okruh hranice Evropské unie. Bylo tedy možné očekávat alespoň podobnou praxi - ať již v důsledku harmonizovaného známkového práva nebo v důsledku částečně věcně unifikovaného práva ochrany označení zeměpisného původu (evropsko-unijní nařízení).

Výsledkem provedeného zkoumání je však zjištění množství velmi různých praxí, které jsou ve zkoumaných státech soukromoprávními osobami používány při označování výrobků s určitými (ověřovanými) vlastnostmi.

Základní hypotéza “Ochranné známky mohou plnit garanční funkci vedle označení původu a zeměpisných označení” byla touto prací potvrzena. Aby ochranná známka mohla tuto funkci bez rizika plnit, je třeba, aby byla zapsána jako ochranná známka certifikační nebo ochranná známka kolektivní (případně kolektivní garanční - pokud právní úprava na konkrétním území zápis takové známky dovoluje).

V případě užití individuální známky pro účely certifikace výrobků a služeb jiných je reálné riziko vzniku důvodů pro výmaz známky - neboť taková individuální známka často ztratí schopnost plnit svůj primární účel - rozlišit výrobky či služby jejího vlastníka od výrobků a služeb jiných výrobců či poskytovatelů služeb. Meze (a ostatně i argumentace) jsou vymezeny v rozsudku Soudního dvora [C-689/15 \(W. F. Gözze Frottierweberei GmbH, Wolfgang Gözze v. Verein Bremer Baumwollbörse\)](#).

Vedlejší teze “Ochranné známky jsou nástrojem vhodnějším, než jsou označení původu a zeměpisná označení” se naopak nepodařilo objektivně potvrdit. Známky mohou - jsou-li zapsány jako zvláštní typy, - objektivně doplňovat ochranu zeměpisných označení (v širším slova smyslu dle významu v Dohodě TRIPS) na těch teritoriích, kde pro určité výrobky a/nebo služby neexistuje možnost podle práva poskytnout ochranu zápisem označením některých výrobků - v zásadě jde o výrobky nad rámec existujících evropsko-unijních ochran (tedy o řemeslné či průmyslové výrobky a v mnoha případech také o služby).

Pokud jde o takové výrobky, pak národní ochranu označení (o.p./z.o.) je možno poskytnout dle úpravy české, slovenské, maďarské, polské či slovinské. Zatímco v ČR, na Slovensku a v Maďarsku (tedy signatářských státech či nástupnických státech signatářů Lisabonské dohody) jsou zapsaná národní označení (o.p./z.o.) i pro některé řemeslné/průmyslové výrobky, v Polsku žádné takové označení zapsáno není a ve Slovinsku je známa pouze ochrana označení “Lipicánec” - avšak na základě zvláštního právního předpisu o ochraně tohoto označení.

Naopak v Rakousku existuje možnost ochrany označení (o.p./z.o.) pouze pro ty výrobky, jejichž označením poskytuje ochranu evropsko-unijní právo.

Pokud jde o ochranu označení služeb, tato je možná pouze podle úpravy české. V českém rejstříku chráněných označení (o.p./z.o.) dosud není žádné označení služby zapsáno. Na druhou stranu jsou

však některé individuální známky zapsány také pro služby určitého druhu a tyto známky jsou pak v ČR používány de facto pro certifikaci (k tomu srov. část II této knihy). Ačkoliv takovou praxi nelze při vědomí existence rozhodnutí Soudního dvora [C-689/15 \(W. F. Gözze Frottierweberei GmbH, Wolfgang Gözze v. Verein Bremer Baumwollbörse\)](#) z klidným svědomím bez dalšího doporučit, existují legální možnosti snížení rizik výmazu takových známek. Nejlépe zápisem nových certifikačních známek EU při absenci národní úpravy, nebo důsledným dodržováním praxe licenčních smluv (s akcentem na důslednou kontrolu dodržování podmínek jakosti označených výrobků/služeb). Jako právně možná a současně i fakticky vhodná může být vyhodnocena i cesta ochrany známkou kolektivní (používanou pro certifikaci cestou samoregulace).

Ochranné známky mohou fakticky překlenout absence národních právních úprav označení (o.p./z.o.) či jejich některá (věcná) omezení. Známky se mohou jevit vhodnější také z hlediska územního rozšíření ochrany a možností soukromé iniciativy vlastníka při zajištění ochrany v zahraničí - vlastník může dosáhnout vhodnou volbou (typu) a druhu známky spolu se žádostí o mezinárodní ochranu (a vhodnou designací států) volby na mnohem širším územním prostoru (vlastníkem zvolené státy Madridské dohody o mezinárodním zápisu známek či Protokolu k této dohodě). Vhodným typem mohou být zejména známky kolektivní - k tomuto závěru vede rozbor zejména praxe rakouské a italské (srov. např. chráněné označení Südtiroler Apfel a známky obsahující takový slovní kmen). Kolektivní známky (nebo kolektivní garanční známky) mohou být také vhodným nástrojem samoregulace - taková praxe je dokumentována např. mezi výrobci výrobků s chráněným označením (o.p./z.o.) v Rakousku, Itálii či Polsku.

Ochranné známky mohou také představovat pro výrobce možnost získání veřejnoprávní ochrany jinou cestou - v rámci náležitostí a požadavků specifikace výrobků s chráněným označením, - když ve specifikaci může být doplněn vzor loga, které je povinně užíváno při produkci výrobku s chráněným označením. Toto logo může být

současně zapsáno i jako ochranná známka (nejlépe známka kolektivní). Taková praxe se vyskytuje zejména u označení slovinských výrobků, je však věcně omezena okruhem výrobků, jejichž označení jsou chráněna evropsko-unijními právními předpisy. V zásadě jde tedy o označení zemědělských výrobků a potravin.

Ochranné známky však nemusí chráněná označení jen doplňovat. Legitimně mohou také plnit základní funkci - rozlišit výrobky s chráněným označením od různých výrobců. Takto jsou individuální známky po právu užívány tam, kde je výrobců výrobků s chráněným označením velké množství - srov. např. zeměpisné označení Pálinka (a maďarské ochranné známky jednotlivých výrobců, které slouží k rozlišení výrobků od nich na trhu).

Ve vztahu k územnímu hledisku bylo zjištěno, že nejméně v České republice, na Slovensku a v Maďarsku jsou vlastníky některých známek používaných k de facto certifikaci i tyto samotné státy. Z nich pouze maďarská národní známková úprava obsahuje certifikační známku - v samotném Maďarsku jsou některé známky skutečně zapsány jako zvláštní typ - certifikační známky, - mnohé jiné jsou však zapsány jako známky individuální a jsou jen de facto používány pro certifikaci. Od takové praxe by mělo být postupně upuštěno.

Ve vztahu k Rakousku, jeho známkoprávní úpravě a praxi užívání ochranných známek pro de facto certifikaci lze shrnout následující:

1. Bohatá historie “značkování výrobků (zboží)” - zvláštní právní úprava sahající až do meziválečné Rakouské republiky. Fakticky přetrvávající bez přerušení. Využívání známek zapsaných vlastníkům - certifikátorům, - pro výrobky / služby a umožnění jejich užívání výrobcům.
2. Využívání kolektivních známek výrobců mnoha výrobků s chráněným označením (o.p./z.o.) výrobků chráněných evropsko-unijním právem. Kolektivní známky zde slouží k rozlišení výrobků od jiných výrobků, které jsou označeny jiným označením stejného druhu (o.p./z.o.) zaměnitelného zboží. Tedy

v praxi např. výrobku - tirolského špeku od výrobku “jihotyrolský špek”.

3. Přijetí národní právní úpravy certifikační známky s účinností od 01.09.2017 z důvodu poskytnutí možnosti zachování nezměněné praxe i po publikaci rozhodnutí Soudního dvora [C-689/15 \(W. F. Gözze Frottierweberei GmbH, Wolfgang Gözze v. Verein Bremer Baumwollbörse\)](#).

Na základě shora uvedeného lze českému zákonodárci doporučit, aby do národní známkoprávní úpravy přijal i dosud volitelnou možnost zápisu ochranné známky certifikační jako zvláštního typu ochranné známky. Vlastníkům stávajících (nejčastěji individuálních) známek, které jsou dosud používány pro certifikaci, lze pak doporučit zápis nových zvláštních známek certifikačních a jejich užívání do budoucna. Dokud nebude existovat legální možnost zápisu dle národní úpravy, lze doporučit zápis certifikační ochranné známky Evropské unie. Je však nutno připomenout, že původ výrobku nemůže být jedinou vlastností, může však být jednou ze souboru několika certifikovaných vlastností výrobku (či služby). K původu výrobku se tak logicky nabízí předem vymezená kvalita - jinými slovy tedy “obdobu specifikace”, jak je upravená u chráněných označení (o.p./z.o.) v evropsko-unijních systémech.

Obdobné doporučení lze pak dát i zákonodárci slovenskému resp. slovenským vlastníkům známek, které jsou používány pro de facto certifikaci.

Českým a i slovenským výrobcům výrobků s chráněným označením (o.p./z.o.) lze pak z hlediska soutěžního doporučit rovněž využití možnosti zápisu kolektivní ochranné známky a jejího následného využití v rámci hospodářské soutěže k propagaci výrobků členům právnické osoby - tedy v zásadě členům produkčního sdružení výrobků s chráněným označením. Taková praxe je možná již dnes (ať již cestou zápisu kolektivní známky národní nebo kolektivní známky Evropské unie), a to spolu s volitelnou možností získání

mezinárodní ochrany na jiných územích (trzích, kam jsou výrobky vyváženy).

Na základě dosavadního výzkumu je možné vyvodit ještě jeden závěr - v současném tranzitivním období dochází ke změnám národních právních úprav a je pravděpodobné, že tento trend bude ještě v budoucnu pokračovat. Je tedy vhodné provádět výzkum v této oblasti i nadále a sledovat budoucí změny (zejména rozdílově ve vztahu k současnému stavu).

Kromě toho se pro účely budoucího výzkumu nabízí také otázky právního postavení a regulace “certifikátorů”. Tento výzkum může být proveden jak v oblasti chráněných označení (o.p./z.o.), tak i ve vztahu k vlastníkům certifikačních ochranných známek (pokud národní právní úprava dovoluje zápis takové známky a současně činnost certifikátora na národní úrovni reguluje).

V současném právu chráněných označení zeměpisného původu existuje i v rámci unifikované či harmonizované evropsko-unijní regulace chráněných označení prostor pro odlišnou úpravu dílčích otázek (zejména působnosti a pravomoci) v členských státech. Jde o samotné otázky funkčního zajištění “dodržení kontroly jakosti” - tedy dodržování specifikace (at’ již při žádosti o zápis nebo při následné produkci výrobku s chráněným označením). V České republice vykonávají tyto činnosti orgány veřejné moci - Státní veterinární správa,²⁹⁹ Státní zemědělská a potravinářská inspekce³⁰⁰ a

---

²⁹⁹ Státní veterinární správa ČR, resp. její konkrétní místně příslušný správní úřad, je kontrolním orgánem pro výrobky (a chráněná označení) živočišného původu. Například pro výrobek - sýr s chráněným zeměpisným označením “Olomoucké tvarůžky” je tímto orgánem Krajská veterinární správa pro Olomoucký kraj. Nebo dále pro výrobek - kapr s chráněným označením původu “Pohořelický kapr” je tímto orgánem Krajská veterinární správa pro Jihomoravský kraj (inspektorát Břeclav)

³⁰⁰ Státní zemědělská a potravinářská inspekce (resp. její příslušný inspektorát) je kontrolním orgánem pro výrobky (a chráněná označení) rostlinného původu - např. pro výrobek - cibuli s chráněným označením původu “Všestarská cibule” je tímto orgánem Státní zemědělská a potravinářská inspekce, inspektorát Hradec Králové

Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský.^{301 302} Stanovení pravomoci a příslušnosti orgánů členských států nebo jiné zajištění provádění nestranných kontrol v členských státech může vykazovat značné odlišnosti, zpravidla způsobené historickou zkušeností, dřívějšími právními úpravami atd. Zkoumání v této oblasti může být přínosné i s ohledem na potenciální zajištění podmínek regulace v případě, že by se český zákonodárce přiklonil k národní právní úpravě certifikační známky a v tomto rámci stanovil regulaci přístupu k certifikaci jako takové.

---

³⁰¹ Tento Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský (dále jen "ÚKZÚZ") je zřízen Ministerstvem zemědělství ČR jako specializovaný orgán státní správy. Je organizační složkou státu a správním úřadem. Není tedy soukromoprávním ústavem ve smyslu zákona č. 89/2012 Sb., Občanského zákoníku. Postavení ÚKZÚZ je upraveno zákonem č. 147/2002 Sb.

³⁰² ÚKZÚZ je kontrolním orgánem pro výrobky (a chráněná označení) chmele - např. také pro chmel s chráněným označením původu "Žatecký chmel"

POUŽITÉ PRAMENY

ODBORNÉ MONOGRAFIE (VČ. KOMENTÁŘŮ ZÁKONŮ)

1. Barańczyk, I. *Ochrona prawna oznaczeń geograficznych*. Warszawa : Difin, 2008.
2. Cserép, A. - Fábrián, A. - Rózsás, E. *Kommentár a szabálysértési törvényhez*. Budapest : Wolters Kluwer, 2013. Dostupné také on-line pomocí Google Books [<https://books.google.cz/books?isbn=9632952693>]
3. Demendecki, T. - Niewęglowski, A. - Sitko, J.J. - Szczotka, J. - Tylec, G. *Prawo własności przemysłowej*. Warszawa : Wolters Kluwer, 2015.
4. Engin-Deniz, E. *MSchG Markenschutzgesetz und weitere kennzeichenrechtliche Bestimmungen. Kommentar. 2. Auflage*. Wien : Verlag Österreich, 2010. Dostupné také on-line pomocí Google Books [<https://books.google.cz/books?isbn=3704652008>]
5. Horáček, R. - Biskupová, E. - de Korver, Z. - *Práva na označení. Komentář. 3. vydání*. Praha : C.H.Beck, 2015.
6. Horáček, R. - Čada, K. - Hajn, P. *Práva k průmyslovému vlastnictví. 1.vydání*. Praha : C.H.Beck, 2005.
7. Horáček, R. - Čada, K. - Hajn, P. *Práva k průmyslovému vlastnictví. 3.vydání*. Praha : C.H.Beck, 2017.
8. Hulmák, M. a kol. *Občanský zákoník VI. Závazkové právo. Zvláštní část (§ 2055-3014). Komentář. 1.vydání*. Praha : C.H.Beck, 2014.
9. Kelblová, H. *Zeměpisná označení výrobků a jejich právní ochrana. 1.vydání*. Praha : Wolters Kluwer, 2016.
10. Lochmanová, L. *Práva na označení*. Praha : Orac, 1997.
11. Lutz, H. *Certifikacijska znamka*. Maribor : Univerza v Mariboru, 2016. Dostupné on line na adrese: <https://dk.um.si/Dokument.php?id=104645>

12. Mantrov, V. *EU Law on Indications of Geographical Origin. Theory and Practice*. Cham/Heidelberg/New York/Dordrecht/London : Springer, 2014.
13. Maruniaková, I. - Klinka, T. - Mindriaková, L. - Mikuličová, J. *Komentár k zákonu o ochranných známkách*. Banská Bystrica : Úrad priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky, 2012.
14. Michalak, A. (red.). *Prawo własności przemysłowej. Komentarz*. Warszawa : C.H.Beck, 2015.
15. O`Connor, B. *The Law of Geographical Indications*. London : Cameron May, 2007.
16. Slováková, Z. *Průmyslové vlastnictví. Druhé, doplněné a rozšířené vydání*. Praha : Lexis Nexis, 2006.
17. Švestka, J., Dvořák, J. Fiala, J. a kol *Občanský zákoník. Komentář. Svazek VI (§ 2521 až 3081)*. Praha : Wolters Kluwer, 2014.
18. Tattay, L. *Versenyképeség és szellemi alkotások az Európai Unióban*. Budapest : Wolters Kluwer, 2017. Dostupné také on-line pomocí Google Books [<https://books.google.cz/books?isbn=9632955927>]
19. Telec, I. - Tůma, P. *Autorský zákon (EVK). 1.vydání*. Praha : C.H.Beck, 2007.
20. Týč, V. - Charvát, R. *Zeměpisná označení v mezinárodních smlouvách a v právu Evropské unie*. Praha : Leges, 2017.
21. Vozár, J. *Právo proti nekalej súťaži*. Bratislava : Veda, 2013.
22. Vyparina, S. *Označenia pôvodu a zemepisné označenia výrobkov*. Banská Bystrica : Úrad priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky, 2002.
23. Zdvihalová, M. a kolektiv. *Rozlišovací způsobilost ochranných známek. Individuální, kolektivní a certifikační známky*. Praha : Metropolitan University Prague Press, 2016.
24. Černý, M. - Nejezchleb, K. - Dohnal, J. - Šperka, T. *Výzvy v právu obchodních korporací*. Olomouc : Iuridicum Olomoucense, 2015. S. 44 a násl. Dostupné online přes digitální depozitář na adrese: https://obd.upol.cz/id_publ/333152508

ODBORNÉ PŘÍSPĚVKY V ČASOPISECH, SBORNÍCÍCH A ON-LINE ZDROJE (KROMĚ SOUDNÍCH ROZHODNUTÍ A ÚDAJŮ Z VEŘEJNÝCH REJSTRÍKŮ ZNÁMKOVÝCH ČI OZNAČENÍ PŮVODU/ZEMĚPISNÝCH OZNAČENÍ)

1. Bocedi, Giorgio In Bocedi, Giorgio - Desimoni, Federico - Mendelson, Richard: *Protecting Geographical Indications in Emerging Economies (Brazil, Russia, India and China - BRICs Countries). A Practical Manual for Producers` Group*. oriGIn, 2012. S.47 a násl. Dostupné on-line na adrese: http://www.origin-gi.com/images/stories/PDFs/English/oriGIn_Publications_2010/protecting%20geographical%20indications%20in%20emerging%20markets%20-%20final%20for%20web.pdf
2. Boháček, M. Certifikační ochranná známka v ČR i v nové úpravě EU. In *Obchodní právo*, 2016, 12.
3. Grötschl, M. *Certification Trademarks in the European Union*. In *ECTA Bulletin*, 2016, June, s.26. Dostupné on-line na adrese: http://www.ecta.org/uploads/publications-flash/ECTA_E-bulletin.pdf
4. Hajn, P.: Příspěvek k vymezení dobrých mravů soutěže, in *Právo a podnikání*, 1994, č.12.
5. Lederer, H. *Aktuelle Neuerungen im österreichischen Markenrecht*. In Österreichische Vereinigung für Gewerblichen Rechtsschutz und Urheberrecht. Dostupné on-line na adrese: <http://www.oev.or.at/?story=536> [20.10.2017]
6. Michalik, A. Daje krzepe, krasí lica, ale wciąż nielegalnie. Minister Jurgiel da szansę łackiej śliwownicy? In *Sadeczanin*, 23.05.2016, dostupné on-line na adrese www.sadeczanin.info [cit.dne 31.07.2017]
7. Slováková, Z. Aktuální otázky označení původu a zeměpisných označení. In *Obchodní právo*, 2016, 10.
8. Telec, I. Některé základní otázky práva na označení zeměpisného původu výrobků. In *Právní rozhledy*, 2016, 1.

9. Zalewski, D. Łącka śliwowica nie może być chroniona w Unii Europejskiej. In *Wyborcza.pl*, 24.02.2005, dostupné on-line na adrese wyborcza.pl [cit.dne 31.07.2017]

SOUDNÍ ROZHODNUTÍ

1. Rozsudek Soudního dvora [C-689/15, W. F. Gözze Frottierweberei GmbH, Wolfgang Gözze proti Verei Bremer Baumwollbörse.](#)
2. Rozsudek Soudního dvora [C-409/12 \(Backaldrin Österreich The Kornspitz Company\).](#)
3. Rozsudek Soudního dvora [C-149/11 \(Leno Merken\).](#)
4. Rozsudek Soudního dvora [C-323/09 \(Interflora a Interflora British Unit\).](#)
5. Rozsudek Soudního dvora [C-236/08 až C-238/08 Google France a Google.](#)
6. Rozsudek Soudního dvora [C-487/07 \(L'Oréal a další\).](#)
7. Rozsudek Soudního dvora [C-533/06 O2 Holdings.](#)
8. Rozsudek Soudního dvora [C-234/06 \(Il Ponte Finanziaria v. OHIM\).](#)
9. Rozsudek Soudního dvora [C- 421/04 Matratzen Concord AG x Hukla Germany SA.](#)
10. Rozsudek Soudního dvora [C-259/04 \(Emanuel\).](#)
11. Rozsudek Soudního dvora [C-206/01 \(Arsenal Football Club\).](#)
12. Rozsudek Soudního dvora [C-40/01 \(Ansul\).](#)
13. Rozsudek Soudního dvora [C-10/89 HAG II.](#)
14. Rozsudek Soudního dvora [C-87/97 \(Consorzio per la tutela del formaggio Gorgonzola\).](#)
15. Rozsudek Soudního dvora [C-39/97 \(Canon\).](#)
16. Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 31 Cdo 1817/2008
17. Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 30 Cdo 4514/2007
18. Rozsudek Tribunálu [T-51/14 \(Česká republika vs. Evropská komise - "Pomazánkové máslo II"\).](#)

ON-LINE REJSTRÍKY (VEŘEJNÉ SEZNAMY) OCHRANNÝCH ZNÁMEK NEBO CHRÁNĚNÝCH OZNAČENÍ PŮVODU ČI CHRÁNĚNÝCH ZEMĚPISNÝCH OZNAČENÍ, JAKOŽ I VEŘEJNĚ PŘÍSTUPNÉ DATABÁZE ÚDAJŮ Z TĚCHTO REJSTRÍKŮ (VEŘEJNÝCH SEZNAMŮ)

1. Databáze ochranných známek chráněných na území České republiky - zpřístupněná Úřadem průmyslového vlastnictví České republiky. Dostupná on-line na adrese: <https://isdv.upv.cz/webapp/webapp.oza.formular>
2. Databáze označení původu a zeměpisných označení, která jsou chráněna na území České republiky - zpřístupněná Úřadem průmyslového vlastnictví České republiky. Dostupná on-line na adrese: <https://isdv.upv.cz/webapp/opa.formular>
3. Databáze ochranných známek chráněných na území Rakouské republiky - zpřístupněná Österreichisches Patentamt (Rakouský patentový úřad). Dostupná on-line na adrese: seeip.patentamt.at
4. Databáze ochranných známek chráněných na území Polské republiky - zpřístupněná zpřístupněná Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej (Patentovým úřadem Polské republiky). Dostupná on-line na adrese: <https://grab.uprp.pl/PrzedmiotyChronione/Stromy%20witryny/Wyszukiwanie%20proste.aspx>
5. Databáze polských zeměpisných označení, která jsou chráněna na území Polské republiky - zpřístupněná Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej (Patentovým úřadem Polské republiky). Dostupná on-line na adrese: <https://grab.uprp.pl/PrzedmiotyChronione/Stromy%20witryny/Wyszukiwanie%20proste.aspx>
6. Databáze ochranných známek chráněných na území Slovenské republiky - zpřístupněná Úřadem průmyslového vlastnictví Slovenské republiky. Dostupná on-line na adrese: https://wbr.indprop.gov.sk/WebRegistre/OchrannaZnamka/AdvancedSearch?HlaskaStav=VyhodHlasku&SearchCBO_PoslednyRokPlatnosti=False&SearchCBO_AktualnaPlatnostKonciNasledujuciMesiac=False&IsSearchSimilarMPT=True&IsSearchSimilarMTD=True&IsSearchSimilar

MTOP=True&IsSearchSimilarPrihlasovatelovMajitelov=True&IsSearchSimilarPovodcov=True&IsSearchSimilarZnenieReprodukciiOZ=True&IsSearchSimilarCisloZakladnehoPatentu=True&ItemPPTType=Ochran naZnamka&SearchType=NoSearch&SearchResultsMaxReached=False&HighlightSearchCriteria=True&SearchExternalDatabases=False&IsFulltextSearch=False&SearchTimeout=False

7. Databáze označení původu a zeměpisných označení, která jsou chráněna zápisem do slovenského rejstříku na území Slovenské republiky - zpřístupněná Úřadem průmyslového vlastnictví Slovenské republiky. Dostupná on-line na adrese: <http://www.upv.sk/?zoznam-zapisanych-a-chranenych-oznaceni-povodu-a-zemepisnych-oznaceni-do-registra-uradu-priemyselneho-vlastnictva-slovenskej-republiky>
8. Databáze ochranných známek chráněných na území Republiky Slovinsko - zpřístupněná Urad Republike Slovenije za intelektualno lastnino (Úřadem průmyslového vlastnictví Republiky Slovinsko). Dostupná on-line na adrese: <http://www2.uil-sipo.si/dse.htm>
9. Databáze ochranných známek chráněných na území Maďarské republiky - zpřístupněná Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala (Úřad pro duševní vlastnictví Maďarské republiky). Dostupná on-line na adrese: <http://epub.hpo.hu/e-kutatas/?lang=EN>
10. Databáze označení původu a zeměpisných označení, která jsou chráněna zápisem do maďarského rejstříku na území Maďarské republiky - zpřístupněná Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala (Úřad pro duševní vlastnictví Maďarské republiky). Dostupná on-line na adrese: <http://epub.hpo.hu/e-kutatas/?lang=EN>
11. Databáze ochranných známek chráněných na území Republiky Itálie - zpřístupněná Ministero dello Sviluppo Economico. Direzione Generale Lotta Alla Contraffazione. Ufficio Italiano Brevetti e Marchii (Ministerstvo hospodářského rozvoje. Generální ředitelství pro boj proti padělání. Italský úřad pro

- patenty a ochranné známky). Dostupná on-line na adrese: <http://www.uibm.gov.it/bancadati/search.php>
12. Evropská komise. Databáze DOOR (chráněná označení původu, chráněná zeměpisná označení, zaručené tradiční speciality zemědělských výrobků a potravin). Dostupná on-line na adrese: <http://ec.europa.eu/agriculture/quality/door/list.html>
  13. Evropská komise. Databáze E-Bacchus (chráněná označení původu vín, chráněná zeměpisná označení vín, tradiční výrazy). Dostupná on-line na adrese: <http://ec.europa.eu/agriculture/markets/wine/e-bacchus/index.cfm?event=pwelcome&language=CS>
  14. Evropská komise. Databáze E-Spirit-Drinks (zeměpisná označení lihovin). Dostupná on-line na adrese: <http://ec.europa.eu/agriculture/spirits/index.cfm?event=searchIndication>
  15. Evropská komise. Rejstřík zeměpisných označení aromatizovaných vinných produktů. Dostupný on-line na adrese: http://ec.europa.eu/agriculture/quality/documents-links/pdf/rgi-aromatised-wine-products_en.pdf
  16. Úřad Evropské unie pro duševní vlastnictví (EUIPO): Databáze TMview. Dostupná on-line na adrese: <https://www.tmdn.org/tmview/welcome#>
  17. Úřad Evropské unie pro duševní vlastnictví (EUIPO): Databáze eSearch plus. Dostupná on-line na adrese: <https://www.tmdn.org/tmview/welcome#>
  18. Úřad Evropské unie pro duševní vlastnictví (EUIPO): Databáze označení původu a zeměpisných označení, která jsou na území Evropské unie chráněna právními předpisy evropsko-unijního práva. Dostupná on-line na adrese: https://oami.europa.eu/tunnel-web/secure/webdav/guest/document_library/contentPdfs/law_and_practice/Geographical_indications/geographical_indications.xls

OSTATNÍ ZDROJE

1. [Zpracovatel a překladatel: Úřad průmyslového vlastnictví]. *Návrh zákona o změně zákona č. 441/2003 Sb., o ochranných známkách a zákona č. 221/2006 Sb., o vymáhání práv z průmyslového vlastnictví (verze předložená do meziresortního připomínkového řízení)*. Dostupný v rámci databáze VeKLEP na adrese: <https://apps.odok.cz/veklep-detail?pid=KORNAR7DY75S>
2. [WIPO/OMPI]. *Bulletin "Les Appellations d'Origine", 2017, No. 45 (janvier 2017)*.
3. Veškeré jiné zdroje, které jsou konkrétně uvedeny v textu jednotlivých částí vč. poznámkového aparátu.

ABSTRAKT A KLÍČOVÁ SLOVA

Abstrakt: *Knihá se zabývá ochrannými známkami, které jsou používány zvláštním způsobem - k označení výrobků určitých vlastností. K tomuto účelu mají sloužit certifikační ochranné známky. Pokud však takový zvláštní typ ochranné známky není právním předpisem upraven, mohou být použity i ochranné známky individuální nebo kolektivní ochranné známky. S užitím individuálních ochranných známek pro de facto certifikaci jsou však spojena zvláštní rizika právní nejistoty pro vlastníka, uživatele i pro třetí osoby.*

Knihá také v samostatných kapitolách analyzuje právní úpravu ochranných známek (zejména s ohledem na ochranné známky certifikační) a užívání známek pro označení výrobků nezávisle ověřených vlastností, a to v užším středoevropském prostoru - z hlediska územního se zaměřuje na právní úpravu a praxi ve vybraných zemích střední Evropy (Česká republika, Slovensko, Rakousko, Maďarsko, Polsko) a sousedící Slovinsko a Itálii. Dotýká se také materie chráněných označení původu a chráněných zeměpisných označení a provádí srovnání označování výrobků (certifikačními) ochrannými známkami a chráněnými označeními původu / chráněnými zeměpisnými označeními.

Klíčová slova: *Ochranná známka. Kolektivní ochranná známka. Certifikační ochranná známka. (Chráněné) označení původu. (Chráněné) zeměpisné označení. Česká republika. Itálie. Maďarsko. Polsko. Rakousko. Slovensko. Evropská unie.*

ABSTRACT & KEY WORDS

Abstract: *This book deals with trademarks that are used in a special way - to designate products of certain properties. Certification trademarks should be used for this purpose. However, if such a special type of trade mark is not regulated by law, (individual) trademarks or collective trademarks may also be used. However, the use of individual trademark for de facto certification involves specific risks of legal uncertainty for the trademark owner, the user and third parties.*

This book also concerns the matter of protected designations of origin and protected geographical indications and makes a comparison of the labeling of products with (certification) trademarks and protected designations of origin / protected geographical indications. From a territorial point of view: This text focuses on legal regulation and practice in selected countries of Central Europe (Czech Republic, Slovakia, Austria, Hungary, Poland) and neighboring Slovenia and Italy.

Key Words: *Trademark. Collective trade mark. Certification trademark. (Protected) Designation of Origin. (Protected) Geographical Indication. Czech republic. Austria. Hungary. Italy. Poland. Slovakia. Slovenia. European Union.*